

1/2005

cena 25,- Kč

POODŘÍ

ČASOPIS OBYVATEL HORNÍ ODRY

Hladké Životice

- historie
- památky
- osobnosti
- spolkový život
- a mnohé další

POODŘÍ - časopis obyvatel horní Odry

Vydává Společnost přátel Poodří (IČ: 64 62 78 70) ve spolupráci se ZO ČSOP Odry, ZO ČSOP Jeseník nad Odrou, Správou chráněné krajinné oblasti Poodří a Svazkem obcí Region Poodří

Redakční rada: Ing. Radim Jarošek, Ing. Petr Lelek, Lumír Kuchařík, Ing. Alena Malíková,

Ing. Oldřich Usvald, Mgr. Ivan Bartoš, Jiří Zelený

Adresa redakce: Výškovická 102, Ostrava, 700 30

E-mail: radim.jarosek@volny.cz

Počítačová sazba a grafické zpracování: Aleš Luzar

Jazyková úprava: Libuše Babaríková

Tisk: tiskárna Baloušek, s. r. o.

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR. Registrační číslo: MK ČR E 12812.

Vychází 4x ročně

Cena jednoho čísla: 25 Kč, předplatné: 100 Kč

Objednávky předplatného na adrese redakce.

VIII. ročník, č. 1/2005

Tištěno na recyklovaném papíře (vyjma obálky).

1. strana obálky: Kostel sv. Mikuláše v Hladkých Životících (foto R. Jarošek)

Tato strana: Kaplička sv. Anežky a Zdislavy u silnice na Nový Jičín (foto R. Jarošek)

REDAKCE DĚKUJE ZA FINANČNÍ PŘÍSPĚVEK NA TISK TOHOTO ČÍSLA:

- Obcím Bartošovice, Bernartice nad Odrou, Jeseník nad Odrou, Kunín, Petřvald, Proskovice, Suchdol nad Odrou a Městu Odry
- Firmě Mateiciuc a. s. z Oder
- Ministerstvu životního prostředí
- Svazku obcí Region Poodří
- ZO ČSOP Odry
- Všem čtenářům, kteří přispěli jakoukoliv částkou nad předplatné

Obsah

Slovo starosty Jaroslav Petržela	4	Dechovka Bedřich Palacký	36
Obecní symbolika Jan Tejkal, Karel Müller	5	Naše sportovkyně Ludmila Kopecká	37
Přírodní podmínky Stručný celkový přehled Radim Jarošek	6	Valašský kroužek písní a tanců Jiřina Mikundová a Bohumil Kopecký	37
Zajímavá teplomilná lokalita mezi Hladkými Životicemi a Stachovicemi Marie Sedláčková	8	Národní jednota	38
Historie (z archivních pramenů sestavil Petr Bill, Stanislav Šmeidler)	9	Jízda kolem osení na Kravařsku Petr Bill	38
K názvu obce	9	Češi z Volyně Libuše Billová, Radim Jarošek	39
Správní vývoj	9	Hrst vzpomínek	41
Některá data z historie obce	10	Dětský domov očima Svatavy Veselé	
Krátce z nejstarší historie	13	Vzpomínky pana Josefa Holiše	
Feudální hospodaření, řemesla a obchod v l. 1910 – 1940	14	Vzpomínky na Hladké Životice od pana Oldřicha Vojkůvky Karel Šmeidler (Libuše Billová)	
Mapa obce	16	Životické školy	
Hladké Životice na pohlednicích	17	Útržky z kroniky české menšinové školy v německé obci Seitendorf z let 1920 – 1945 věnované školství	42
Pamětihodnosti (z archivních pramenů sestavil Petr Bill, Stanislav Šmeidler, Kamil Moravec, Bořivoj Teichmann, Hubert Šula)	19	Náhled do kroniky školy v Hladkých Životicích po roce 1945	43
Kostel a farnost	19	Jitka Polášková	
Drobné sakrální stavby	20	Dětský samizdat	45
Vodní mlýny	22	Děti ze Základní školy v Hladkých Životicích	
Některé další stavby a místa	27	O zemědělství a nejen o něm	46
Osobnosti (Petr Bill, Radim Jarošek)	29	Jaromír Heryán	
Heinrich Irmler	29	Šlechtitelská stanice	51
Ferdinand Liewehr	29	Ivan Houdek	
Hans Kudlich	30	Železnice	55
Spolky	31	Stanislav Šmeidler	
Loutkové divadlo	31	Dálnice D 47	56
Jaromír Heryán		Archivní fondy o obci	57
Ochotníci	32	Pověst o Schielerovi	58
Marie Hrubá, Ivan Houdek		Hladké Životice na starých mapách	59
Hasiči	33		
Libuše Billová, Josef Mikunda			

Vážení čtenáři,

POODŘÍ, které držíte v rukou je poněkud odlišné od těch předešlých, neboť jediným tématem je obec Hladké Životice. V češtině o Životicích nikdy nevyšla souhrnná tištěná informace, a tak když se nám podařilo sehnat více materiálů, přišlo nám škoda je nevyužít... Tímto se Vám, čtenářům, omlouváme za monotematický obsah čísla. Dík patří všem, kteří věnovali jeho přípravě hodně svého času. Byli to především Libuše Billová, Petr Bill, Stanislav Šmeidler, Ing. Ivan Houdek, Ing. Jaromír Heryán, Kamil Moravec a s nimi někteří další obyvatelé Životic. Bez jejich zájmu a ochoty by nemohlo životické číslo spatřit světlo světa. I přes úsilí přípravné skupiny zapojit další občany Životic byl jejich zájem dosti malý. Proč?

- redakce

Hladké Životice v novodobé historii, její občané a já

Budova, kde se nachází životický obecní úřad

Byl jsem požádán, abych přispěl svým názorem do časopisu POODŘÍ, který se v tomto čísle věnuje obci Hladké Životice. Použiji pro tento účel malou část svých pamětí, ze kterých vypustím jména občanů, kteří mi v práci překáželi a naopak ponechám jména těch, kteří mi pomáhali a kterých si vážím.

Do Hladkých Životic jsem se i s manželkou Dášou přistěhoval v létě 1980. Až do roku 1992 jsem pracoval v JZD Niva jako dělník několika různých profesí. Od 13. 4. 1992 jsem v uvolněné funkci starosty Hladkých Životic. Už z přípravného období osamostatnění naší obce od města Fulneku jsem věděl, že to nebudu mít vůbec lehké. Z jednání výboru, který osamostatnění připravoval a který i projednával návrhy na to, kdo by měl být starostou vím, že padla i památná věta „... kdokoliv, jenom ne Petržela!“. Nicméně vzhledem k tomu, že se jednalo o funkci mimořádně náročnou a v prvních letech starostování nijak zvláště vysoce finančně ohodnocenou (v žádném případě si nestěžuji, jinak bych to nedělal), se žádný jiný dobrovolník na tuto funkci nenašel.

Vzal jsem tuto práci jako výzvu, pokusit se za pomoci a podpory lidí, kteří mě volili, ale především těch, kteří se mnou byli na kandidátkách a posléze v zastupitelstvu obce, vtisknout Hladkým Životicím svou představu o tom, jak by mohla obec v budoucnu vypadat. Použil jsem a stále se tím řídím k realizaci této mé vize svůj nekonvenční přístup k práci a k řešení problémů. Z řad těch, kteří tento způsob nemohli nebo nechtěli chápat, často komentován výrazem: „...to si přece jako starosta nemůže dovolit“.

I když ještě ve funkci nekončím, dovolím si k dnešnímu dni malou rekapitulaci těch, se kterými jsem měl a mám tu čest a poctu spolupracovat. A to z jednoho prostinkého důvodu: místo planého kecání a tlachání, jak by co mohlo vypadat a co by kdo mohl udělat, se té práce chopili sami a tím na sebe vzali to obrovské břímě odpovědnosti před ostatními. Bez pořadí a titulů, na stejné úrovni to byli a jsou: M. Svoboda, I. Houdek, J. Fusek, J. Červenec, J. Mikunda,

R. Chovanec, I. Fenclová, J. Koňářik a někteří další.

Začali jsme na jaře 1992 od nuly. V prvních dvou letech šlo o to naučit se obec vést a udržet jí v provozu, včetně mateřské a základní školy. Prvním počinem byla výstavba kuchyně v MŠ, aby odpadlo dovážení jídla ve várnících z Fulneku. Následovala rekonstrukce základní školy č.p. 188 a přestěhování výuky a provozu školy č.p. 144 ke kuchyni v MŠ. Výstavba chodníku od obchodu Jednoty po křižovatku na Suchdol n/O.

Po třech letech (datum na poštovním razítku se zastavilo na dni 19. 4. 1995) přišla první „velká“ chvíle mých oponentů! (jména zveřejním až ve svých pamětech). Ne, nezačali pracovat ve prospěch obce. Podali na mě trestní oznámení formou petice u okresního úřadu. Jestli prý nekradu, moc nejezdím služebními autem, příliš netelefonuji a další a další. Až 28. 2. 1997 padl po dlouhých měsících vyšetřování osvobozující verdikt v podobě usnesení Policie ČR. V roce 1995 se uskutečnilo první setkání ve věci obnoveného záměru výstavby dálnice D 47 na okresním úřadě. Byla to pro mě a mé spolupracovníky naprosto nová situace, v té době jsme vůbec nevěděli, jak reagovat. Dnes, po deseti letech, se skromností mně vlastní, si troufnu konstatovat, že jsme se stali důstojnými a respektovanými partnery velkému týmu odborníků na straně investora (Ředitelství silnic a dálnic ČR). Jsme dávaní za příklad ostatním obcím a městům na trase dálnice, a to i takovým, kteří mají odbory výstavby s ve věci investičních akcí vzdělanými zaměstnanci, a to i v hojném počtu – například město Ostrava. Ke mně na úřad chodí v posledním roce (2004) pro rady ve věci průchodu komunikací katastrům obcí dost kolegů a kolegů z celé republiky.

Mezi tím jsme ale pracovali dál. Připravili a zrealizovali jsme několik investičních akcí: nový povrch místních komunikací, vodovod v Kolonii, hřiště s asfaltovým povrchem v areálu TJ a do dnešního dne největší a nejdražší akci – plynofikaci obce.

Na začátku léta 1997 jsme prošli další zajímavou zkušeností, a tou byla povodeň. A opět nelze jinak, než konstatovat, že jsme se zhostili víc než dobře (ta moje skromnost!). Jako jediní jsme měli na základě mého požadavku ihned k dispozici obrněný transportér a hned v pondělí 9. 7. 1997 byla na obecní úřad doručena zásilka balené pitné vody, chleba a konzerv. Dokonce jsme těmito zásobami stačili zásobovat i naše přátele ve Stachovicích.

V kontroverzních jednáních s úředníky Městského úřadu Fulnek se také podařilo zajistit do té doby značný počet finančních příspěvků v nevídané výši (30 000 Kč) na zmírnění následků povodně. Podařilo se vybavit i naše hasiče ze skladu Okresního hasičského sboru, kteří se jak při povodni tak v období po ní chovali víc než důstojně (J. Mikunda, M. Molek, B. Pavlica, P. Mikunda, R. Paprskář, R. Žitník, M. Tomášek, J. Molek ...).

Čas běžel a setkání s investorem D 47 byla čím dál častější. Po poznání v roce 1998, že vychýlit trasu dálnice mimo náš katastr je nemožné, že to byl úkol pro generaci dnešních pětadesátníků a sedmdesátníků, jsme se zaměřili na splnění kompenzačních podmínek naší obce ze strany státu. V posledních třech letech to byl, a stále ještě je, stěžejní úkol a hlavní náplň mé práce. I přes velkou snahu malé skupinky mých oponentů, abych nebyl v čele obce v období 2002 - 2006, někdy úplně nových tváří, kteří nebyli nikdy při práci pro obec vidět, ale někdy nejen nových, ale ve jménu „vstanou noví bojovníci“ i mladých (taktéž jejich jména zveřejním ve svých pamětech), ve spojení s těmi „stálicemi“, jsem zůstal ve funkci starosty i po volbách v roce 2002.

A dobře ta většina, která má rozum na pravém místě udělala, že mě s mými přáteli a spolupracovníky pověřila vedením obce i nadále. Na samém začátku roku 2005 má naše obec písemné záruky ze strany investora Ředitelství silnic a dálnic ČR, že budou splněny podmínky, které jsem uplatnil ve správních řízeních, ale i při jednáních mimo správní řízení s ministry dopravy a jejich náměstkyně (za mých funkčních období se jich několik vystříдалo). Jsou to investice v řádech desítek milionů korun. Byl jsem dlouho přesvědčován o tom, abych nezdržoval

výstavbu, že se mi to nemůže podařit prosadit.

Jsou to tyto akce: rekonstrukce ZŠ č.p. 188, výstavby chodníku s dešťovou kanalizací od křižovatky po ZŠ č.p. 144, opravy dvou mostů přes Husí potok (U Výrobní a U Trčků), nový povrch na místních komunikacích (Malé Strany), příprava pozemků pro náhradní výstavbu rodinných domů pro občany postižené výstavbou jak dálnice tak silnice I/57, výstavbu nové silnice I/57 současně s dálnicí tak, aby se přivaděčem ke křižovatce dálnice nestal střed obce, úprava koryta Husího potoka jako protipovodňová ochrana obce a s tím související rekonstrukce splavu ve spodní části potoka.

To jsou ale jen první, základní kroky. V budoucnosti nejbližší bude nutné dohlédnout na to, aby tyto sliby byly splněny a především ochránit obec a občany před negativními dopady, které s sebou přinese samotná stavba dálnice, silnice I/57 a rekonstrukce Husího potoka. Tyto tři stavby a s tím spojený pohyb pracovníků a těžké techniky mohou probíhat v jednom časovém úseku a o to horší budou životní podmínky občanů naší obce v té době.

To je můj krátký pohled do nedávné minulosti. Jak bude vypadat budoucnost se nechám(e) překvapit. Ne?

Jaroslav Petržela

Obecní symbolika – znak a praporek

Současná podoba znaku

Hladké Životice mají ve svém znaku „osmikolo“ s dvojnásobným počtem paprsků. Jak známo křesťanská církev nazývá osmikolo kolem Kateřinským. V této souvislosti okamžitě každého napadne, že kostel ve Stachovicích je zasvěcen právě sv. Kateřině. Topograficky vzato je docela dobře možné, že původně byly Stachovice a Hladké Životice jedním sídlem, které možná bylo počátkem 14. stol. rozděleno pro svou příliš rozstřenou rozlohu. Při tom byla oddělená část postavena pod vlastního rychtáře, který si pro oddělenou vesnici zvolil osmikolo jako symbol práva na znamení své právní plnomoci.

Životice jsou zmiňovány na rozdíl od Stachovic mnohem později a vyvíjely se pak samostatně. Znak tedy musí v tomto případě být starší. Ten si Životičané (německy Životice - Seitendorf) tj. vesnice stranou ležící, na stranu odsunutá, mohli ponechat, kostel však museli zanechat ve staré části. Figura heraldicky stylizované lilie je pak pojata jako součást tohoto kola, čímž je dosaženo vytvoření zcela originální, v rámci heraldické symboliky obce ČR dosud neužitě figury „liliového kola“. Jeho symbolika spočívá především v odkazu na oba známé pečetní obrazy z minulosti Hladkých Životic, avšak současně jej lze

Starosta při slavnostním svěcení praporek

chápat i jako tzv. mluvící znamení odkazující na název obce (kolo jako symbol běhu života = název Životice).

Konečně by ale bylo přípustné ještě jiné vysvětlení, a to, že erbovní znak byl během staletí zmrzačen, zkomolen, a měl původně představovat sedmipaprskové ohnivé kolo, symbol Slunce, tj. symbol vracejícího se života. Tato možnost by se pak byla zcela nefalšovaně udržela v pozdějším slovanském názvu „Životice“. Tak by tento znak mohl docela dobře symbolicky připomínat předkřesťanský kult Slunce. Tím by také mohlo být odmítnuto odvození názvu obce od křesťanského jména Siebot, Seybot. Věvec, položený ve znaku kolem osmikola, snad nemá žádný symbolický význam.

Pečetní typář (1705 - 1720)

Znak v obecním pečeti
z roku 1921Znak v obecním pečeti
z roku 1938Znak v obecním pečeti
po roce 1938

Symboly obce – oficiální popis

- znak, v červeném štítě stříbrné vozové kolo s osmi loukotěmi a lilí ve svém středu
- prapor, červený list s vozovým kolem s osmi loukotěmi a lilí ve středu, vše bílé, poměr šířky k délce listu 2:3

Zpracováno podle informací Jana Tejkala

Znak obce byl schválen spolu s praporem podle návrhu Jana Tejkala podvýborem pro heraldiku a vexilologii 19. dubna 2000 a následně udělen rozhodnutím předsedy Poslanecké sněmovny

č. 60 z 26. května 2000.

Kolo vychází z původní pečeti obce (popisuje ji Gustav Beck v článku Unsere Ortswappen v časopise Kuhländchen z roku 1931). Lilii odvodil pan Tejkal ze znaku Bruntálských z Vrbna (respektive ze skutečné historické pečeti). Symbol kola, pokud byl vůbec obcí užíván, pochází zjevně z novější doby (viz kniha Okres Nový Jičín. 2. svazek. Místopis obcí Nový Jičín, r. 1998, s. 50 – 51). Na pečeti byla lilie, radlice a iniciály Jana Antonína hraběte z Vrbna (IAGVW), za něhož mezi léty 1705 - 1720 pečetní typář vznikl (viz obr.).

Zpracováno podle informací Karla Müllera

Přírodní podmínky

Husí potok pod obcí

Geografická poloha

Hladké Žitovice jsou středně velikou, čistě zemědělskou obcí, která se nachází v Moravskoslezském kraji přibližně uprostřed okresu Nový Jičín ve vzdálenosti 3,5 km na východ od Suchdolu nad Odrou a asi 5 km na jihovýchod od Fulneku.

Zástavba obce se rozkládá převážně v mělkém

údolí Husího potoka v délce asi 3 km, menší část - Kolonie – pak v prostoru u železničního nádraží na hlavní trati Bohumín - Přerov.

Sousedící katastry: Kletné (Z), Stachovice (SZ), Kujavy (S), Pustějov (SV), Bartošovice a Hukovice (V a JV), Kunín (J) a Suchdol nad Odrou (JZ).

Nejvyšší bod (298 mnm) v katastrálním území se nachází v polích na hranicích s k.ú. Kletné a Stachovice (49° 40' 50", 17° 55' 46"). Toto místo je zároveň nejzápadnějším.

Nejnižší bod (239 mnm) leží pod soutokem Odry a Husího potoka (severozápadně od Horního bartošovického rybníka, 49° 40' 51", 18 01 13").

Nejvýchodněji zasahuje životický katastr severozápadně od Bartošovického kopce 49° 40' 18", 18° 01' 29").

Nejsevernější bod se nalézá v polích na hranici s k.ú. Stachovice a Kujavy (49° 41' 58", 17° 57' 17") a nejjihnější poblíž soutoku Odry a Křivého potoka (49° 39' 28", 17 58' 17").

Celková rozloha katastru je v současnosti 1 592,57 ha. Do roku do r. 1945 to bylo 1 797 ha.

Druhy pozemků:

Lesní půda 54,88 ha
Louky 260,86 ha
Orná půda 1 051,58 ha
Ostatní plochy 100,88 ha
Ovocné sady 0,85 ha
Vodní plochy 51,69 ha
Zahrady 50,71 ha
Zastavěné plochy 21,12 ha

Soutok Husího potoka s Odrou

Geologie a geomorfologie

Geologicky je území součástí Českého masívu. Podloží kvartérních sedimentů staršího halštrovského a mladšího sálského zalednění tvoří především třetihorní vápnnité jíly, které jsou součástí sedimentární výplně sníženiny Moravské brány. Na nich pak spočívá komplikovaný sled čtvrtohorních sedimentů. Jsou zde ledovcovo-jezerními písky, říční písčokřetky, ledovcovo-jezerní jíly a písky. Povrch pak zcela kryjí sprašové hlíny. V nivách potoků a Odry se nalézají říční štěrkopísky a na nich spočívají povodňové sedimenty.

Podle geomorfologického členění je území Hladkých Životic součástí Moravské brány, přesněji

Jez na Husím potoce nad železniční tratí

Pohled na Kolonii u nádraží

její severní části - Oderské brány. V detailnějším pohledu jsou to dva její okrsky – Klimkovická pahorkatina (plochá pahorkatina jejíž reliéf je tvořen hlavně plošinami, zaoblenými rozvodními hřbety a široce rozevřenými a často suchými údolními) a Oderská niva (široká niva s meandrující Odrou).

Klimatické podmínky

Území obce leží v klimaticky mírně teplé oblasti (MT 10).

Vodní toky

Největším vodním tokem je řeka Odra, která vytváří větší část jihovýchodní hranice katastru. Pro obec je nejdůležitější její levostranný přítok – Husí potok se svými přítoky Děrenský potok, Kostelecký a pravostranný Jestřábí. Dalším levostranným přítokem Odry je Křivý potok.

Zvláště chráněná území

V katastru obce se nachází chráněná krajinná oblast Poodří - východně od hlavní železniční trati.

V katastru Hladkých Životic se nalézají pět čapích hnízd

Zajímavá teplomilná lokalita mezi Hladkými Životicemi a Stachovicemi

Severovýchodní část Moravské brány poblíž hranice k. ú. Hladké Životice a Stachovice lze bezesporu považovat za intenzivně zemědělsky obhospodávanou krajinu s velkoplošnými kulturami orné půdy, v níž téměř chybí prvky přirozené vegetace. Pouze v prostoru mezi Životickým (282,5 mnm) a Stachovickým vrchem (369,2 mnm) tvoří mělce zaříznuté údolí s úzkými pobřežními lemy břehových porostů jedinou dominantu přirozené vegetace, zatímco roztroušené remízky převážně dubohabřin se rozkládají severněji na východních svazích Stachovického vrchu. Přibližně 2 km od ústí tohoto bezejmenného pravého přítoku Husiho potoka je nad levým břehem modelovaná zprvu nezřetelná terasa, která západním směrem tvoří nápadně prudké svahy do nivy údolí. Z geologické mapy je zřejmé, že v zájmovém území zcela převládají deluviální převážně hlinito-kamenité kvartérní sedimenty, zatímco v prostoru vytvořené terasy jsou mapovány dvě mikrolokality pískoven, tvořené glacifluviatilními písky a písčitymi štěrky, které představují pozůstatky sálského zalednění. Z krajinářského pohledu působí tato stanoviště jako svahové travinobylinné stráňky s roztroušenými křovinami.

Na existenci obou pískoven mne upozornil místní znalec terénu Ing. Jaromír Heryán již v roce 1992, kdy se také na rozsáhlejší z nich, situované západněji, uskutečnil předběžný botanický průzkum. Vzhledem k postupujícím změnám předpokládané přirozené sukcese vegetace byla v jarním období r. 2004 obě stanoviště znovu ověřena s pozitivním zjištěním téměř všech druhů cévnatých rostlin zachycených již v r. 1992.

Přestože na zatravněných svazích pískovny, známé pod místním názvem Šturalova pískovna, převládají dva invazní druhy trav, zvláště třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a lokálně častěji pronikající ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), vyskytují se zde rovněž i mnohé diagnostické druhy, dokládající původní ustupující biotopy širokolistých suchých trávníků svazu *Bromion erecti*. Jsou to především

sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), chrpa čekánek (*Centaurea scabiosa*), jitrocel prostřední (*Plantago media*), pryskyřník mnohotvárný (*Ranunculus polynathemos*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), svízel syřišťový (*Galium verum*), čičorka pestrá (*Coronilla varia*). Tyto porosty provází také některé diagnostické druhy mezofilních bylinných lemů, k nimž patří např. marulka klinopád (*Clinopodium vulgare*), řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*), kozinec sladkolistý (*Astragalus glycyphyllos*), jahodník obecný (*Fragaria vesca*) a silenka níci (*Silene nutans*).

Nezarostlá a narušovaná místa při jižním úpatí odtěžených svahů osidluje na mělkých primitivních štěrkovitých půdách vegetace efemér a sukulentů svazu *Alyso alyssoidis-Sedion albi*, v níž se prolínají jednak bazifilní diagnostické druhy, např. tařinka kališní (*Alyssum alyssoides*), pamětník rolní (*Acinos arvensis*), kakost maličký (*Geranium pusillum*) s acidofilními druhy, např. huseníček rolní (*Arabidopsis thaliana*), mochna stříbrná (*Potentilla argentea*) a fialka rolní (*Viola arvensis*). Floristické složení těchto společenstev provází další indikační druhy: písečnice douškolistá (*Arenaria serpyllifolia*), osívka jarní (*Erophila verna*), pryšec chvoujka (*Euphorbia cyparissias*), jestřábník chlupáček (*Hieracium pilosella*), kozlíček polníček (*Valerianella locusta*), rozrazil rolní (*Veronica arvensis*) aj.

Při horním okraji polní kultury pšenice v kontaktu se zarůstajícím odtěženým lemem bylo zjištěno i pestřejší složení plevelové vegetace, např. ohrožený druh nepatrlec rolní (*Aphanes arvensis*), kozlíček zubatý (*Valerianella dentata*), ostrožka stračka (*Consolida regalis*), hluchavka prorostlá (*Lamium amplexicaule*), bračka rolní (*Sherardia arvensis*), řepinka latnatá (*Neslia paniculata*), dosud neurčená lnička (*Camelina spp.*) a řada dalších běžných plevelových druhů, např. hluchavka červená (*Lamium purpureum*), mák vlčí (*Papaver rhoeas*), pomněnka rolní (*Myosotis arvensis*), vikev čtyřsemenná (*Vicia tetrasperma*), rozrazil perský (*Veronica persica*), rozrazil rolní (*Veronica arvensis*), fialka rolní (*Viola arvensis*) aj.

Pestrou druhovou skladbu mají roztroušené vysoké křoviny svazu *Berberidion*, které ve východní části tvoří na svazích hustě zapojené porosty s převládající trnkou obecnou (*Prunus spinosa*). Kromě růží (*Rosa spp.*), hlohů (*Crataegus spp.*), šířících se ostružiníků (*Rubus fruticosus agg.*) a zplaňující révy vinné (*Vitis vinifera*) zde rostou např. líska obecná (*Corylus avellana*), brslen evropský (*Euonymus europaea*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), svída krvavá (*Cornus sanguinea*) a jeden starý exemplář řešetláku počistivého (*Rhamnus cathartica*). Z přilehlého lesního porostu západní části pronikají zmlazující dřeviny, např. javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor mléč (*Acer platanoides*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), dub letní (*Quercus robur*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), topol osika (*Populus tremula*) a patrně vysázený jeden

exemplář vzrostlého topolu černého (*Populus nigra*).

Ze zajímavých druhů cévnatých rostlin lze ještě uvést např. mochnu jarní (*Potentilla tabernaemontani*), zběhovec lesní (*Ajuga genevensis*), hrachor hlíznatý (*Lathyrus tuberosus*) a ohrožený druh vyžadující pozornost - vesnovka menší (*Cerinth minor*).

Marie Sedláčková

Literatura:

Chytrý M., Kučera T. a Kočí M. ed. (2001): *Katalog biotopů České republiky. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.*

Kubát K. a kol. ed. (2002): *Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.*

Procházka F. ed. (2001): *Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). – Příroda, Praha, 18:4-146.*

K názvu obce

Existuje více názorů na jeho původ (viz např. kapitola *Obecní symbolika*). Jako další uvádíme názor Stefana Weigela:

Co se týká vysvětlení jména Seitendorf, rozlišuji dva způsoby výkladu, a to jeden podle tradicí dochovaných listin a jeden podle lidového výrazu, přičemž každému přemýšlejícímu přenechávám, rozhodnout se, co je správné. Dále bych chtěl vysvětlit, že listinné pojmenování vysoce hodnotím, přičemž jsem ale vždy do jisté míry opatrný, protože zápis jména často vychází z určitého přání, které se ještě během času změní v hláskách.

V nejstarších listinách je to jméno Hladkých Životic psáno Seybottendorf. Z tohoto vyplývá, že jde o složeninu ze „staré spisovné němčiny“ – Seibot, Siebot, Siebolt a dorf – ves. Z čehož vyplývá, že ves byla nazvána podle jistého Seibolda nebo Siebolda, což se během dalšího času postupně přeměnilo na Seitendorf.

Zcela jinak to vypadá s tímto názvem v lidové mluvě. Při bádáních zvláště ve starých matrikách Nového Jičína z roku 1626 se mohl konstatovat, že tam bylo mnohé sepsáno lidovým jazykem, který se během uplynulých tří století téměř vůbec nezměnil. Proto tvrdím, že lidový jazyk je stálejší a není zdaleka tak vystaven změnám jako spisovný jazyk ze kterého bylo odvozeno výše uvedené vysvětlení jména obce. Mohl bych uvést mnoho skutečností, kde je vznik nějakého jména daného lidem zcela jiný, než jak byla lidu vnučena vrchností.

Název obce Seitendorf je odvozen od Seite, nebo-li ležící stranou, bokem, což dokládá pozdější založení obce v době kdy již okolní vsi existovaly. Zcela stejné poměry se týkají také obce Životice u Nového Jičína a tento jev posiluje mou domněnku, že lid označoval vznik vesnice spojením pozemků do obce, která

ležela bokem, stranou (Seite).

Pro odlišení obou vesnic - Životic u N. Jičína a Životic u Fulneku - lidé nazývali novojičínské Životice jako „hrbolaté“ (Höckerig, Höckerich Seitendorf) a fulnecké jako „hladké“.

Převzato: Anderka Manfred (1997): *Seitendorf bei Fulnek im Kuhländchen, Pfullingen, SRN*

Některé podoby názvu obce v minulosti

Česky

1435 - 1540 Žibotice, Zibotice

1610 - 1675 a 1924 znovu Hladké Životice (v 17. století též Hladké Žibotice)

1585 - 1924 Životice

Německy

1398 Seibotindorf

1430 Seybotyndorf

1485 - 1588 Seybotendorf

1551 - 1654 Schlicht (někdy i Schlecht) Seitendorf

1655 - 1945 Seitendorf (bei Fulnek)

1934 - 1938 Seitendorf bei Zaucht!

Latinsky

1324 Sibottendorf

1337 Sibotinis villa

1637 - 1672 Seittendorf

1660 ex pago Schlacht Seitendorf

1771 Seittendorffium

Literatura

Turek A. a kol. (2004): *Místopisný rejstřík obcí českého Slezska a severní Moravy, Zemský archiv v Opavě, Opava*

Správní vývoj

Obec patřila v prvních staletích fulneckému panství.

Od roku 1979 byla součástí Fulneku a k 1. lednu 1993 se osamostatnila.

Příslušnost ke správním jednotkám:

Soudní okres - 1850 Fulnek, 1945 Nový Jičín

Okres - 1850 Nový Jičín, 1855 Fulnek, 1868 Nový Jičín

Poznámka: v letech 1938 - 1945 byly Hladké Životice součástí landrátu Nový Jičín

Obyvatelstvo

Až do 1. světové války žili v obci téměř pouze němečtí obyvatelé. Po zhroutilí rak. uherské monarchie a v souvislosti se vznikem Československa v roce 1918 a rovněž s provedením české pozemkové reformy se začali usazovat v obci čeští obyvatelé. Současně s tím byli dosazeni čeští úředníci na poštovní úřad, železnici a policejní stanici. V následujících letech až do vysídlení Němců počet českých obyvatel narůstal.

Počty obyvatel¹⁾

Rok	Výměra k.ú. (ha)	domy	obyvatelé	čes.	něm.	jiné
1850			839			
1869	-	136	934			
1880	-	139	976	17	954	5
1900	1 598	141	895	0	895	0
1910	1 597	144	1 018	0	1 011	7
1921	1 587	141	1 019	151	837	31
1930	1 597	176	1 107	200	878	29
1950	905	242	944			
1961		200	1 031			
1970		208	940			
2001	1 592	237	956			

Vyznání obyvatel

- v roce 1900: katolické 891, evangelické 4

Poznámka

¹⁾ Počty obyvatel jsou převzaty z Retrospektivního lexikonu obcí Československé socialistické republiky 1850 – 1970, kterou vydal Federální statistický úřad v Praze v roce 1978. Údaj z roku 2001 je získán z výsledků sčítání lidu, domů a bytů k 1. březnu 2001.

Některá data z historie obce

- z roku 1324 pochází doposud nejstarší písemná zmínka o obci
- někdy v první polovině 14. století byl postaven dřevěný kostel (uváděn v r. 1337)
- v roce 1412 je v pramenech uváděno fojtství
- rok 1588 - první zmínky o škole
- roku 1686 byl postaven nový kamenný kostel sv. Mikuláše
- první školní budova v obci pocházela z roku 1794
- roku 1847 byla vybudována hlavní železniční trať a v roce 1857 pak byla zřízena druhá kolej
- v roce 1848 revoltovali v hospodě (bývalé) u Kukačky Maďaři, bitka s místními usedlíky
- na jaře roku 1862 byla na fojtství postavena kuželová dráha. Dne 9. října o půlnoci shořel kompletně dům číslo 65, který byl celý ze dřeva a slámy.
- v roce 1863 byly v obci dva požáry, byl také založen hřebčín
- 1864 – vyhořela valcha a sukno se vozilo až do Nového Jičína.
- dne 10. 5. 1865 – bylo rozhodnuto o vzájemné hasičské pojišťovně
- rok 1866 – jedné neděle nějaký žandár polil petrolejem a zapálil železniční most přes potok a příjezdějí vlak s pruským vojskem musel zastavit. Starostu H. Šenka museli vytáhnout z kostela a ten musel okamžitě objednat lidi, aby byl postaven nouzový most.
- roku 1891 byla dobudována trať Suchdol nad Odrou – Fulnek (slavnostní otevření 15. října 1891)
- německá škola byla zřízena v roce 1905
- nová železniční budova + dvě nádražní budovy vybudovány v roce 1912
- v r. 1910 byla odhalena pamětní deska H. Irmleovi
- v r. 1912 byl slavnostně odhalen pomník H. Kudlichovi
- 1914 – 1918 1. světová válka, padlo či zůstalo nezvěstných 22 obyvatel
- v roce 1915 se na mostě u návěstidla stala velká železniční nehoda (mnoho obětí)
- dne 1. května 1920 byla otevřena česká menšinová škola (do roku 1920 se vyučovalo jen německy, obec byla německá). Nacházela se v německé škole (čp. 144), byla jí vyhrazena jedna třída
- v obci je od roku 1920 policejní stanice (na čp. 143), sloužila i pro Kujavy a Pohořílky. Ke konci padesátých let byla zrušena.
- v roce 1920 založena Národní jednota, která ponejvíce v sále u „Kukačky“ pořádala pro českou menšinu besedy, divadelní představení apod., v roce 1929 měla již 72 členů
- v listopadu roku 1920 byla založena veřejná menšinová knihovna
- roku 1927 byla u nádraží založena česká kolonie
- 27. října 1927 byla zřízena česká mateřská škola
- od roku 1929 zřízen poštovní úřad – dříve na fojtství č. 13
- v roce 1930 začalo zavádění elektrické sítě a dne 15. května 1931 v 7 hodin večer poprvé zazářila v obci elektrická světla...
- v roce 1931 byla dokončena stavba obecního domu s hostincem
- v roce 1932 položen základní kámen nové české školy

Jedna z dnes již neexistujících polygonálních stodol u čp. 109

- dne 1. července 1933 byla ve staré německé škole otevřena německá mateřská škola
- v letech 1934 - 1935 se začal zřizovat vodovod
- v lednu 1935 byla v obci založena strana Henleinova
- 10. října 1938 okupace nacistickým vojskem. V letech 1938 - 1945 byla obec jako součást tzv. Sudetského území přidělena mnichovským diktátem k německé říši.
- v roce 1942 zřízena na hlavním nádraží stravovací a převlékací stanice pro ruské zajatce
- 5. května 1945 osvobození obce Rudou armádou
- 10. 5. 1945 první prohlídka, pochováno 40 Němců a 11 Rusů, za války přišlo o život 19 civilistů, bylo zničeno 5 budov, 60 budov poškozeno, již v květnu začalo osídlování, hlavně Valaši, volyňští Češi
- 14. 5. 1945 byl zřízen pracovní tábor (na velkostatku č.p. 11 – Velký dvůr)
- 24. 5. 1945 první veřejná schůze a zvolení národní výbor
- 5. 7. 1945 první česká mše po osvobození
- dne 29. července 1945 vznikl v obci Sbor dobrovolných hasičů
- 23. 10. 1945 první osídlování volyňskými Čechy
- 17. 6. 1946 první odsun Němců z Hladkých Životic
- v dubnu 1947 přišli další volyňští Češi s rodinami, celkem přišlo v letech 1945 – 1947 122 osob
- v roce 1947 byla založena Šlechtitelská stanice
- v roce 1947 katastrofální sucho
- 9. 3. 1947 založena Tělocvičná jednota Sokol jako odbočka Sokola v Suchdole nad Odrou, náčelník Rudolf Mezulianik
- 10. 4. 1947 založen československý Orel, prvním předsedou byl Jan Tomšů
- 22. 5. 1947 založen Svazarm
- 31. 5. 1947 založen v hostinci u p. Kubáta přípravný výbor sportovního klubu s názvem „Sportovní klub Hladké Životice“, jehož účelem bude pěstování football, předseda Karel Dlouhý
- 11. 6. 1948 založen včelařský spolek (Hladké Životice a okolí), předseda Emil Král, řídicí učitel
- dne 16. 11. 1947 byl odhalen Pomník volyňských Čechů padlých u Dukly, v roce 1950 byla přidána na pomník pamětní deska padlým rudoarmějcům
- 1. 7. 1948 založen Svaz české mládeže – předseda

Tak vypadalo kluziště...

František Šinar

- v roce 1948 založen Kostelní konkurenční výbor – předseda František Tomšů
- začátkem roku 1949 založena prádelna na fojtství (č.p. 13)
- 30. 10. 1949 založen svaz hudebníků – předseda M. Bajtek
- 4. 9. 1950 vznik JZD – zatím jen 5 členů
- v roce 1950 velká slavnost a akademie Sokola
- v roce 1950 dokončen obecní rozhlas
- 28. 6. 1951 založeno požární družstvo, předseda Josef Mrnušík
- na jaře 1951 velká povodeň
- na podzim 1952 zasáhla kraj silně kulhavka a slintavka
- 7. 4. 1953 požár na hlavním nádraží od jiskry – shořela střecha nad čekárnou

Bývalá pekárna čp. 130

Hostinec Na Skřivánčím

- 26. 4. 1953 byla schůze s bezzemky a drobnými držiteli půdy
- myslivci měli za výletišťem první závody na asfaltové holuby, velký zájem
- v roce 1954 založeno pekařské učiliště
- pracoval dobře Svazarm – pořádal střelecké a branné závody
- v roce 1955 dostaly Hladké Životice od amerického lidu 250 metrů kukuřice
- začátkem roku 1957 bylo v JZD 73 ha, ke konci již 690 ha
- dne 1. 7. 1957 vzpoura 30 žen proti JZD. Odsouzeny byly na 10-14 měsíců (amnestie od presidenta Novotného)
- velký odpor některých proti JZD. Čtyři nejslabší – nucený nájem půdy do družstva, vstoupilo dalších 13 osob a 7 nikoliv.

Místní národní výbor kolem roku 1970

- 14. 7. 1957 uhodil blesk do lípy u kaple na „Jičínce“
- k 1. 10. 1958 všichni v JZD, mimo Gebauera (19,5 ha). Celková plocha JZD byla 914 ha.
- Svazarm – výborné výsledky v okresním přeboru ve střelbě a leteckém modelářství (p. Cihlář)
- v roce 1959 se začalo budovat kluziště a v roce 1962 bylo dokončeno
- v roce 1960 měla osvětová beseda dva divadelní soubory, Valašský kroužek, dechovku a kino
- úvahy o obnově rybníků Nový – 85 ha, Skřivánčí 32 ha a u Valchy – 10 ha
- v roce 1961 založen oddíl ledního hokeje, odbíjené,

kopané

- v roce 1961 přebírá odznak „mateřství“ pí Paličková – 11 dětí, pí Holíková – 10 dětí (v seznamu je uvedeno více matek s pěti až osmi dětmi).
- 3. 8. 1961 větrná smršť s průtrží mračen – velké škody na stromech a vedení
- v září roku 1961 požár stohu sena u JZD
- 30. 10. 1961 odstřelen železniční most
- v roce 1962 zřízena hasičská nádrž v kolonii a provedena oprava hostince na nádraží

Hostinec u Kukačky v roce 1940, čp. 113

- v říjnu 1962 začaly jezdit po hlavní trati elektrické lokomotivy a byly sehrány 4 divadelní hry
- únor 1963 velká zima s množstvím sněhu
- v akci „Z“ byla roku 1966 započata stavba brouzdaliště (koupaliště) u křižovatky. Dnes je toto koupaliště nefunkční.
- roku 1977 byla započata výstavba požární zbrojnice a stavba byla dokončena roku 1981
- od 1. ledna 1979 byly Hladké Životice integrovány k Fulneku
- od roku 1979 plní svou funkci budova nové mateřské školky
- od 1. ledna 1993 osamostatnění obce
- červenec 1997 „povodeň století“
- 25. dubna 1998 byly svěceny kapličky a kříže v obci
- 2. červenec 2004 – svěcení obecního praporu

Z prvomájových průvodů

Krátce z nejstarší historie

V písemnostech jsou poprvé Životice uváděny roku 1324, kdy bylo Fulnecko v držení pánů z Kravař. Od svého založení byla obec součástí fulneckého panství a od té doby s ním sdílí historické osudy. Obec byla původně česká, německý ráz dostala začátkem 15. století, kdy patřila k Helfštýnu. Častěji se obec připomíná ve zprávách z konce 15. století. Tak roku 1482 pohnal Jan z Žerotína Petra Jičínského z Pezinku, že mu bere mýto ze „Sukdola a Životice“, a roku 1492 byl sám žalován Albrechtem Šternberským na Holešově, že neprávem drží Životice i s dílem Vražného.

V roce 1523 za sporů Žerotínských chtěl pan Viktorin, aby lidé panu Bernartovi kunvaldští životští „most, kterýž od starodávna bejval na vodě Odře na tej silnici, kteráž od Kunvaldu jde k Životicím, tí lidé dělali a opravovali jak od starodávna“ a při vyhrál na základě svědectví bývalého jičínského úředníka Jana Bojakovského a jeho bratra Pavla.

V letech 1551 - 1563 tu byli poddaní Nykel Richter, Valten Lamprecht, Valten Štybar, Jokl Brustman, Symon Hoppe, Pavel Münster, Blaschke Hoppe, Demel Zandler, Felix Gold, Hansel Teichman, Georg Heikenwalder, Gregor Graff, Merten Neyhewen, Paul a Demel Krenselové, 1564 - 1589 Moc Balcarů, hajný, Moc Demel, M. Teichman, Jokl Henrych, Paul Heikenwalder (oba hajní), Jiří H., Andres Ripper, A. Lamprecht, Daniel Henrych, Toman Nitsch, Hanzl Knapp, okolo roku 1620 Pavel Dressler, mlynář Michel Pohl „z mlýna Hoppového“, roku 1638 byl životským fojtem Hans Liebischer.

Rolníků se tu čítalo v 17. - 18. století 47 - 52, z toho 6 zahradníků. Robot prosti byli kromě fojta i oba valcháři a mlynáři, dále hlídač luk. Při vyvazování z povinností vrchnostenských zaplatila celá obec 14 192 zl. kapitálu, a to velcí sedláci 333 - 365 zl., střední 91 - 108 zl., malí 29 - 52 zl., chalupníci však nepatrnou sumu a fojstství 98 zl. Zvlášť se vykoupili dominikalisté.

Náboženské poměry v Hladkých Životicích v minulosti

Vývoj náboženských poměrů v Životicích v období reformace do Bílé hory souvisí s tím, že obec patřila pod vrchnost fulneckou a ta byla od r. 1468 - 1621 vyloženě protestantská. Někteří z majitelů, kterých se v daném období vystřídal 14, stranili luterství, proto měli tendenci osazovat fary luterskými kněžími, někteří byli přívrženci Jednoty bratrské, někteří byli dokonce přímo členy této elitní, ale často pronásledované církve.

Původní - první katolický kostel stával někde „na louce kdysi panské, nyní za rychtou“, což by mělo být místo, kde stojí kostel současný. Byl jen lokálií přifařenou k fulneckému klášteru. Tyto původní kostelíky bývaly vesměs dřevěné. Luterským se stal za Jana I. Skrbenského, který někdy v letech 1584 - 1597, jej násilím osadil luterským knězem, protože poměry v klášteře byly prý značně neutěšené a zřejmě katolíků bylo v té době na fulneckém panství již nepatrný počet. Luterský farář musel odejít asi v r. 1624, tak jako

tomu bylo v okolních vesnicích. Je nejpravděpodobnější, že dřevěný kostel byl zbourán r. 1686, ihned po vystavění nového současného.

Koncem 16. století byl vedle luterské většiny v Životicích nemalý počet členů Jednoty bratrské. Říkalo se jim bratři, také čeští bratři, dokonce se používal i přenesený výraz moravští bratři, který však je víc používán pro jejich potomky. Patřili do sboru fulneckého, o životických bratřích bylo také jednáno na synodu r. 1592 v Lipníku. Patrně to bylo větší společenství, protože měli i svůj vlastní kostel, který stával někde „mezi Stachovicemi a Životicemi, mezi Malým panským dvorem a usedlostí Růženy, vdovy po Janu Libischovi“. Je doloženo, že tady chodili na kázání J. A. Komenského i suchdolští členové jednoty. Když během třicetileté války kostelík zchátral, převezl stavební materiál bratr Grosser do Suchdolu, a postavil z materiálu stodolu. Ta pak prý požívala ještě dlouho náležitě úcty. Protože suchdolští bratři chodili do kostela na cizí panství neměli to jednoduché, byli však ochotni platit dvojnásobný desátek suchdolskému faráři, jen aby mohli zůstat při Životicích. Zdá se, že šlo o větší objekt z kamene, neboť ještě „asi r. 1686 žádají Životičtí vrchnost fulneckou o povolení, aby jsouce chudí a nemajíce více kamene ku stavbě nového kostela zasvěceného sv. Mikuláši, mohli brát ze sutin bývalého kalvínského kostela.“ Ještě v r. 1898 přináší Moravské Kravařsko zmínku, že bratři „měli svůj sbor snad v nynějším místním dvoře panském, a lid tamní stodolu dosud der böhmische Tempel nazývá“.

Životice byly patrně významnou kazatelskou stanicí pro členy Jednoty ze vsí Kujavy, Suchdol, Kletné, Stachovice, snad i Kunína. Patrně to byla větší kamenná stavba, když z jeho trosky byla postavena stodola v Suchdole, na panském dvoře v Životicích a ještě zbylo na současný katolický kostel. Jeho základy bychom asi měli hledat vpravo, nebo vlevo od Malého dvora, na jehož pozemcích byl vybudován některým z příznivců Jednoty, z nichž přichází v úvahu především buď Jan ze Žerotína v letech 1470 - 1500, nebo Baltazar Švajnic z Pilmsdorfu v letech 1552 - 1572. Pro obec Životice by bylo přínosem, kdyby dokázala blíže lokalizovat toto památné místo, kde J. A. Komenský v Životicích působil. Bylo to jen krátce (1618 - 1621), přesto na své členy nezapomněl ani po čtyřiceti letech v exilu. Jmenuje Životice mezi obcemi, kterým věnoval svůj německý katechismus s názvem „Prastaré obecné křesťanské náboženství“ a který vydal v roce 1661 v Amsterdamu. Tajně přivezl celý náklad osobně bratrský tiskař Kopidlanský a rozdával jej téměř zdarma, jen za úhradu dopravy.

Po třicetileté válce se dva kláštery fulnecké a noví majitelé Fulnecka rod Bruntálských z Vrbna postarali o důslednou rekatolizaci. Proto o sto let později, když potomci členů Jednoty bratrské se hromadně stěhovali z okolních vesnic do Herrnhutu-Ochranova v Sasku, kde obnovili Jednotu bratrskou, ze Životice neodešel nikdo.

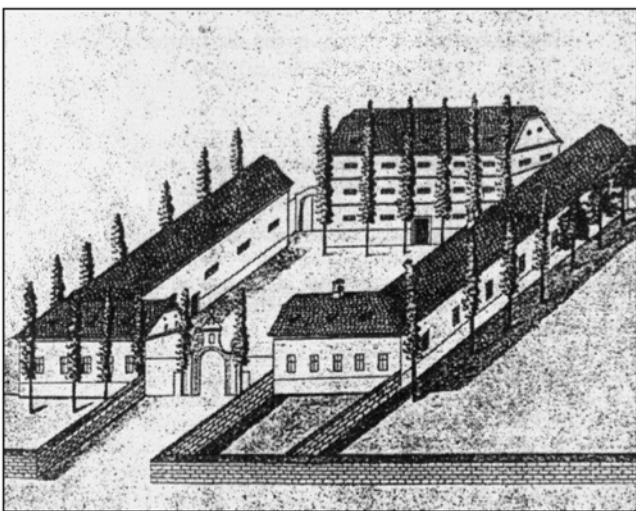
Daniel Řičan

Feudální hospodaření - dvory a rybníky

Dvory

O feudálním hospodaření v obci není bližších zpráv. Možno však usuzovat, že se tu hospodařilo jako na jiných panstvích. Ve vlastní režii vedla vrchnost Velký dvůr, jenž byl součástí fulneckého statku. Jinak plynuly příjmy vrchnosti z poddaných, které dodávaly též pracovní síly. Hlavní důraz se kladl na zemědělství a chov dobytka. S rozvojem zemědělstvím souvisela výstavba dalších dvorů. Okolo r. 1650 vybudoval fulnecký měšťan Giesch Malý dvůr (Nový), o který zprvu spravoval sám a který pak převzala vrchnost.

Mnohem později byl založen Karlův dvůr u Odry. Stavba dvorů se pak prováděla hlavně ze dřeva, střechy byly kryté šindelem. Potřebné stavební dřevo (ale i palivové) se muselo v 17. století dovážet z lesů Hradeckých, neboť během třicetileté války, utrpěly lesy fulneckého panství velké ztráty. Také velká vichřice v 1740 a povodeň 1752 přispěly k jejich zkáze.

Malý dvůr na kresbě Františka Kletenského z roku 1817

Rybníkářství

Nejznámějšími a největšími na Životicku byly Nový rybník a rybník Steger (někdy též Steeger). Zásobovaly se vodou přicházející ze suchdolských rybníků. Nový rybník přesahoval 111 jiter a vkládalo se do něj 150 kop kapří násady. Rozloha rybníka

Steger se pohybovala něco přes 60 jiter a kapacita se odhadovala na 100 kop kapří násady. Hloubka činila 10 stěviců, což v přepočtu znamenalo 3,16 m. Kdy životické rybníky vznikly není známo.

Rybníky životické koupil jako součást fulneckého panství v roce 1584 Jan starší Skrbenský z Hříště.

Do zemských desek byl dán roku 1586 zápis: „... o pouštění vody přes grunty a přes rybník u vsi Sukdola na životické rybníky...“.

Výnos za ryby z Nového rybníka činil 1 745 zlatých a 24 grošů. Podle listiny českého názvu „Taxa ryb r. 1644 na panství fulneckém vylovených“ se v Novém rybníce ulovilo 2 kusy kaprů cviků, 6 podcviků velkého braku, 12 kop a 50 kusů, malého braku 79 kop a 46 kusů, výmětků 24 kop a 46 kusů, výstřelků 2 kopy a 43 kusů. Celkové množství čítalo 157 kop a 39 kusů kaprů. Ze štik bylo vyloveno 3 kusy hlavních, 3 kusy podhlavních, velkého braku 1 kopa 55 kusů, prostředního braku 4 kopy 46 kusů, malého braku 7 kop 45 kusů, obloučků 18 kop 35 kusů, podobloučků 12 kop 53 kusů a bělic 8 kop 1 kus. Cena za kus velkého braku se pohybovala kolem 12 grošů, hlavní štika stála 1 zlatý a bělice 0,5 groše.

V 18. století rybníkářství pomalu upadá a rybníky měly větší užitek v suchém stavu. I přes tento nepříznivý stav si udržely životické rybníky své místo v rybníkářství nejdéle ze všech rybníků v okrese Nový Jičín.

Roku 1802 byl Nový rybník osazen kombinovaným způsobem. Obsádka se skládala ze tří až čtyřleté násady. Do rybníka Steger se ve druhé čtvrti 19. století přidávalo ke 92 kopám kaprů různé velikosti 14 kop línů. V letech 1839 - 1842 se pohyboval roční užitek z rybníka Steger přes 1 856 zlatých. Přesto však byly oba životické rybníky po roce 1862 zrušeny.

Literatura:

Hurt Rudolf (1960): *Dějiny rybníkářství na Moravě a ve Slezsku*

Kadlík Květoslav: *Rybníkářství a rybářství na Novojicku, Kravaňsko X, 53-56*

Oppl Stanislav (1931): *Jak se pěstovalo kdysi rybníkářství na Fulnecku, Český lid, XXXI, 224 - 227*

Obchod a řemesla v letech 1910 - 1940

	kolem roku 1910	kolem roku 1925	kolem roku 1940
Pekař	Schneider Franz, č.p. 130	Schneider Franz, č.p. 130	Schneider Franz, č.p. 130
Bankovníctví	Kasovní spolek pro spoření a půjčky, zal. 1895		
Bečvář	Kunz H., Loschke Josef, č.p. 34		
Pokrývač	Teichmann Josef		
Řezník	Schenk R.	Kreutzer Hermann, č.p. 18	Kreutzer Hermann, č.p. 18
Holič			Friedrich Stefan, č.p. 256 Hoffmann Alois, č.p. 154
Zahradník		Statkář Dr. Weisheit, č.p. 11	Statkář Dr. Weisheit, č.p. 11 Schindler Josef, č.p. 84

Hostince	Brosch Gustav, č.p. 128 Quitt Heinrich Schenk Rudolf	Brosch Gustav, č.p. 128	Repper Rosa, č.p. 128
Hostinec u nádraží, č. 148		Sommer Hermann, č.p. 148	Grimm Karl, č.p. 148 Janischka Alois, č.p. 208
Obecní hostinec (od 1931)	Sohr Wilhelm, č.p. 129 Storzer Ludovika, č.p. 113	Stiller Else, č.p. 208 Sohr Wilhelm, č.p. 129 Stein Ludwig, č.p. 113 Wanke J., č.p. 104 Germađnik Elise, č.p. 13	Stein Josef, č.p. 113 Ritz Christine, č.p. 104 Zeisberger Anna, č.p. 13
Kasino, č.p. 129			
Kukačka, č.p. 113			
Skřivánčí, č.p. 104			
Fojtství, č.p. 13			
Smíšené zboží			Dressler Franz, č.p. 172 Horak Josefina, č.p. 108 Schenk Karl, č.p. 22 Schneider Franz, č.p. 130 Schneider Franz, č.p. 161 Stein Josef, č.p. 113
	Horak Josefina, č.p. 108 Schenk Hugo, č.p. 22 Schneider Franz, č.p. 130	Horak Josefina, č.p. 108 Schenk Karl, č.p. 22 Schneider Franz, č.p. 130	
Koželuh	Schenk Wilhelm, č.p. 95	Schenk Wilhelm, č.p. 95	Schenk Wilhelm, č.p. 95
Statek	Weisheit Heinrich, č.p. 11 (pachtýř)	Dr. Weisheit Friedrich, č.p. 11	Dr. Weisheit Friedrich, č.p. 11
Pradlena čepců		Schindler Marie, č.p. 135	
Porodní bába (od 1927)		Schöpp Berta, č.p. 86	Schöpp Berta, č.p. 86
Hotel		Sommer Hermann, č.p. 148	Grimm Karl, č.p. 148
Kominík			Sklenar Josef, č.p. 152
Prodej uhlí			Schneider Rudolf, č.p. 270
Prodej kůží	Horak Josefina, č.p. 108		
Pohřebnictví			Horak Josefina, č.p. 108
Malíř pokojů	Brossmann Franz		
Mlýny	Bahner Franz, č.p. 103 Blosch Rudolf, č.p. 14	Plachke Johann, č.p. 103 Blosch Rudolf, č.p. 14	Plachke Johann, č.p. 103 Blosch Rudolf, č.p. 14
Fotograf		Kristin Karl	
Sedlák	David J. Ortelt J.	Linner Franz, č.p. 91 Unzeitig Heinrich, č.p. 123	Linner Franz, č.p. 91 Unzeitig Heinrich, č.p. 123
Kováři	Czechofsky Adolf, č.p. 12 Furch J. Pesch J., č.p. 31	Czechofsky Adolf, č.p. 12 Czechofsky Otto, č.p. 12 Pesch Karl, č.p. 31	Czechofsky Otto, č.p. 12 Frömmel Johann, 4.p. 18
Dámský krejčí			Barwig Anna, č.p. 158 Butschek Marie, č.p. 65 Dressler Emilie, č.p. 30
		Runka Emilie	
Pánský krejčí	Benisch A. Ertel F., č.p. 142	Ertel Rudolf, č.p. 142 Moz Franz Szoka Ignaz	Ertel Rudolf, č.p. 142
Obuvník	Schneider J. Sohr Wilhelm, č.p. 129	Sohr Wilhelm, č.p. 129	Lehnert Josef, č.p. 118 Titz Alois, č.p. 223
Spedice			Schneider Franz, č.p. 161 Schneider Rudolf, č.p. 270 Ertel Rudolf, č.p. 142
Tabákové výrobky			
Zvěrolékař (do roku 1938)		Lichnofsky Emil, č.p. 175	
Stolař	Elsner F.	Schenk Karl, č.p. 92	Schenk Karl, č.p. 92
Hodinář		Benkowsky Johann, č.p. 90	
Kolář	Schöpp Josef, č.p. 86		
Hrobník	Sokol Richard, č.p. 34	Sokol Richard, č.p. 34 Benkowsky Johann, č.p. 90	

Hladké Životice na pohlednicích

Hostinec u hlavního nádraží, dříve hotel Grimm (čp. 148)

Bývalá koželužna čp. 95, pak Slechtitelská stanice

Dům obchodníka Schenka

Kostel

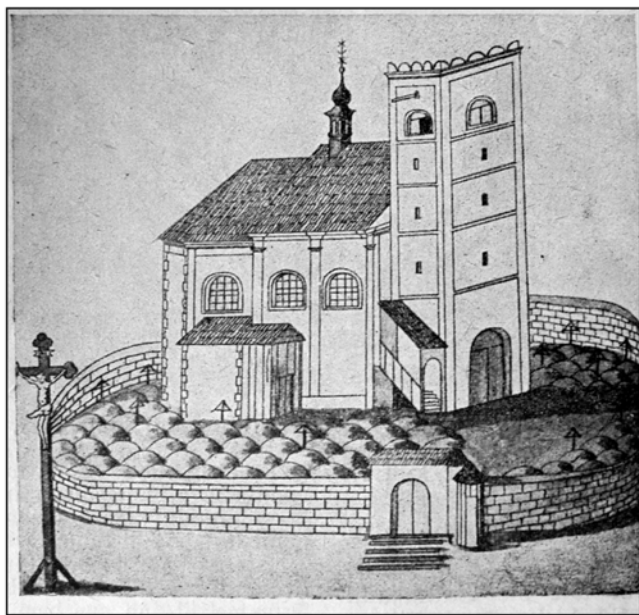
V roce 1686 pod garancí hraběte Františka Bruntálského z Vrba a patronací arcibiskupa knížete Karla z Liechtensteinu nechal tehdejší kujavský farář Johann Ignác Göbel postavit nový zděný kostel zasvěcený sv. Mikuláši. Stavitelem byl novojičínský rodák Haas Spiler. Byl postaven na místě starého kostela, který je připomínán roku 1337.

Kostel je raně barokní jednodílní orientovanou stavbou s odsazeným pětibokým kněžištěm. Ke kostelní lodi téměř čtvercového půdorysu se v ose západního průčelí přimyká hranolová věž výšky 36 m. Patrně v roce 1802 byla vestavěna hudební kruchta a v roce 1870 byla zvýšena věž o zvonické patro.

Vnitřní vybavení kostela - hlavní oltář z poloviny 18. století, boční oltář sv. Josefa z roku 1715, boční oltář sv. Marie z 1. poloviny 18. století, obraz sv. Barbory z konce 18. století. Obraz sv. Mikuláše v retabulu hlavního oltáře pochází od malíře Johanna Georga Frömmela (5. 5. 1754 Fulnek - 16. 2. 1814 Fulnek). Obraz sv. Vendelína v nástavci je patrně rovněž od něj.

Bohoslužbu v kostele vykonával od 17. století každou třetí neděli farář kujavský.

V roce 1960 byla provedena vnitřní malba podle návrhu Miloše Blažka, sochaře a grafika. V letech 1966 - 1967 pak byla zbourána hlavní brána při vstupu do areálu hřbitova. V roce 1968 provedla firma Dvořák z Vyškova generální opravu hodin, v roce 1971 byla provedena břizolitová omítka, generální oprava věže (zčásti použita břidlice z Dolních Těchanovic), nové lavice pocházejí z roku 1973 a byly zhotoveny podle návrhu Rudolfa Jančí z Boršic u Brtnice

Kresba kostela od Františka Kletenského z roku 1817

Kostel sv. Mikuláše

Duchovní správci farnosti Hladké Životice

Prvním samostatným duchovním správcem se stal v lednu 1785 Jan Baumann, kanovník zrušeného augustiniánského kláštera ve Fulneku. Byl rodákem z Prostějova a v Hladkých Životicích byl ustanoven lokálním kaplanem.

Od roku 1792 se stal farářem ve Fulneku a v Hladkých Životicích ho vystřídal Ferdinand Rössner, který pocházel ze Stříteže a před tím byl administrátorem ve Fulneku.

Od roku 1796 odešel za faráře do Štamberka a v Hladkých Životicích jej vystřídal Jan Bayer. Ten odešel v roce 1802 do Bartošovic a farnost dále administroval Jan Schöneich.

Následujícího roku jej nahradil František Eichler z Fulneku, který zemřel v 66 letech v roce 1808.

V letech 1809 - 1912 byl zdejší duchovním správcem Josef Kunz z Leskovce ve Slezsku.

Následoval ho Tomáš Wiessner, rodák z Brna, a farnost řídil až do svého důchodu v roce 1818.

Po něm nastoupil Jindřich Ferl, původem z Olomouce, předtím byl kooperátor v Ryžovišti. Spravoval životickou farnost v letech 1818 do své smrti v roce 1835.

Až do roku 1857 zde pak působil Jan Hoffmann.

V roce 1857 pak z Nových Valtěrovic přišel Josef Reymann a zůstal až do roku 1865, kdy odešel za faráře do Brumovic.

Josef Rose, dosavadní kaplan ve špitálu v Bílovci, spravoval Životice jako kurát do roku 1875, kdy odešel do důchodu a v roce 1884 v Životicích zemřel v domě č. 99.

Jeho nástupcem byl Alois Hlawatsch, předtím kurát v Dětrichovicích v krnovském děkanství. Roku 1884 přešel na faru v Lubníku, později zemřel jako děkan v Bílovci.

V lednu 1884 administroval faru Alois Reichel, rodák z Brumovic, jemuž byl během nemoci v letech 1896 - 1897 přidělen výpomocný kněz Jakub Hanisch. Stal se roku 1898 kurátem a zemřel

v roce 1910 v 62 letech.

Dne 14. února 1911 byl na životickou faru instalován Dr. Jan Poštulka.

Po něm nastoupil od 22. ledna 1922 Jindřich Illichmann, který byl potom farářem v Kujavách. Na čas administroval faru též Jan Preissler.

Od září 1929 se ujímá úřadu faráře Alois Umlauf a spravuje ho až do konce roku 1939.

V roce 1940 se asi pět měsíců o farnost starají kapucíni z Fulneku – Calistus Birke a Wolfram Prohaska.

Od května 1940 do konce roku 1946 je na faře Jan Richter. Po porážce Německa byl v roce 1946 spolu s ostatními Němci přemístěn do sběrného tábora v Novém Jičíně. Odtamtud ho ještě několikrát nově nastěhovaní usadlíci přivezli do Hladkých Životic ke konání nedělní mše svaté. Asi v srpnu 1947 byl odsunut do Německa.

V letech 1947-1948 obstarávali bohoslužby příležitostně: Jindřich Křenek, Mikuláš Šindlář, děkan

z Pustějova, Konrád Schaffartzik z Kunína, Antonín Novotný, farář ve Fulneku a Alois Havel, katecheta z Přerova.

V červnu 1948 přišel na faru duchovní správce Robert Chovanec, který pak po více jak deseti letech odešel do Starého Jičína a odtud do Linhartov.

Od 1. srpna 1959 dostává dekret pro Hladké Životice a Kujavy Antonín Dominik a od 1. března 1961 přebírá ještě Pustějov, když dosavadní dlouholetý děkan Mikuláš Šindlář odešel na místo děkana do Hlučína.

V listopadu 1962 přichází ze Štramberka nový administrátor pro Hladké Životice, Pustějov a Kujavy František Navrátil. V prosinci 1965 odchází do Oder, kde v roce 1967 umírá.

Dne 20. prosince 1965 přichází administrátor Hubert Šula, který působí na faře až doposud.

Hubert Šula, děkan

Drobné sakrální stavby

Hledáte Ježíše Nazaretského, který byl ukřižován?

M K 16,6

Zve vás tímto v příležitosti Křížových dnů a svátku sv. Marka v sobotu

25.4.1998 od 14⁰⁰ hodin na **SVĚCENÍ PAMÁTEK** v HLADKÝCH ŽIVOTICÍCH. Slavnost bude zahájena mší svatou v místním kostele. Pak se vydáme vlastními automobily po jednotlivých zastaveních = obnovených kapličkách a křížích.

K hojně účasti zvou:

Historicko-vlastivědný spolek v Odvoch Obec v Hladkých Životicích Římskokatolická farnost v Hladkých Životicích

Kapličky

Kaplička sv. Floriána

Zděná stavba čtvercového půdorysu se nachází u Dušků čp. 99 vpravo u fulnecké silnice na horním konci obce. Orientace západ-východ; parcela 239.

Kaplička byla vysvěcena 25. dubna 1998. Patřila k původnímu gruntu Heinricha Heikenwäldera.

Exteriér s bílou fasádou

- čtvercový půdorys 260x260 cm
- celková výška vč. obloukového štítu 385 cm
- oplechovaná sedlová střecha
- pravé lačkové dveře v segmentovém záklenku
- přímá zadní štítová stěna

Interiér

- betonová podlaha
- zděný stánek s dřevěnou deskou
- v zadní stěně nad stánkem výklenek se segmentovým zaklenutím
- barvotisk Mučení Krista
- strop ve tvaru české placky

Kaplička sv. Anežky a Zdislavy

Zděná stavba obdélného půdorysu s odsazeným půlkruhovým závěrem se nachází v místě U lípy vlevo za obcí u silnice na Kunín.

Kaplička dříve patřila ku původnímu gruntu čp. 4 Gustava Schöppa (na dolním dědictví čp. 31), poslední majitel Robert Beinhauer.

Kaplička byla vysvěcena 25. dubna 1998. Orientace západ-východ; parcela 929/2.

Exteriér s bílou fasádou

- obdélný půdorys, půlkruhový závěr 330x205/120 cm
- celková výška ve štítu (deštěný tympanon) 380 cm
- oplechovaná sedlová střecha s půlkuželem závěru
- pravé latkové dveře v odsazeném segmentovém záklenku

Interiér v hladké vápenné malbě

- betonová podlaha
- segmentový zděný stánek
- obdélný výklenek nad stánkem, barvotisk Zjevení P. Marie
- rovný strop s kovovým držákem

Ze svěcení v r. 1998

Michelova kaplička

Kaplička U Rošlapilů v přední spojovací zdi třístranného gruntu čp. 24 a 206 vpravo u silnice. Patřila k původnímu gruntu Rudolfa Michela (Michel od hřebců); sloužila při slavnostech Božího těla. Orientace východ-západ; parcela 14.

Exteriér se žlutou fasádou

- cihelná stavba v čelní zdi trojbokého gruntu vlevo
- dřevěné obdélné rovné pravé dveře
- sedlová střecha s přesahem přes čelní štítovou stěnu
- dřevěný latinský křížek s ochranným oplechováním na vrcholu štítu
- valbový závěr (ve dvoře)
- obdélný půdorys (do dvora) 240x320 cm
- celková venkovní výška ve štítu 500 cm

Interiér v hladké vápenné malbě

- podlaha z keramických dlaždic
- zděný stánek na betonovém schůdku
- malé sádrové busty Ježíše a P. Marie

Poznámka

Dříve stávaly v obci ještě dvě další kapličky:
 - u dědičného „Liebscherova“ rychtářství (č.p. 13). Fojtství již rovněž neexistuje (viz str. 27).
 - u selského dvora - Josef Teichmann (č.p. 7).
 Tato stála u mlýnského náhonu.

Kříže

Pískovcový latinský kříž z roku 1870

Kříž před hřbitovní bránou s vchodem ku kostelu sv. Mikuláše na parcele 7.

- dělená podnož do svahu
- celková výška 445 cm
- reliéfní kovová soška P. Marie na čelní stěně nástavce
- reliéfní IHS v ratolestech na čelní stěně podstavce
- kovový korpus a kamenný titul

Dřevěný misijní kříž z roku 1912

Kříž se nachází u pravé venkovní stěny podvěží kostela sv. Mikuláše na parcele 34.

- kruhová betonová podnož průměr 20 cm
- celková výška 305 cm
- kříž má na břevnech rytý nápis

HL MISSIONI 1912

Torzo Liebscherova kříže z roku 1877

Torzo poškozeného kříže se nachází za obcí vlevo u silnice na Kunín na parcele 947/1.

Dar od dřívějšího majitele dědičného rychtářství čp. 13 Liebschera. Po mnoho let ležel kříž povalen a zavalen sutí. Byl obnoven až 25. dubna 1998 a byl vysvěcen knězem Františkem Eliášem.

Někdy kolem Nového roku 2003 byl ale znovu rozbit...

- dělená pískovcová podnož 100x100 cm v úrovni terénu
- další části (5) pohozy na zemi za torzem.
- celková původní výška 315 cm
- kamenný korpus (schází hlava) a titul *INRI*

Bořivoj Teichmann

Vodní mlýn „Nový“

Vodní mlýn tzv. Nový, který se nacházel v trati Skřivánčí, byl asi nejznámější a nejkvalitnější mlýn na území Hladkých Životic. Nacházel se v blízkosti řeky Odry na samém jižním okraji životického katastru.

Majitelé mlýna od r. 1832

- 1832 – 1856 Josef a Ferdinand Buresch
- 1856 – 1871 Franz Bernadek
- 1871 – 1907 S. Königl. Hoh. Princ Philipp Graf von Flandern
- 1907 – 1926 Königl. Hoh. Henriette Marie Charlotte Antoniette princezna z Belgie, provdaná Herzogin von Vendôme a půl mlýna byl Königl. Hoh. Josefine Karoline Marie Albertine princezna z Belgie, provdána von Hohenzollern
- 1926 – 1929 Jaromír Špaček z Fulneku a František Chrastina z Valašského Meziříčí
- 1929 – 1946 Johann Plachke, z domu č.p. 57

Mlýnský náhon (parcela 1321) přiváděl vodu na pohon mlýnského kola z Křivého potoka a částečně z toku mlýnky, která šla od suchdolského vodního mlýna. Přívod vody do mlýnky byl jednoduše regulován na soutoku těchto přítoků pomocí hrázky z dubového dřeva. Od ní pokračovala mlýnka necelé 2 km stromořadím a v jeho první třetině toku byla voda také využívána pro blízkou životickou valchovnu či pazdernu.

Voda, která se dostala až ke stavidlu, byla vpuštěna do akumulární nádrže před mlýnem. Když byla nádrž o velikosti asi 10 x 250 m plná, přepouštěla se voda kolem stavidla mlýna, aby se za ním spojila s tou, která už odvedla svou službu. Z nádrže byla voda vpuštěna stavidlem na široké dřevěné koryto a z něj

už šla voda proudem na 2,5 m široké a v průměru necelé 2 m vysoké dřevěné lopatkové kolo. Použitá voda pak dále odtékala mlýnkou, aby se po necelých 3 km vtekla do řeky Odry. Tato mlýnka byla využívána i ve valchovně (objekt na úpravu lnu), která se nacházela asi necelé 1 km na toku od tohoto mlýna.

Mlýnský náhon byl na celém svém toku široký 1,5–2 m mezi stromořadím dubů, olší, jasanů a různých keřů. Strouha působila velmi pěkně mezi stromy, hlavně však, když dosáhla území oderských luk.

Samotný mlýn byl velmi výnosný a také vyhledávaný pro své velmi dobré zpracování zrna na mouku a na jiné mlynářské produkty.

Mlýn stával vlevo od silnice Fulnek – Nový Jičín, měl číslo popisné 103 a parcelní číslo 856. Byl to jednopatrový dům na samotě, zděný se sedlovou střechou, krytou jednodrážkovou černou taškou. Měl obdélníkový půdorys o velikosti asi 18 x 12 m. Měl přízemí, nad ním byla mlýnice a z části byl i podsklepen. Byl bíle omítnut a na stavení se vyjímala řada okenic. V těsné blízkosti stávala menší hospodářská budova a v ní se chovala hospodářská zvířata. Vedle se nacházela asi 6 m hluboká kamenná studna. Součástí mlýna byla i přistavěná rampa na niž se sváželo a odváželo obilí nebo mouka.

Od 17. 2. 1926 vlastní mlýn František Chrastina a Jaroslav Špaček. Ten také od 7. srpna 1941 přebírá toto vlastnictví sám. Ne ovšem nadlouho – ještě v roce 1941 jej přebírá samo gestapo. Po válce ho zřejmě spravuje, a to až do konfiskátu v r. 1946, Johan Plachke.

Po něm přichází v roce 1946 z Valašské Polanky mlynář Alois Pavelka, který dostává mlýn přidělem jako konfiskát. K němu patřily ještě 3 ha lesa, 3,5 ha orné půdy a nádrž s mlýnkou. Po seznámení s chodem

a bez velkých úprav začíná na tomto zařízení mlít a něco „vydělávat“, protože to, co dostává v přidělu, musí časem odkoupit. Potvrzenou přidělovou listinu na tento objekt dostávají manželé Pavelkovi z Prahy až 28. 5. 1948.

Jelikož byli oba pracovití, poctiví a svérázní lidé, mlýn dobře prosperoval. Ve mlýně se mlelo podle zakázek, povětšinou třikrát týdně. Za den semleli až 20 metráků obilí, po žních to bylo o dost více. Obilí se dováželo a mouka se odvážela z mlýnské rampy koňskými povozy i menšími nákladními auty. Často to s mletím p. Pavelka praktikoval tak, že sedlák si dovezl obilí a hned si odvezl mouku.

Odvozy svých výrobků a deputáty rozvážel po okolí svým 3,5tunovým nákladáčkem. Svou vysoce ceněnou mouku vozil i svému bratru Františkovi, který vlastnil pekárnu v Hladkých Živicích a ta zas pekla výborný chleba a další pekařské výrobky.

Samotný pohon a provoz mlýna byl závislý na práci mlýnskému kola. To bylo roztáčeno pomocí svrchní vody a z něj se přenášel pohyb na hlavní transmisní hřídel. Otáčivá hřídel mlýnskému kola byla uložena ve stojanu a bronzových šálcích. Toto pak v dubových ložiskách a celé zařízení pak v litinových madlech – odlitkách. Tyto měly nahoře ještě mazací „štauferky“.

Přenos otáčivé síly kola byl spojen se spojkou a po jejím sepnutí se dala do pohybu i už zmiňovaná transmisní hřídel. Pomocí pák byly zapínány jednotlivé pohony strojů. Voda z náhonu ještě poháněla dynamo, které vyrábělo elektrický proud, jež sloužil nejen pro případné použití ve mlýně, ale dodávalo proud i do speciálního kabelu, který zásoboval asi 400 m vzdálenou myslivnu a zájezdní hospodu „Na Skřivánčím“ (v ní na terase o víkendech hrávala dechovka a tančilo se).

Celé dřevěné kolo bylo ukryto v dřevěné kůlně (lednici) a odtud pak vedla hnací hřídel do sklepní místnosti. Přes páky, pomocí spojek a řemenů se otáčivá síla dostávala do prvního patra, kde poháněla mlýnské stolice a vše potřebné ke mletí. Na mletí šrotu a krupek používal mlynář otáčivé mlýnské kameny, které tomuto druhu mletí zrna plně postačovaly. Zrno mleté na všechny druhy mouky se zpracovávalo na třech mlecích stolicích. A že to byly stroje hodnotné s vysokou kvalitou mletí mouky svědčí i spousta

zájemců o mletí v tomto mlýně. Zařízení a pohyb strojů byl uzpůsoben tak, že mohlo „jít“ všechno najednou nebo každé zvlášť. Celé mletí se provádělo v prvním poschodí a nějaká větší sýpka či sklad tam nebyl. Na nejkvalitnější mouku měl mlynář nejraději dvouleté zrno.

Celá rodina (neměli děti) bydlela v přízemí, v místnostech vlevo. Vpravo pak byla velká kuchyň, v níž mnohdy posedávali i ti, kteří tam zrovna mleli. Ke mlýnu patřila i menší hospodářská budova v níž chovali krávu, kozu, drobné zvířectvo a dva psy. Součástí vlastnictví byla nejenom orná půda a les s mlýnkou (vlastnil jí celou až 100 m za mlýn), ale i ovocný sad s nemnoha stromy. Mlynář ještě vlastnil dvě pušky, motocykl Zündapp 750 s ležatými válci, menší nákladní auto (valník) a naftový dvouválcový motor Slavia s velkým setrvačником, který byl používán jen v případě nějaké nutné potřeby nebo když bylo veliké sucho.

Před první polovinou šedesátých let začínaly vyvstávat první těžkosti s mletím. Mlýn byl určen delimitační komisí jako „přebytečná“ kapacita – většinou mletí mělo být „odzvoneho“. V té době už bylo založeno JZD – soukromé vlastnictví a živnost se hodně přičila vedoucím představitelům místního družstva, „soudruhům“ na okrese i v obci. Dělalí problémy, naschválý, vyhrožovali zavřením a otrávilí mu i jeho dva psy!

Mlynář se socializaci vehementně bránil – chránil si svou mlynářskou živnost. Psal na národní výbor, okres i do Prahy – vše však bylo marné. Manželka musela ukončit práci ve mlýně a v roce 1954 nastoupila jako účetní do Jednoty v Novém Jičíně (dojížděla na motocyklu Zündapp). Došlo i na pana Pavelku a v začátku roku 1956 ho nechávají naposledy semlít jeho obilí na mouku a v tomto roce mu odebírají i živnostenský list na mlynářství.

Dne 1. května 1956 se zemědělský odbor v Novém Jičíně „vyznamenává“ a sepisuje s ním potvrzení o „dobrovolném“ předání majetku.

Roztrpčen, zklamán vším, co přináší živnostníkům naše „socializace“, postupně na vše rezignuje. Nějaký čas ještě chová na nádrži kačeny a jako každý rok suší hrušky a jablka ze své zahrady pro zájemce.

Vodní mlýn na čísle 14

První doložený majitel mlýna byl Hanes Fischer, bylo tomu tak asi v letech 1570 – 1590.

V roce 1590 odkupuje mlýn panství Fulnek. V letech 1778 – 1813 byli vlastníky: Anton Plitzner, Müllers, Veronika Länger, dcera Augustina Länger, mlynáře v Hladkých Životicích a v následujících letech:

1813 – 1855 Anton Brohsmann
 1855 – 1878 Theresia Brohsmann (Böhmisch)
 1878 – 1903 Franz Blossch
 1903 – 1920 Pauline Blossch Witwe
 1920 – 1945 Rudolf Blossch

Nejvzdálenějším mlýnem od řeky Odry byl v Hladkých Životicích vodní mlýn na č.p. 14 (u křižovatky směr Suchdol nad Odrou). Mlýn uprostřed vsi byl napájen vodou z Husího potoka. Mlýnka k němu začínala až na jezu Husího potoka ve Stachovicích. Vtok do mlýnky byl regulován pomocí vpouštěcího stavidla. Voda ve strouze tekla asi 300 m stachovickým katastrem, pak zahradami a poli až životickým katastrem protékla „Velkým dvorem“ a pod silnicí Fulnek – Nový Jičín se dostala do vybetonovaného 1,5 m hlubokého kanálu. V dalším toku jí zabraňovalo stavidlo, které bylo ovládáno dvěma koly. Za ním vtekala voda do úzkého betonového koryta, kde voda nabírala rychlost a z výšky padala na lopatky Francisovy turbíny. Proud vody poháněl i trkač vody, jež doprovázel vodu do vesnické prádelny – naproti mlýnu). Využitá voda z turbíny pak tekla dál strouhou vesnicí, aby po necelých 500 m (naproti kostelu) znovu vtekla do Husího potoka.

V mlýně se povětšinou mlelo obilí na šrot, hrubší mletí, krupky – a to jen tehdy, kdy bylo nashromážděno 50 - 100 metráků obilí od sedláků. Některé obilí se sušilo na vyšším patře či sýpce.

Z přízemí do mlýnice v 1. patře se obilí dostávalo pomocí „kapslí“, jež byly chycené na otáčivém řemeni, který se pohyboval v tzv. „Girtni“. Obilí bylo dopravováno průběžně dle potřeby a práce stolice.

Poslední mlynář, který na tomto mlýně mlel, byl pan Mrnušík, který zde byl nasazen v roce 1945 v rámci

dosídlování pohraničí (přišel z Liptálu). Zpočátku tady mlel a bydlel sám ve třech místnostech, které jsou součástí mlýna. Později za ním přijela manželka se dvěma syny.

Po krátkém seznámení se s mlýnem začali mlít. Hned v počátku ale pocítili potřebu ještě kvalitnějšího způsobu mletí a zpracování zrna. Objednal si proto v Uničovských strojárnách moderní stolici i pro případné mletí na mouku.

Než si však stačil objednané zařízení mlynář dovézt, přichází „záhadné“ nařízení o zastavení jeho soukromého mletí. A tak od září 1945 mlýn stojí a až v roce 1946 ho přebírá Hospodářské družstvo Nový Jičín – závod Fulnek.

Od nástupu „nového“ majitele se zde pouze šrotuje, nakupuje a vydává obilí. Později se tu prodávala i umělá hnojiva!

K mletí a veškerému zařízení ve mlýně se začíná používat elektrická energie. K mletí se používá mnohokilowatový motor a tím je od začátku toto šrotování prodělečné.

Po několika letech celý objekt přebírá JZD. Staví se rampa pro sesyp obilí z vleček.

V šedesátých letech se objekt opravuje. Něco se přebudovává, staví se komín, opravuje se omítka i část střechy.

Objekt je využíván jako sýpka pro JZD a je v něm uskladněno pro silné nosné trámy i dosti obilí. Vše slouží jen a jen pro šrotování a pro potřeby družstva. S jeho růstem ztrácí i tato sýpka opodstatnění, vše se stěhuje jinam a v osmdesátých letech i tady vše končí...

Celý ještě zachovalý objekt měnil majitele tak dokonale, že jsem nevypátral, komu náleží nyní.

V současné době do něj na některých místech zatéká a zub času ho ukusuje. Vnitřek mlýna je ještě celkem zachovalý - pokud přehlédneme některé vyřezané trámy a desky, které si vzali blízko bydlení občané.

Na masivních dubových veřejích dveřích je vytesán letopočet 1779 (viz foto str. 26). Mlýn je široký 12 m a dlouhý 22 metrů. Má sedlovou střechu, nyní krytou eternitem. Obvodové stěny jsou obdivuhodně silné,

skoro metr. Ve spodní části mlýna je řada oken, v horní části jsou okna malá. Pod vyvýšenou dřevěnou podlahou v přízemí (zhruba třetina mlýna) je sklepní prostor, kde byly rozvody od turbínového hřídele a k jednotlivým hnacím hřídelím. Podlahu a i celé první patro drží silné stropní trámy 40 x 40 cm, které jsou kryté ještě silnými zachovalými fošnami – tvoří dřevěnou podlahu.

V druhé polovině přízemí jsou dvě komory, využívané na mlynářské náčiní a na odpočinek mlynáře či jeho pomocníků. Dále navazují tři místnosti, kde býval pan mlynář se svou rodinou. V těchto místnostech se nachází pozoruhodné, kvalitně truhlářsky opracované a vysekávané olištování veřejí.

Nad přízemím je prostorné 1. patro, v němž bývalo vždy mnoho centů uskladněného obilí, které bylo mezi boxy přemísťováno pomocí stahováků, později šneků.

Nad prvním patrem byl ještě dosti prostorný poval na uskladnění všeho potřebného ke mletí jako náhradní díly apod. K přístupu do jednotlivých pater, včetně sklepního prostoru, sloužily dřevěné schody

se zábradlím.

Nyní objekt pomalu chátrá a svým okolím už vůbec nepřipomíná, že tu byl kdysi věhlasný a starý vodní mlýn.

Stanislav Šmeidler (zpracováno dle materiálů Zemského archivu Opava, Státního okresního archivu Nový Jičín a vyprávění pana Mrnuštika)

Vodní mlýn v dolní části obce

Mlýn stál na č.p. 138 a byl třetím vodním mlýnem v obci. Nacházel se v dolní části vesnice. V současnosti po něm není ani památka, ani „zbořenisko“ nebo něco podobného. On samotný přestal dle zpráv mlít v průběhu 2. světové války a po ní byl také konfiskován. Dle katastrální mapy z roku 1833 měl parcelní číslo 127, byl umístěn mezi několika staveními a jeho velikost byla přibližně 16x12,5 m.

Mlýnka, která jej napájela, měla parcelu 1324, sbírala vodu ze tří směrů a končila rozšířeným kanálem. Hlavní přítok do ní byl z Husího potoka. Strouha začínala z Husího potoka naproti hasičské zbrojnici, vedla zprvu kolem cesty na Malé straně, pak ji opouštěla, směřovala šikmo přes pole za vesnicí. Během 2 km toku přibírala vodu z odvodňovacího příkopu a strouhy od polí od kujavské hranice. Těsně u mlýna ústila do větší nádrže (ta v roce 1932 už není na plánu zaznamenána). Z ní pak mlýn používal vodu k pohonu vodního kola a zařízení v něm.

Jelikož po mlýnu není ani památka a nejsou ani pamětníci, je tak těžké dozvědět se, jakým kolem byl mlýn poháněn, co v něm vše bylo, co a jaké množství se mlelo či jakým způsobem. Hladké

Životice byly poměrně velká zemědělská vesnice, a tak lze soudit, že bylo asi i dost zrna na zpracování. Mlýn byl velmi dobře přístupný, na rovině, a tak asi přitahoval nejen sedláky ze vsi, ale i blízké „kunšafty“ z nedalekého Pustějova a Kujav.

Dnes tento mlýn snad připomínají ne všude zahrnuté části mlýnky. Ta nejvíce ještě patrná je před mlýnem a za ní, stojí kolem ní hlavaté vrby.

Stáří mlýna se nepodařilo zjistit, majitelé mlýna se objevují v pozemkových knihách zavedených po roce 1850. Nejprve to byla v roce 1857 až 1898 Anna Krische, následují v roce 1898 až 1899 Franz Herforth, v roce 1899 až 1913 Vinzenc Jedlitschka a od roku 1913 do roku 1932 Josef Jedlitschka, posledním majitelem byl v letech 1932 - 1945 Josef Schöpp, který ho vlastnil až do konfiskátu.

Po válce už jej nikdo zřejmě nepřebíral, mlýn pustnul a posléze byl rozbořen a materiál rozebrán.

*Stanislav Šmeidler
(dle materiálů Zemského archivu Opava,
Státního okresního archivu Nový Jičín)*

Některé další stavby a místa

Dnes již neexistující fojtství čp. 13

Česká kolonie u nádraží

Radostným činem roku 1927 v naší menšině je založení české kolonie. Poslanec Špaček a továrník Chrastina mají největší zásluhy. Odprodali pozemky za hlavním nádražím českým uchazečům z Mořkova, Hodslavic, ze Studénky, z Moravské Ostravy i zdejšími Čechům. Letos v krátké době jakoby ze země vyrostly jejich příbytky. Rybníky ožívají. Řeč česká a písně pracujících kolonistů pobízí nás, abychom jim pomohli. Jsou to lidé dobrého srdce, nenároční a s nimi přistěhovala se i větší družnost do naší menšiny. Již z jara roku 1931 ještě za mrazů započala se stavba elektrického vedení v obci. Dne 15. května 1931 o 7 hodině večer poprvé zazářila u nás elektrická světla. Kolonisty naše nechali se světlem až naposled, ba odepřeli jim elektrický proud, když nechtěli na elektrizaci přispět. Na zakročení zástupců na obci byla provedena elektrizace i kolonie.

Školní kronika české menšinové školy v Hladkých Živicích

Zpracoval Kamil Moravec

Kasino (čp. 129), Gasthaus Sohr

Dům byl až do r. 1931 obecní kancelář s hospodou a obhospodařoval jej nájemce Wilhelm Sohr, hospodský, kapelník hudebního sdružení a obuvnický mistr. Jméno Kasino pochází z 19. století a označovalo tehdy zábavní prostory pro ubytované důstojníky (generál Laudon 1817).

Pokus o rekonstrukci bývalého fojtství, č.p. 13, na původním místě (křížovatka u mlýna), zpracoval P. Bill

Hřbitov

Je založen kolem kostela a je obehnaný kamennou zdí. Kostelní vršek byl na přelomu století 18. a 19. století na podnět císařského rady Heinricha Irmlera osázen ozdobnými keři a smrky.

Také barevná kostelní okna pocházejí z daru H. Irmlera.

Památník

V blízkosti pamětního kamene H. Irmlera byl roku 1921 na paměť padlých, nevěstných a zemřelých synů obce v první světové válce zřízen památník. Na mohutném žulovém obelisku byl bronzový orel s rozepjatými křídly na pozlacené kouli. Na horní části obelisku byl kříž a nápis na počest hrdinům. Pod tím byl ornament a na dolní části podstavce byla vytesána jména hrdinů. Za syny obce padlé ve 2. světové válce byly zřízeny dva jednoduché, provizorní kříže z březového dřeva. Češi po roce 1945 památník využili svým vlastním způsobem.

Památník volyňských Čechů padlých u Dukly byl odhalen 16. 11. 1947, v roce 1950 byla přidána na pomník pamětní deska padlým rudoarmějcům.

Nápis na památníku

*Za padlé Čechy z Volyně
pro osvobození republiky
1938-1845*

<i>Votava Josef</i>	<i>1914-1944</i>
<i>Kopecký Rost</i>	<i>1913-1945</i>
<i>Hudryk Jos</i>	<i>1917-1942</i>
<i>Hamáček Vlad</i>	<i>1908-1944</i>
<i>Knop Vlad</i>	<i>1923-1944</i>

*Na věčnou paměť hrdinným padlým
Rudoarmějcům
9. květen 1945*

Hugův pramen

Vodovod

V roce 1928 byly zachyceny prameny na pozemku čp. 28, který dal zdarma k dispozici jeho majitel Hugo Malcher a k zásobování dolního konce vesnice byl zřízen skupinový vodovod. Později byly zřízeny dodatečné hlubinné studny, ze kterých se pomocí elektrických čerpadel čerpala voda do rezervoáru.

Staré výletišťe

Byla to travnatá plocha o výměře 100x60 m mezi čp. 29 a 30. Zezadu je místo ohraničeno zalesněným vrškem. Po levé straně se nacházelo doskočiště a při větších slavnostech se využívala i vlevo ležící louka.

V l. 1934 - 1935 výletišťe utrpělo stavbou nové silnice.

Nové sportoviště a výletišťe

Vzniklo po roce 1938 u kujavské cesty, dříve se zde nacházela pole. Bylo zřízeno pro sportovní účely a jako výletišťe se nikdy nevyužívalo.

Obecní dům s hostincem a poštovním úřadem

Za starosty Johanna Schneidera v roce 1931 byl postaven obecní hostinec (dům č. 208). Byl přistavěn k bývalé budově školy čp. 114. Obecní hostinec měl jeden velký a jeden malý sál s vestavěným pódium. Sál byl využíván také jako tělocvična. Na hostinec navazovala pošta v přízemí a v patře byly prostory obecního úřadu, kancelářské prostory spořitelny Raiffeisen a rovněž byty obecního hospodského a poštmistra.

Roku 1954 byla započata stavba kulturní místnosti vedle obecního domu.

Poštovní úřad byl původně na fojtství čp. 13. Druhé umístění pošty bylo na čp. 22 (v uličce). Plánovalo se i umístění pošty na nádraží, ale po zákroku místních občanů k tomu nedošlo, a tak byla pošta umístěna v obecním domě čp. 208, kde je dosud.

Větrný mlýn

K Hladkým Životicím se vztahuje první doklad o existenci větrného mlýna na fulneckém panství. K tomuto místu patří zřejmě zmínka o větrníku z roku 1643. Roku 1650 byl následkem třicetileté války mlýn zpusťošen. Místo, kde stál není známo.

Druhý větrný mlýn stál ve vidlici silnic ke Kunínu a Suchdolu, trať Hofried, asi 400 m jzz. od kostela sv. Mikuláše a 230 m sv. od dnešní zastávky ČD 277

Hladké Životice místní nádraží.

Mlýn byl postaven roku 1812. V roce 1882 byl jeho provoz přerušen a mlýn byl prodán do Kletného, kde o 14 dní později vyhořel.

Bližší viz POODŘÍ 3/2004, str. 30 – 31

Pohostinství u kostela

V pohostinství u kostela se nachází sál osvětové besedy. Zde se hrálo loutkové divadlo, které vedl pan Alois Závodný. Jeviště bylo malé, z každé strany byla malá místnost. Po rekonstrukci v roce 1955 byla místnost v níž se hrálo loutkové divadlo prodloužena a bylo zde zřízeno místní kino. Do té doby do obce zajíždělo pouze putovní kino.

V hlavní budově se nacházela hospoda, poštovní úřad, místní národní výbor, byt pro poštmistra a v hospodě, kde se nyní nachází kuchyň byla extrovna a kulečník.

Před budovou vedla mlýnská strouha přes kterou vedly dva přechody.

Požární zbrojnice

byla dvakrát přestavěna. Původní byla malá jen na střikačku taženou koňmi. Příležitostně tam byl uskladněn i pohřební vůz. Později bylo přistavěno skladiště a kulturní místnost. Toto uspořádání po čase nevyhovovalo, a tak se přistoupilo k výstavbě nové požární zbrojnice.

Bývalá hasičská zbrojnice pod kostelem

O zapomenutém rodákovi z Hladkých Životic císařském radovi Heinrichu Irmmlerovi

Roku 1910 uctila obec Hladké Životice postavením pamětního kamene jednoho zasloužilého obyvatele Kravařska a čestného občana Hladkých Životic, pana císařského radu Heinricha Irmmlera, narozeného zde 9. června 1839. Byl to blízký příbuzný selské rodiny pana Josefa Teichmanna z čp. 7.

Jako vyučený stolař působil ve Vídni, hlavním městě Rakousko-Uherska, kde v roce 1871 započal výrobu uměleckého nábytku, který záhy nato doznal velkého rozšíření. V na tehdejší dobu nejmoderněji zařízených dílnách zhotovoval stylový nábytek, zatímco se v jednom samostatném oddělení vyrábělo zařízení pro kanceláře a hotely. Pracoval na vnitřních zařízeních přírodovědného muzea, parlamentu, justičního paláce, radnice, university i obchodní komory, to vše ve Vídni a dodával také do zahraničí. Byl zastoupen a mnohonásobně oceněn na mnoha výstavách, byl členem obchodní a živnostenské komory, dále členem dolnorakouské živnostenské jednoty a inspektorem živnostenských vzdělávacích zařízení. Jako její spoluzakladatel byl členem správní rady vídeňského sdružení pro umělecká řemesla a měl velké zásluhy na podpoře uměleckých řemesel. Roku 1908 předal firmu svému

synovi.

Jeho podpoře vděčí Hladké Životice za osázení kostelního vršku exotickými keři a také pestrá kostelní okna jsou jeho darem. Již tehdy chtěl pro Hladké Životice nechat postavit vodovod, jak o tom ve svém spise „O poměrech spodních vod v Hladkých Životicích“ psal vlastivědný badatel Stefan Weigel: Před 40 lety jsem obci podal návrh získat velký pramen ve Stachovicích (dnešní fulnecké vodovodní prameny v majetku Josefa Zeisbergra ze Stachovic). Náklady na zřízení obecního vodovodu vypočítal inženýr a později dělostřelecký nadporučík Salinger. Náklady by byly činily 29 000,- zlatých, avšak tvrdohlavost obecního zastupitelstva zabránila realizaci tohoto plánu. Tak se stalo, že muselo zemřít ještě mnoho lidí a hospodářských zvířat na epidemické nemoci, způsobené závadnou vodou.

Selhala také snaha o elektrifikaci obce. Heinrich Irmmler totiž chtěl postavit malou elektrárnu u ústí mlýnského náhonu nového mlýna do Odry u horní hráze, zvaného tehdy valcha. Odmítnutí pokroku ze strany občanů tohoto podporovatele rozladilo natolik, že se nakonec stáhnul do ústraní.

Přesto na obec zcela nezanevřel a vrátil se do svého rodiště alespoň na letní pobyty.

Irmmlerův památník stojí dodnes, a to nalevo od památníku padlých obou světových válek pod kostelním vrškem.

Nápis na pamětním kameni:

*Ve vděčné upomínce
našemu čestnému občanovi
panu císařskému radovi
Heinrichu Irmmlerovi
věnováno obcí Hladké Životice 1910*

Připravil Petr Bill

Univerzitní profesor, slovanský filolog Ferdinand Liewehr

*Narozen 22. listopadu 1896 v Hladkých Životicích,
zemřel 25. května 1985 v Greifswaldu (Německo)*

Po studiích na německém gymnáziu v Novém Jičíně vstoupil na filosofickou fakultu bývalé německé univerzity v Praze na níž se věnoval slovanské filologii.

Uplatnil se nejprve jako lektor češtiny slovanského semináře na této fakultě. V roce 1929 se habilitoval a v roce 1937 dosáhl jmenování mimořádným profesorem české filologie. Od r. 1939 byl řádným profesorem filologie na univerzitě ve Vídni, od r. 1954 prof. na univerzitě v Greifswaldu (tehdy NSR).

Do penze odešel v roce 1964.

V NDR byla jeho práce vysoce ceněna, v roce 1961 obdržel stříbrnou medaili Řádu za vlastnecké zásluhy a v roce 1963 byl jmenován čestným senátorem greifswaldské univerzity.

V dobových časopisech uveřejnil četná pojednání a vědeckých studií ze svého oboru.

Kravařsku věnoval významnou studii k etymologii pomístních jmen (především obcí a některých vodních toků) „Die Ortsnamen des Kuhländchens“ (Reichenberg /Liberec/, 1926), viz str. 29.

Literatura:

Baláš Miloslav (1967): *Kulturní místopis Novojičínska*
Myška M. (věd. red.) (1996): *Biografický slovník
Slezska a severní Moravy, sešit 7, str. 68*

Kudlichův památník v Hladkých Životicích postavený osvoboditeli sedláků Hansi Kudlichovi

Životičtí sedláci byli jako všichni ostatní Kravařané vždy otevření všemu novému, co doba přinášela. Tak chtěli také oni, vzhledem k okolnímu vývoji, dosáhnout úlev a zrušení poroby v robotě, kterou museli konat pro vrchnost, pány fulneckého zámku. Jak je psáno v kronice Hladkých Životic, sáhli roku

1770 sedláci k oprávněnému odporu a dostali se na oderských lukách do šarvátky s ozbrojenými zámeckými čeledíny. Sedláci tento boj prohráli a strůjci spiknutí museli počítat s uvržením do vězení. Proto se vydala deputace sedláků do Vídně, aby vymohla přímluvu u císařovny. Přesto, že útrapy sedláků byly poněkud zmírněny, přece jen dostalo právo přednost před milostí a všichni sedláci museli později těžce trpět. Všechny místní tedy naplnila oprávněná hrdost, že Hans Kudlich (narozen 25. října 1823, zemřel 11. listopadu 1917) byl synem jejich vlasti a tím, kdo zásadním způsobem ovlivnil veledílo v roce 1848 dosaženého osvobození rakouského selského stavu od mnohasetleté poroby, dílo, jež započal již „lidový“ císař Josef II.

Tak došlo k tomu, že Životičané postavili svému osvoboditeli sedláků, Dr. Hansu Kudlichovi, slezskému synovi sedláka z Úvalna u Krnova, věčný pomník. Ten byl roku 1912 odhalen a vysvěcen mládežnickou skupinou „Dub“ svazu Němců na severní Moravě. Náčelníkem skupiny tehdy byl sedlák Gustav Zeisberger z č.p. 100 a starostou obce vrchní poštovník, majitel fojtství Viktor Liebscher.

Prostředky k pořízení pomníku získala mládežnická skupina díky darům a díky tanečním a divadelním představením. Pomník stál 2 800 rakouských korun. Kámen k podstavci pomníku byl dovezen z Kudlichovy domoviny, z Úvalna u Krnova, opracování kamene se ujal kamenický mistr Tutewohl z Nového Jičína. Kudlichova busta byla dodána z Vídně. Plochu, na které pomník stál, dal navždy a bezplatně k dispozici majitel vodního mlýna u křižovatky, Rudolf Blosch (č.p. 14 – viz mapa).

Podstavec nesl nápis

Osvoboditeli sedláků
Hansi Kudlichovi
mládežnická skupina „Dub“
1912.

Při vysvěcení pomníku byla uspořádána velká luční slavnost. Šest set zpěváků zblízka i zdáli zpívalo chvalozpěvy a slavnost se v kudlichovském duchu, který tehdy naplňoval obyvatele, stala projevem radosti.

Roku 1933 byl pomník renovován. Kolem něj byl zřízen železný plot, který dodala firma Fiedler z Nového Jičína.

V roce 1945, po vyhnání německých obyvatel, byl pomník zničen. Rozbitá busta ležela v mlýnském náhonu, který tek l hne d za pomníkem. On, osvoboditel, byl bojovníkem za sedláky obou národností a jeho pomník by měl ještě dnes stát jako věčná upomínka. Nevděk vládne světem.

Dnes již zřejmě nežije nikdo, kdo by mohl o osudu trosek Kudlichova pomníku něco vypovědět – je možné, že se stále ještě nacházejí na dně zasypaného mlýnského náhonu. Pouze ze dvou starých fotografií je možno vydedukovat, že byl na krátkou dobu nahrazen (!) přemístěným a velmi necitlivě upraveným (za padlé i ve 2. světové válce) původním německým památníkem za padlé v 1. světové válce. Tento památník sem byl přemístěn od kostela a zřejmě v době, kdy došlo k rozšiřování cest na silnice, byl zase přemístěn zpět, protože zabíral kus prostoru dnešní křižovatky.

Dle jednoho ze životických pamětníků se prý hlava Kudlichovy busty ocitla až u místního vlakového nádraží („Fulnečka“) v polích za kolejemi.

Zapsal Bruno Schenk podle údajů tehdejšího náčelníka mládežnické skupiny „Dub“, Gustava Zeisbergera z č.p. 100

Připravil a doplnil Petr Bill

Život je velké loutkové divadlo, aneb já si vzpomínám ...

Když redakční rada oslovila anketou občany, zda by se podělili o vzpomínky na něco zajímavého v obci, akce dopadla fiaskem. Že by si na nic nepamatovali? Nikoliv.

Neví, jak na to.

Já to vím.

V každé obci hrál nejdůležitější roli farář, učitel, holič a pošťák.

Paradox – nefunguje to.

Tak ještě jednou pěkně od dolního konce dědiny nahoru.

Mám to!

Bedřich Palacký - zanícený muzikant, dlouholetý kapelník místní dechové hudby.

Josef Borovec - zakladatel místní dechovky, bláznivá postavička, kterou dříve narození bezpečně znali. Chodil jsem k němu brousit brusle.

Karel Mutina - povoláním malíř-natěrač, dlouholetý divadelní ochotník, malíř divadelních kulís, člověk charismatický svým zjevem i verbálním projevem.

Karel Šmajdler - místní švec, nezapomenutelná postava sportovního života v obci. Zbudoval m.j. kluziště a koupaliště v obci.

Rodina Molkova - celé generace napříč rodinami jsou neodmyslitelnou součástí životického hasičstva. Ing. Vladimír Světlík - žijící neochvějný propagátor „životického“ šlechtění trav a jetelů.

Ladislav Rošlapil - dnes pětapadesátiletý znalec meteorologických situací a souvislostí nejen v regionu, ale i ve světě.

Většina těchto jmenovaných postav nezatoužila získat nějaké hospodářské nebo politické posty, nikdy se nesešli na mariášek v místní hospodě, není o nich ani zmínka v obecních kronikách. Přesto se však svými zálibami, svou osobností anebo přirozeným životním konáním trvale vryli do vědomí obyvatel a lze se domnívat, že jejich jména zůstanou v paměti po generace.

Možná jsem na někoho zapomněl, nemohu ale vynechat osobnost, která je spjata s mým dětstvím, osobnost velmi výraznou a originální.

Alois Závodný - bydlel v malém domku s maličkým dvorkem a výměnkem na „malé straně“, na čp. 6. Jeho žena věděla o všem, co se kde na vesnici šustlo. Vždycky, když k nám přišla na drby, tak mě ukrutně zlechtala. Nenáviděl jsem to!

Pan Závodný byl malé hubenější postavy. Práce v ostravských železárnách jej poznamenala stálou snědotostí a velkými dlaněmi s kloubnatými prsty. Z velkého baňatého nosu mu trčely štetinovitě chlupy. Zjevem a krátkou květnatou mlouvou nezapřel člověka od Ostravy.

Jeho zálibou bylo loutkové divadlo, které také vlastnil. Tuším, že loutky zvané marionety mu vyřezával řezbář z Kozlovic.

Kolorování a rovněž malbu kulís provedl již zmíněný Karel Mutina. Ten také později sestrojil se svým synem Kájou reostat na stmívání světél. K výrobě použil starý dřevěný kufr, solný roztok a pákou ovládané plechy. Edison by si trhal vlasy, ale fungovalo to skvěle.

Podle známé pohádkové postavičky jsme panu Závodnému říkali „Mikeš“ a pod touto přezdívkou jej také každý znal.

První pokusy s loutkami byly hned po válce na scéně obecního sálu, ale neujaly se, a tak občas proběhlo malé představení ve vikýři výměnku s náhradními malými figurkami. Také jsem patřil ke skupině bosých dětí v trenýrkách a třikrát děděných šatíčkách, sedících na prašné cestě a zhlížejících dramatické pohádkové příběhy. Bylo to prima.

Někdy v šedesátém čtvrtém roce má sestra šmejdila s vnučkou pana Závodného na půdě výměnku a objevily tam spoustu loutek, většinou rozbitých, s šaty rozežranými moly. Když jsem se to dozvěděl, zúčastnil jsem se tohoto průzkumu také. Jednu loutku jsem si zkompletoval a manipulace s ní mě tak nadchla, že jsem navrhl panu Závodnému, zda by bylo možné divadélko obnovit. Přes odpor své ženy byl okamžitě pro. Dali jsme dohromady partu asi osmi dětí, vyklidili ze světnice ve výměnku ustájenou kozu a hromadu haraburdí, oprášili a oťřeli kulisy.

Přes osvětovou besedu se podařilo sehnat bleděmodrý brokát na oblohu. Asi za měsíc jsme zkompletovali většinu loutek, na které rodiče našli oblečení a divadélko bylo hotové.

Dodnes vzpomínám na první hranou pohádku „Čarovné zvonky na zlatém vrchu“. Hráli jsme ji o vánočních svátcích.

Přišly všechny děti z „horního konce“ i mnoho rodičů. „Mikeš“ měl veliké loutkářské srdce, i když herec nebyl moc valný. Měl jsem jej však velice rád a při vzpomínce na legraci, která s ním při divadelních představeních byla, mě ještě dnes blaží.

Pak jsme odešli na střední školy a do učení a další generace loutkářů již neměla ten správný tvůrčí náboj, a tak během roku divadélko zaniklo.

Ještě horší osud potkal divadélko po „Mikešově“ smrti.

Paní Závodná ho nabídla k prodeji. Obec o něho neprojevila zájem, a tak bylo prodáno neznámo kam za pouhých 3,5 tisíce korun.

Život je také jedno velké divadelní představení. Ve vzpomínkách mi ožívají postavy časů minulých i přítomnosti a tvoří onen kolorit obyvatel obce. Jsem rád, že si tohoto divadla mohu užívat, i když dnes již v Hladkých Životicích nebydlím.

Neprodal bych ho za nic, ani za euro, ani za „ojro“.

Ing. Jaromír Heryán

Ochotnické divadlo

Ze vzpomínek paní Marie Hrubé na ochotnický kroužek

Do Hladkých Životic jsem nastoupila jako učitelka 1. 9. 1957. Byla jsem ráda, že tady pracuje ochotnický kroužek, protože jsem již od patnácti let byla aktivní členkou divadelního souboru v Bernarticích nad Odrou.

První hrou, ve které jsem tady hrála, byla veselohra Rodinná vojna. Režisérem byl pan Miroslav Reis. Pak se ujal režírování ředitel školy pan Vojtěch Sklenák. Nastudoval s námi Mordovou rokli, Zbloudilého syna, Kalibův zločin.

V souboru tenkrát hráli: Richard Binas, Jan Ligocki, Karel Mutina, Bedřich Palacký, Věra Palacká, Vlastimil Hrubý, Marie Hrubá, Marie Smejkalová, Bohumil Kopecký, Václav Kopecký, Ladislav Cupal, Václav Cupal, Krista Sklenáková. Později se stali členy souboru také Alois Čala, Vilém Grosman, Fanuška Tomšů, Marie Tomšů, Eliška Steinová, Jarmila Hrušková, Zdenka Kolářová a Zdenka Kubáňová.

Soubor se pak rozdělil a část ochotníků z nádraží a z kolonie hrála pod režijním vedením pana Miroslava Riese, později paní učitelky z MŠ Ireny Ravčukové. Hráli většinou pohádky, například Krásku a zvíře.

Ve vesnici se stal vedoucím souboru a režisérem pan Jan Tylich, který tenkrát bydlel na malém nádraží. Byl velmi schopným a obětavým členem, také výborným hercem. Nastudoval hry Sylva, Člověk z Marsu a Jitřní paní, která měla velký úspěch a hrála se i v okolních vesnicích.

Obětavým ochotníkem byl také pan Karel Mutina, někdy i režíroval, například Tři bílé šípy.

Vedla jsem divadelní kroužek na škole a s dětmi 4. a 5. ročníku jsem uvedla tyto pohádky: Stříbrná studánka, Medová pohádka, Čapí mládě, Sněhurka a sedm trpaslíků, Popelka, Sůl nad zlato, Dvanáct měsíčků. Popelka byla ještě jednou nastudována s mládeží a hrála se v dubnu 1984. Pro velký úspěch se hrála také ve Fulneku a Stachovicích.

Znovuzrozené ochotnické divadlo

Po letech se naši v r. 1979 první divadelní nadšenci mezi tehdejšími svazáky, kteří nazkoušeli pohádku s pomocí p. K. Mutiny (jako poradcem, bývalým

ochotníkem).

Po roce 1990 se pod vedením Ireny Ravčukové, která se ujala režie a vedení spolku, dala dohromady parta ochotníků. Nahrály tomu také nádherné kulisy, které ve skladu Osvětové besedy řadu let ležely ladem. Nazkoušeli jsme v průběhu tří let celkem tři pohádky, ale jen dvě viděli i diváci. Třetí pohádka nejprve pro onemocnění po jarní únavě a později pro nedostatek času několika členů souboru nebyla dotažena do premiéry. Příprava divadelního představení také prospěla jevišti, protože jsme vyměnili oponu i oponové zařízení a opravili jsme podlahu kolem nápovědní budky.

První dvě pohádky – jedna z vesnického prostředí o ševci a rychtáři, druhá o Honzovi a králi – měly nejen premiéru, ale i řadu repríz v okolních obcích – v Pustějově, Suchdole nad Odrou, Stachovicích a ve Fulneku v kině i na horní škole. Už si asi nevzpomenu na všechny členy ochotnického souboru, tak snad mi prominou ti, kteří se v následujícím seznamu neobjeví:

B. Kopecký, J. Mikunda, R. Růčka, J. Knobová, J. Vygodová, A. Palacká, I. Divínová, D. Lišková, A. Trávníková, M. Vodová, I. Houdek, D. Hamáčková, R. Světlíková, R. Žárský, F. Palacký (nar. 1980), R. Houdek.

Jistě všichni na chvíle trémy i legrace nezapomenou a dnes mohou jen nostalgicky vzpomínat, že v dnešní uspěchané době nikoho takovou spolkovou činnost ani nenapadne rozjet. Škoda, také staré kulisy většinou dosloužily a nedovedu si představit, co by dnes v takovém provedení, stály.

*Za všechny, kterým se o divadle nechtělo napsat
Ivan Houdek*

Z historie místního Sboru dobrovolných hasičů

Hasiči r. 1957

Zdejší český dobrovolný sbor hasičů byl založen po odsunutí německých občanů z naší obce po 2. světové válce v roce 1945.

První valná hromada (výroční schůze) byla v červnu 1946. Prvním starostou sboru byl Alfons Novák a prvním velitelem požárního sboru byl Cyril Pavlica, jednatelem Jan Mikšík. Jedinou technikou nově zřízeného požárního sboru byla tehdy ruční stříkačka, která se převážela pomocí koňského povozu.

Garáže požární zbrojnice zůstaly po odsunu Němců a přístavba dvou místností byla provedena v roce 1955 - 1956. V době rekonstrukce byl starostou požárního sboru pan Josef Novotný.

Už v prvním roce činnosti jsou místní hasiči aktivní. Nejsou sice žádné písemné zmínky o požárech, ale 12. ledna 1946 se konal první hasičský ples.

V roce 1947 má požární sbor 33 činných členů a 22 přispívajících. Získal první motorovou stříkačku v roce 1947 a zároveň mu bylo přiděleno první vozidlo značky Tatra s rokem výroby 1929.

Rok 1948, hasiči ještě stále byli hasiči, ale pomalu se začal vytrácet duch starých oslovení, označení funkcí a hrdostí na spolek, který něco dokázal i ve velmi skromných podmínkách... Zápisy z období let 1948 až 1953 nejsou právě příjemným čtením. V roce 1954 už nemáme hasiče, ale požárníky, jsou to pořád stejní chlapi. Taky už to není Sbor dobrovolných hasičů (SDH) ale Československá požární ochrana (ČSPO).

Pokračují roky 1955, 1956 - místní požárníci se zavazují, že pomohou na obnově staré nevyhovující zbrojnice na modernější a lépe vybavenou budovu. Vše proběhlo podle plánu a požárníci již následující rok 1957 schůzovali v nově opravené budově.

A běžela léta 1958, 1959, 1960 - probíhaly brigády, prohlídky, zábavy, vzdělávací činnost a schůze.

K roku 1961 má sbor 59 členů. V následujícím roce přibude dalších 10 členů, ale z dalších let nemáme žádné podklady, až v roce 1968 přichází další mladá krev v počtu 7 členů.

U příležitosti oslav 30. výročí založení českého požárního sboru v naší obci se výbor rozhodl provést rekonstrukci a nástavbu požární zbrojnice.

Namísto rekonstrukce byla provedena celá demolice a zahájena výstavba nové požární zbrojnice.

Tato výstavba byla započata roku 1976 a dokončena 20. 11. 1978.

Jak šly roky (1981 - 2005)

1981

Velitel ZO Karel Krkoška informoval o přidělení nové PPS 12 s kompletní výbavou. Tento nový stroj PPS 12 byl převzat naší ZO dne 21. 11. 1980. Na výroční schůzi byly předány medaile za příkladnou práci panu Stanislavovi Kopeckému, Miroslavu Svobodovi a Libuši Paprskářové. Požární družstvo se zúčastnilo soutěže v Odrách a na Bečvě.

1982

Dne 16. 1. 1982 byl uspořádán ples a byl zakoupen a předán upomínkový dárek k osmdesátinám pana Eduarda Cihláře, dlouholetého člena.

1983

Dne 8. 1. 1983 se uskutečnil požárnický ples, na kterém bylo 300 lidí.

K Měsíci bezpečnosti jsme uspořádali pro děti ve škole malou přednášku s promítnutím filmu k dané tématice, kterou zajistil pan Antonín Molek. Děti dostaly za úkol namalovat obrázek s protipožární tematikou. Zúčastnilo se 20 dětí a nejuspěšnější byly odměněny knihou.

1. května se 20 požárníků ve stejnokrojích zúčastnilo prvomájových oslav ve Fulneku.

Dne 29. 8. se uskutečnila Pohárová soutěž v Hladkých Životicích pod vedením velitele pana Karla Krkošky družstvo skončilo jako první. Soutěže se zúčastnili: Olin Raník, Rostislav Ručka, Jiří Smejkal, Evžen Smejkal, Jiří Čech.

V tomto roce se pan Karel Krkoška z rodinných důvodů vzdal funkce velitele. Vedení navrholo za velitele Jindřicha Dvořáka.

Hasiči, 90. léta

1984

Náš svaz má 91 členů, z toho 16 žen a 75 mužů. Dále jsme získali 12 dětí v organizaci PLAMEN, jako vedoucí mládeže působí Ludmila Kopecká a Zdenka

Skařupová.

Požárníci provedli ve 232 bytech protipožární prohlídky.

Byly provedeny tři přednášky, kterých se zúčastnilo 246 občanů.

1985

V únoru se malí Plamenáci zúčastnili soutěže, branného závodu na saních. Závod pořádal Svaz mládeže Hladké Životice přes tzv. liščí noru. Děti z SPO se umístily na 1. a 2. místě.

Dne 9. 8. 1985 konečně Jindřich Dvořák přivezl vytoužené hasičské auto, proběhlo natření hasičské zbrojnice.

Ve dnech 6. 8. – 10. 8. 1985 se strhla velká bouřka s lijákem a mohutnou vichřicí. Voda se do rána vylila z koryta potoka a začala zaplavovat cestu, zahrady, drala se do sklepů. Vichřice na dolním konci vesnice povyvracela stromy a přetrhla elektrické a telefonní vedení. V nádražní kolonii voda přetrhla hráz a zatopila domky na hrázi. Požárníci přispěchali na pomoc, postavili jim provizní přístupovou cestu do domků. Pomohli vystěhovat nábytek i zvířata do bezpečí. Celých čtrnáct dní se starali o přísun pitné vody. Jakmile voda opadla, zajistili vypumpování studen. Ani pamětníci nepamatovali takovou spoustu vody, co spadlo během čtyř dnů...

1986

4. 2. 1986 požár ve stolařské dílně u Hynka Skypaly. Požár byl zpozorován kolem 6 hodiny ráno. Chytil pilinový prach, ale naštěstí nevznikla velká škoda.

5. 5. 1986 na počest osvobození naší vesnice se konal lampiónový průvod od dolní školy k památníku padlých rudoarmějců. Zúčastnilo se 18 požárníků ve stejnokrojích a 12 plameňáků, děti měly lampióny nebo balónky. Jiné složky ve vesnici zanikají, na oslavě nebyly přítomny.

Velké oslavy 40 let ČSPO proběhly 27. 6. 1986.

V letech 1986 - 1988 vznikl nový oddíl mladých požárníků ve složení: Kamila Kopecká, Michal Molek, Petr Kozár, Ladislav Urbaník, Marie Skypalová, Radka Mikundová, Daniel Molek, Adam Divín, Tomáš Trávník a Lucie Molková, vedoucí paní Ludmila Kopecká, pomocný vedoucí paní Alena Knobová. Oddíl byl zapojen do hry Plamen, do celoročního plánu byl zařazen i sběr odpadových surovin a léčivých rostlin (šípký, padaná jablka, papír).

Dne 21. září 1987 Pohárová soutěž v Hladkých Životicích, účast 17 družstev, naši skončili sedmí. Také soutěžilo družstvo žen pod vedením soudružky Liby Paprskářové, skončilo páté.

1988

Požárníci se zúčastnili pěti cvičení: Hladké Životice, Kujavy, Studénka, Odry, Lukavec. Vždy skončili tak asi uprostřed, i to je dobré.

Dne 21. 8. 1988 ráno v 9 hodin byl zpozorován požár u Miroslava Kopeckého č. 50. Vznikl ve stodole

od zaparkovaného traktoru pana Koňáčka, na kterém byla vadná elektroinstalace. K požáru se sjelo pět požárních sborů, oheň byl uhašen. V 18 hodin 45 minut znovu vypukl požár, tento byl zlikvidován až našimi požárníky.

1989

17. 2. 1989 – Požárnický ples, účast byla průměrná – 80 lidí. V tomto roce se poprvé nekonaly oslavy MDŽ.

14. 8. 1989 – soutěž v Pustějově, muži získali 11. místo a ženy vyhrály první místo. Vítězství bylo ve zbrojnici řádně oslaveno.

23. 9. 1989 – pohárová soutěž v Hladkých Životicích, účast 11 družstev. Naši skončili třetí a ženy získaly druhé místo. Účast diváků a příznivců ČSPO byla kolem 200 lidí.

Hasičská zbrojnice – nejstarší stav

1990

16. 3. 1990 byl schválen Národním shromážděním patron požárníků svatý Florián.

26. 5. 1990 kácení máje účast asi 300 lidí.

V září byl hlášen požár stohu slámy – škoda vznikla Šlechtitelské stanici – stoh shořel úplně a nebylo zjištěno, kdo jej zapálil.

24. září vznikl požár ve sklepě pohostinství, vzniklo se uskladněné uhlí. Škoda vznikla paní Čechové, s rodinou a pomocí ostatních lidí požár likvidovali bez vzniku větších škod na majetku obce.

Jiří Smejkal se stará o zapínání sirény v pravé poledne v neděli.

1991

V tomto roce se družstvo již ČSDH, zúčastnilo 18 soutěží

1992

Družstvo se zúčastnilo 4 soutěží – Lukavec, Kujavy, Odry, Jerlochovice.

Bylo rozhodnuto na schůzi obecního úřadu, že místnost po mladých požárnících se nechá pro myslivce.

1993

Družstvo se zúčastnilo pěti soutěží.

1994

26. 4. 1994 vesnicí zazněla siréna. Zásahové družstvo vyjelo k požáru v Kujavách.

1995

26. 8. 1995 se pořádala u nás hasičská soutěž o POHÁR STAROSTY OBCE. Zúčastnilo se 6 družstev. Tato soutěž byla prodělečná a také poslední. Družstvo se zúčastnilo čtyř soutěží.

Rezignace starosty dobrovolných hasičů pana Františka Palackého. Zvolen nový starosta SDH – Vojtěch Hynčica dne 15. 12. 1995

Hasičská zbrojnice – novější podoba

1996

Jako každým rokem se konalo kácení máje, večer však přšlo, a tak byla zábava zrušena. 22. 8. 1996 začala znít klidnou nocí siréna. Hořelo u pana Vladimíra Žitníka. Sirénu spustil soused pan Skypala. V domě spala babička, která nemohla chodit, ale podařilo se jí vytáhnout oknem. Téměř bleskově byli u požáru místní dobrovolní hasiči, kterým postupně přijely na pomoc sbory z Kujav, Fulneku, Bílovce a novojičínští profesionálové. Plameny krotili téměř tři hodiny a pak ještě dlouho dohašovali doutnající sutiny. Oheň byl opravdu silný, bylo tam uskladněno 30 metráků zrna, seno, sláma a dřevo a hranoly na rekonstrukci krovu. Podařilo se zachránit pouze prasata a psa Azora. Koza, králíci, několik desítek slepic a kočka už takové štěstí neměli.

1997

24. 5. tradiční kácení máje.

Přestaly se provádět preventivní prohlídky – starosta obce o ně nejeví zájem.

6. 7. 1997 celý den a noc přšlo, odpoledne se zvedla voda, hasiči měli výjezd, protože se haluzemi ucpaly mosty.

Byl vyhlášen třetí stupeň.

7. 7. v ranních hodinách voda klesla. Odpoledne začalo pršet a voda zase stoupla. Byli přivoláni vojáci s obojživelníkem, protože v místech byla voda

i po pás a traktory již neměly šanci. Někteří občané museli zůstat ve vyšších patrech tři dny, a proto jim vojáci doručili jídlo a vodu. Hasiči ani nespali. Celé tři dny trvaly lijáky, starosta obce pan Petržela se staral o občany dobře – jídlo, voda.

Hasiči se snažili průběžně odklízet nánosy, které se tvořily u mostů, jinak by došlo k přetržení a nedalo by se dostat na druhou stranu vesnice k postiženým občanům.

9. 7. se konečně udělalo hezky. Hasiči dostali celý týden refundaci mzdy a stále vyčerpávali vodu ze studní a sklepů.

10. 7. k večeru nastaly z důvodu podmočení sena a slámy tři požáry, které našťastí naše jednotka dokázala zvládnout.

Hořelo u Cupalů, Holišů a doutnat začalo u Vlasty Kopecké.

1998

15. 1. Hasiči byli odměněni za pomoc při povodni – dostali novou mašinu a nafukovací člun. Na obecním úřadě byli pojištěni členové zásahové jednotky.

Muži se zúčastnili soutěže v Lukavci a ve Slatině. Ženy byly v Lukavci třetí.

1999

Soutěž v Kujavách a Lukavci, zúčastnili se muži i ženy.

Byla provedena výměna jednatele, byla schválena paní Jitka Mutinová. Došlo ke změně kulturního referenta, byl zvolen Josef Molek.

2000

Proběhla plynofikace ve zbrojnici, předělání kuchyňské místnosti a natírání oken. SDH Hladké Životice uspořádal soutěž o POHÁR STAROSTY OBCE, která se uskutečnila na hřišti TJ NIVA. Pro nízký počet družstev se již další roky soutěže nekonaly.

2001

21. 7. zásahová jednotka v Hladkých Životicích kvůli silnému větru odstraňovala spadlé větve a polámané stromy. Spolupráce s mládeží se obnovila, byli na třech soutěžích.

Hasičská zbrojnice – dnešní podoba

2002

Zásahová jednotka celkem 14 členů, z toho 10 mladých členů, chodí pouze čtyři členové, s tímto počtem nelze jezdit na soutěže. Muži se zúčastnili pěti soutěží.

2003

Bylo zakoupeno 8 kusů zásahových přileb a vycházkové oděvy pro členy SDH.

27. 8. 2003 zásahové družstvo likvidovalo požár lesíku v oblasti kolonie.

28. – 29. 8. 2003 došlo k zamoření Husího potoka ropnými látkami (firmou pana Koláčka). Zásahové družstvo za pomoci ropných stěn a chemických látek toto eliminovalo.

2004

Výjezd byl pouze k jednomu požáru a to u pana

Chovance, kde shořel celý seník a naše jednotka tam byla dva dny.

Byla zakoupena hasičská vlajka, svítilny, baterie a vysílačky.

2005

SDH Hladké Životice čítá 60 členů, z toho 35 mužů, 15 žen a 10 mladých hasičů.

Byl zvolen nový výbor na období 2005 – 2010 - starosta Josef Mikunda, nám. starosty Josef Molek, velitel Michal Molek.

V současné době vlastní požární sbor tuto techniku: požární vozidlo značky Tatra 805-valník, motorové stříkačky PS 8, PS 12 s kompletním vybavením.

Připravila Libuše Billová s velkou pomocí Josefa Mikundy

Vzpomínky kapelníka dechovky

Začátky hudebních vystoupení v Hladkých Životicích jsem prožíval od roku 1946, kdy se na výzvu Benešovy vlády rozhodla celá naše rodina podílet na osidlování Sudet. Bratr Olin dostal tip na fojtství v Hladkých Životicích a po domluvě s rodiči a s námi (byli jsme čtyři bratři a jedna sestra) jsme v zimě na přelomu roku 1945 a 1946 dorazili do Hladkých Životic na usedlost č. 13.

Byla to velká usedlost, velký dům a kolem dokola hospodářské budovy. Ještě zde bydlela Němka Liebscherová se synem Heinrichem, její muž padl na východní frontě a ona čekala na odsun. Byla to pěkná ženská, akorát měla nějakou vadu řeči, tak jsme jí moc nerozuměli, její syn, už nevím kolik měl roků, ale byl dost zmatený, byl v Hitlerjugend.

Když jsme se trochu zabydleli, tak si každý hledal své místo ve společnosti. Matka zjistila, že ve sklepě je velká prádelna a mandl. Začala se o tuhle část domu starat, jak nejlépe dovedla.

V té době bylo málo možností, jak se zabavit a nebyly žádné zábavy a ani muzikanti nebyli nikde organizováni, tak nás s bratry napadlo, že se začneme učit na nějaké hudební nástroje, moc nám to nešlo, ale přidali se další kluci z vesnice a začalo se nám dařit, to byla úplně první kapela v Hladkých Životicích a říkali jsme jí „Šraml kapela“ a ve znaku jsme měli MIKY MAUSE.

Byli to naši šumaři, snažili se, hráli bez not, někomu to šlo lépe, někomu hůře, po velkém úsilí se nám dostávalo ocenění od našich spoluobčanů. Podotýkám, že se psal rok 1946.

Bavili jsme celé široké okolí, mladé i staré. Ty, co s námi začali, tady vypíšu – Josef Borovec, Olin Palacký, Miroslav Palacký, František Trčka, Jaroslav Trčka, Vladimír Jelínek, Josef Němec a Miroslav Kalousek. V roce 1946 se zkoušelo na fojtství č.p. 13, v horní škole se zkoušelo až v roce 1956. Od konce roku 1956 byly pravidelné zkoušky celé hudby jednou

týdně v přísálí Osvětové besedy.

V roce 1953 jsem nastoupil základní vojenskou službu jako voják ministerstva vnitra, narukoval jsem na Slovensko do Levoče s tím, že bylo známo, že jsem hudebníkem – tak jsem se dostal k vojenské hudbě. To už jsem hrál podle not a ovládal více nástrojů.

Musel jsem absolvovat vojenské hudební zkoušky a bylo mi nabídnuto zůstat jako profesionál dále sloužící u vojenské hudby v Olomouci, to jsem odmítl a vrátil se do civilu. Ještě se zmíním, kde jsme hráli s vojenskou hudbou. Bylo to na Kladně, na Orlíku, v Příbrami, Praze, Jáchymově, Abertamech, Ostrově, Hranicích a Olomouci.

V tom roce 1956 asi nikdo nevěřil, že vytvoříme za necelý rok hudbu, která potěší naše spoluobčany, v květnu jsme začali a na Silvestra jsme zahráli, říkali, že jsme hudba z Marsu, ale měli jsme zastání, a to díky kamarádům a obětavosti, musím poděkovat mým přátelům, a to všem, kteří mně důvěřovali – Jaroslav Novák, M. Palacký, V. Rošlapil, Vl. Zelinka a řediteli školy Sklenákovi.

Naše dechová hudba v Hladkých Životicích byla založena a oficiálně zaregistrována zkušební komisí

osvěty u okresního střediska Nový Jičín v roce 1956 v září.

Vzpomenu na některé členy, i když je to smutné vzpomínání, někteří už nejsou mezi námi:

B. Palacký, M. Palacký, F. Palacký, B. Čech, V. Rošlapil, J. Novák, A. Novák, M. Kopecký, M. Mrnušík, V. Tomšů, L. Tomšů, F. Tomšů, E. Smejkal, Havlíček, L. Petrů, V. Böhm, O. Prda,

J. Kolovrat z Fulneku, Kolovrat z Děrného, M. Trach, J. Bajtek, V. Folta, B. Žebrák, M. Ručka, V. Litasy, H. Skypala, L. Tesař, O. Barák, J. Satrapa, F. Štefka, F. Svrčula, Vl. Zelinka., L. Vrána, A. Heryán, J. Řehounek, M. Michalko, J. Mičulka, J. Gajdošík, B. Mitáš.

Bedřich Palacký

Naše sportovkyně

Náš sportovně založený tým se sešel v září roku 1989. Sešly jsme se, abychom se naučily spartakiádní skladbu pro Ženy I. Naše veškeré snažení však bylo zbytečné, protože vystoupení na Strahově se nekonalo. Vše jsme ukončili vystoupením ve Studénce a v Novém Jičíně.

Protože se utvořila výborná parta, tak jsme se domluvili, že zkusíme udělat pár akcí pro děti a že začneme cvičit.

To vše se konalo pod hlavičkou TJ NIVA Hladké Životice.

Počínaje měsícem září roku 1990 se rozjíždí činnost sportovního klubu ZRTV. Aktivita členek je vysoká. Pořádáme hlavně akce pro děti, drakiádu, Mikulášskou besídku, dětský maškarní ples a na jaře procházky na Odru.

Taky členky a několik místních „herců“ nastudovali pohádku Čert a Káča, kterou s velkým úspěchem hrají i v okolních vesnicích.

Pro dospělé pořádáme taneční zábavy a pro ženy módní přehlídky.

V roce 1994 se mění název našeho spolku na SK SPV. Členství ukončí několik členek. Přes veškerou snahu upoutat ženy k aktivnímu sportu se nám přestává dařit. Přesto všechno pořádáme dětem maškarní plesy a neustále cvičíme, i když v malém počtu.

Od roku 1995 začíná spolupráce s vedením základní školy a pomáháme s pořádáním dětského dne. Hezké vztahy se školou trvají dodnes. Přichází nová generace žen obětavá i zapálená pro sport a opět je plno elánu a různých nápadů.

Cvičitelka, kterou jsme si vychovali, nám v dnešní době přilákala ženy z okolních vesnic. A tak cvičíme dvakrát týdně.

Dnes už můžeme říct, že dlouholetá vytrvalost se nám vyplatila a odměnou je nám plná tělocvična.

Zapsala Ludmila Kopecká

Valašský kroužek písní a tanců při MNV v Hladkých Životicích

Valašský kroužek vznikl v roce 1952. Vedoucím kroužku byl pan Leonidas Romaszewski, tajemník MNV. Hudbu tvořili tito členové: primáš a první housle p. Romaszewski, druhé housle p. Ligocki, klarinety p. Florián Válek a Jaroslav Novák, basa p. Jan Gajdošík, harmonika Sláva Malý, cimbalisté se střídali.

Hrál s námi jeden ze Studénky a někdy z Valašska, jména si již nepamatuji. Pan Malý nás učil veškeré valašské tance. Ještě sem dojížděli manželé Bortlovi z Hutiska, kteří nás hodně naučili. Zakládající členové byli: Josef Pavlica – Jiřina Mikundová, Václav Rošlapil – Marie Pavlicová, Miroslav Maléf – Ludmila

Maléřová, Michal Růčka – Ludmila Růčková, František Pavlica – Marta Pavlicová, Leonidas Romaszewski – paní Šinarová, Staňa Rošlapil – Pavla Rošlapilová, Josef Trčka a Anna Trčková. Těchto osm párů tančilo od začátku kroužku. Potom nastoupila omladina a to: Dubčák Miroslav – Božena Frolová roz. Rošlapilová, Joža Válek – paní Gajdošíková, Karel Pavlica – paní Holíková, Kopecký Bohuslav – Fanka Mikšíková, Benedikt Václav – Jiřina Mikundová, Kopecký Jaromír a Fanka Molková, František Savr a Fanka Savrová, Alois Molek – Štěpánka Molková, Jan Čala a ještě mnoho dalších nadšenců, které si ani nepamätujeme.

S tímto kroužkem jsme vystupovali po celém novojičinském okrese a takřka po celém tehdejší Severomoravském kraji. Vystupovali jsme i na Strážnických slavnostech, v Rožnově, ve Valašském Meziříčí, ve Frenštátě pod Radhoštěm, na Hutisku, na Solanci, na Bečvách a jinde. Všechno jsme dělali ve volném čase bez honoráře, což dnes u mládeže není vůbec myslitelné.

Ještě jsme si vzpomněli na tyto členy, kteří tančili později, a to Rosta Palacký, L. Tomšů z č. 10, Josef Štěpán, Fanka Gajdošíková, Jarka Šindelářová,

Božena Pavlicová, Anna Zitriková a mnoho dalších, kteří v obci již nebydlí.

To by tak bylo asi všechno o Valašském kroužku v obci, jestli jsme na někoho zapomněli, ať nám to laskavě odpustí, protože je to už dlouho a na všechno si člověk nevzpomene.

Jiřina Mikundová a Bohumil Kopecký

Národní jednota

Roku 1920 byla v obci založena „Národní jednota“, místní pobočka, jejíž ústředí bylo v Olomouci. Spolkovou místností byl sál na hostince „U kukačky“ č.p. 117. Činnost Národní jednoty byla nejen kulturní a uvědomovací, ale i sociální. Pořádala vzdělávací dýchánky, besídky, divadla, proslovy a přednášky, zkrátka vše co složilo k posílení českého obyvatelstva. Pro značný úspěch se dokonce již konaly přípravy

k postavení vlastního Národního domu v obci, ale tvrdým zásahem Němců byly všechny plány pohřbeny.

Po tomto jinak slibném počátečním rozletu přišla na Národní jednotu krize působením nově přistěhovaných českých rodin, které neměly tolik smyslu pro hraničářskou pospolitost a nechali se prodat „za jidášský úsměv nebo dobrou večeří“.

O dřívější „jízde kolem osení“ na Kravařsku

Během Velikonoc, počítáno od zeleného čtvrtku, když umlkly zvony po zpěvu „Gloria“, ustaly veškeré práce na polích a v selských dvorech se konaly pouze nejnnutnější práce. Protože ale koně museli zůstat v pohybu, vyjížděli v těchto dnech sedláci se svými syny a přáteli přes pole, aby se podívali, co z osení žita a pšenice přezimovalo na rolích po často tuhých a dlouhých zimách.

Tak se v průběhu mnoha let vyvinul obyčej, tzv. jízda kolem osení, který opět oživil po první světové válce především v různých obcích Kravařska. Vznikala sdružení pro jízdu kolem osení, jejímiž členy byli téměř všichni sedláci a jejich plnoletí synové.

Jízda kolem osení se konala o velikonoční neděli. Původně v jednoduchých nedělních oděvech, později se jízdy konaly ve svátečním fraku a cylindru. Každé sdružení si vysvětilo prapor, který byl při jízdě vždy nesen.

Účastníci jízdy si dávali sraz před hospodou dědičného rychtářství, koně byli slavnostně ozdobeni

myrtovými kyticemi, přicházela spousta lidu, aby se mohla přihlížet odjezdu účastníků jízdy. První jízda pak mířila kmotře praporu, aby jí byl vzdán čestný pozdrav. Pak se jelo v poklusu ke kostelu, kde „otec křížku“ (byl to každým rokem někdo jiný) převzal svěcený kříž a zároveň byl praporečnickem převzat v kostele uchovávaný prapor pro jízdu kolem osení.

Pak se průvod vydal k selským dvorům na hranicích katastru obce, kde bylo od zástupce vrchnosti vyprošeno svolení k další jízdě. Žádosti bylo ochotně vyhověno, poté podal „otec křížku“ kříž k políbení nejdříve selce a pak celé rodině a služebnictvu. Následovala čestná jízda dvorem, při které jezdci rádi přijímali posílení mazancem a vaječným koňakem. Hospodářskými cestami pak jízda pokračovala dále. Děkovně pobožnosti v kostele se pak účastnila většina obyvatel obce. Na závěr se jezdci sešli nad skleničkou v obecním hostinci.

Připravil Petr Bill

Volyňští Češi mezi námi

Tímto článkem bych chtěla oživit nebo připomenout dobu, kdy se do republiky vraceli volyňští Češi, kteří pomáhali osídlovat široké ruské pláně v roce 1863.

Během 2. světové války, kdy bojovalo tisíce vojáků, ale i dobrovolníků proti německému fašismu, se i volyňští Češi zapojili do osvobozovacích bojů. Na Volyni žili už dlouho, ale přesto nezapomněli, odkud přišli. Udržovali své češství za dost těžkých podmínek, a tak když začala 2. světová válka, hodně mladých i starších mužů odcházelo na frontu. Byly mezi nimi i ženy. Hodně těchto lidí padlo, aniž by poznalo vlast svých předků, ale hodně jich také zažilo konec války v místech, kde žili a pracovali jejich předci.

Po válce tito lidé dostali možnost přestěhovat se i s rodinami zpátky do staré vlasti a hodně z nich tuto nabídku přijalo.

Byli mezi nimi hospodáři, drobní živnostníci, inteligence, obchodníci, drobní rolníci, ale i bohatí sedláci, lidé z měst, ale i ti, kteří chtěli začít život jinde.

Píšu o nich proto, že jsou pořád mezi námi. Je pravda, že většinou mají stejná jména jako my, poznala jsem i člověka se jménem tak zvláštním, že jsem nevěděla, kam ho mám zařadit. Byl a je výborným společníkem a dozvěděla jsem se mnohé zajímavosti o Volyni.

Volyňští Češi osídlovali hlavně Sudety. Pomáhali oživovat tato místa, která před válkou prosperovala a žila bohatým životem.

Znala jsem pojem volyňští Češi, ale až vzpomínka jednoho místního občana volyňské národnosti mi začala otvírat oči a já jsem se začala zajímat víc.

Starší občané nechtějí vzpomínat a mladým to nic neříká a je to škoda. V naší obci máme právě pár rodin těchto imigrantů jak se jim říkalo, a je velká škoda, že zanikly jejich zvyky, které si udržovali po celou dobu pobytu na Volyni.

Libuše Billová

Češi z Volyně

Volyňská minorita vznikla emigrací z Čech na přelomu 60. a 70. let 19. století. Důvody, které k ní vedly, byly ekonomické a přistěhovalci představovali značný přínos v této dosud hospodářsky zaostalé části Ruska. Hned po příchodu věnovali nemalou pozornost

Svobodovci – vojáci z Volyně

vzdělávání svých dětí, rozvoji kulturního a společenského života. Přes svůj poměrně malý počet se rovněž zapojili do politického života na úrovni od místních samospráv až po újezdy a gubernie. V Kyjevě byl počátkem 20. století vydáván český časopis Čechoslovan a již v 80. letech 19. století existovalo v gubernii mnoho českých škol.

1. světová válka zasáhla obyvatele Volyně, jako přihraničního území, výrazně. Volyňští Češi vytvořili v Rusku základ České družiny, zárodku budoucí československé zahraniční armády. Ruští Češi se také od počátku orientovali na vznik samostatného českého státu. Významná byla i činnost mnoha Čechů z Volyně při bojích čsl. legionářů v Rusku.

Bohužel bolševická revoluce v říjnu 1917 a pozdější uchopení moci Stalinem představovalo pro již rozdělenou bývalou Volyn mezi Polsko a Ukrajinu první kruté omezení vlivu na další vývoj situace. Západní, polská část Volyně (spadala pod Polsko od podzimu 1920), se i nadále dobře hospodářsky rozvíjela, zatímco východní část, kde žilo asi 20 % všech volyňských Čechů, přišla pod vlivem Stalinovy diktatury o vše a zažila perzekuce, bídu a časté hladomory.

Po německé expanzi do Polska v září 1939 a jeho rozdělení pak bylo k SSSR připojeno východní Polsko, a tedy i západní Volyn. Situace se na okupované Volyni během 2. světové války stále více vyvíjela do podoby občanské války, kdy různé skupiny bojovaly proti nacistickým okupantům, ale i proti sobě. V nacionálně vypjatém prostředí se česká menšina díky několika mladým učitelům sjednotila pod vedením ilegální organizace Blaník, která vyhlásila podporu čs. zahraničnímu odboji. V roce 1944 vstoupilo více než 10 tisíc krajanů z Volyně do 1. čs. armádního sboru v SSSR a aktivně se účastnili osvobození ČSR.

Po válce v létě a na podzim 1945 byli volyňští vojáci demobilizováni z Československé armády a většina z nich se rozhodla zůstat v ČSR.

Strach z dalšího vývoje po roce 1945 přiměl volyňské Čechy požádat prezidenta Beneše o možnost návratu jejich rodin zpět do historické vlasti. Prezident Beneš a tehdejší vláda uznala mimořádné zásluhy těchto krajanů při osvobození vlasti a vyvinula diplomatický tlak na Stalina a sovětskou vládu, aby souhlasila s tímto přesídlením.

Poválečné období bylo tedy ve znamení návratů volyňských Čechů zpět na základě dohody mezi vládami Československé republiky a SSSR z července roku 1946. Vlaky se do své staré vlasti vrátilo po osmdesáti letech více než 30 tisíc Volyňáků a ti se pak usazovali na různých místech republiky. Osídlili u nás tehdy především pohraniční oblasti - Podbořansko, Lounsko i severní a jižní Moravu. V okrese Nový Jičín se prvotně usídlilo 852 osob, v okrese Bílovec 204.

Existence české komunity volyňských Čechů, která žije na území Ukrajinské SSR, byla širší veřejnosti připomenuta až v roce 1986 v souvislosti s jadernou katastrofou v atomové elektrárně v Černobylu. Vesnice Malá Zubovščina a Malinovka v Žitomirské oblasti se nachází několik desítek kilometrů od Černobylu, obě byly zasaženy radioaktivním zářením a od prosince 1989 spadla Malá Zubovščina do černobylské zóny určené k vysídlení. V letech 1991 - 1993 se proto pak vrátili do staré vlasti menší

skupiny z obou ukrajinských obcí. Na Ukrajině dnes stále ještě žije necelých osm tisíc Čechů.

Volyňská oblast tvoří severozápad Ukrajiny, na severu hraničí s Běloruskem, na západě s Polskem. Menšina obyvatel žije v městské zástavbě (48 %). Průmysl v oblasti je především potravinářský, ale i textilní, obuvnický, strojírenský a dřevozpracující. Těží se rovněž uhlí. Oblastním centrem je Luck, přístav na řece Styr (216 000 obyvatel) a jeho průmyslový potenciál představuje strojírenství (automobilová výroba), elektrotechnika a dřevozpracující provozy. Dalšími většími městy jsou Kovel a Novovolynsk.

Zpracoval Radim Jarošek

Další informace o volyňských Čechích lze nalézt například v:

Dufek V. (1997): Návrat volyňských Čechů v archívních dokumentech, Praha

Kubový Josef (2004): Minulost zavátá časem (Stránky ze života ve Velkém Špakově a nejen tam), Fulnek

Nosková H. (1999): Návrat Čechů z Volyně. Naděje a skutečnost let 1945 - 1954, Praha

Vaculík Jaroslav (1984): Reemigrace volyňských Čechů v letech 1945 - 1948, Brno

Vaculík Jaroslav (1997 - 2001): Dějiny volyňských Čechů I.-III. Praha-Brno

Zpravodaj Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel (občasník)

Volyňští Češi při dožínkách

Hrst vzpomínek

Dětský domov v Hladkých Životících očima Svatavy Veselé

Po zrušení učiliště pekařské školy se v roce 1966 staralo deset zaměstnanců o 35 dětí dětského domova.

Děti zde nacházely dočasný domov. Ve vesnici docházely do rodin na neděli, prázdniny nebo vánoční svátky.

Vztahy mezi dětmi a občany Hladkých Životíc byly vždy přátelské a vstřícné, o tom svědčí i to, že některé již dospělé „děti“ stále docházejí do rodin k pravidelným návštěvám.

V roce 1968 byl dětský domov zrušen a do budovy se nastěhovala Jednota, jejímž vedoucím byl pan Kytl. Jednota zrušila pekařskou výrobu (nechala zbourat tři parní pece) a zavedla výrobu studené kuchyně.

Pak vznikl v budově požár. Pamětníci si přesně nepamatují, kdy přesně po převzetí budovy hořelo, ale asi tak čtrnáct dní. Shořela celá střecha.

Svatava Veselá, Hladké Životice

Vzpomínky pana Josefa Holiše

Mladý Josef Holiš z Oder se v letech 1958 – 1961 učil pekařem v Hladkých Životících. V bývalé pekárně se učil tříletý učební obor pekař. V ročníku bylo třicet mladých lidí z celé Moravy. Z odlehlejších míst byli učni ubytováni a stravováni přímo v budově. Tito učni měli výuku a praxi v Hladkých Životících a ti co dojížděli, měli praxi v místě svého bydliště.

Ředitelem střediska byl pan Potočný. Byli zde dva mistři: pan Josef Krupa a pan Oldřich Vojkůvka.

Na internátě se o mládež staraly vychovatelky paní Chvalkovská, paní Hrušková, paní Božena Vojkůvková. Paní Sváčková učňům vařila.

Ze vzpomínek učňů jenom taková malá perlička – když měl dozor mistr Vojkůvka, tak se pekly světlé rohlíky, ale když mistr Krup, tak pro změnu tmavé rohlíky.

Josef Holiš dokončil učení a rok pracoval v Odrách v pekárně. V letech 1963 – 1965 sloužil na vojně jako vrchní kuchař v kuchyni.

Po vojně se vrátil do oderské pekárny a pracoval tam do doby, kdy se oženil a natrvalo se usadil v Hladkých Životících. 1. 10. 1966 se oženil a druhý den nastoupil do Fulneku do závodu ROMO.

Na pekařinu nezanevřel, i dnes po letech ví, kolik je čeho potřeba na dobré těsto.

Josef Holiš, kostelník v místním kostele

Vzpomínky na Hladké Životice od pana Oldřicha Vojkůvky

Na počátku padesátých let, kdy došlo ke konečnému likvidování živností, mezi něž patřila i pekárenská výroba, bylo dokončeno znárodnování a združstevňování

těchto činností. Byla přijata koncepce rozdělení sfér na venkovské a městské oblasti. Ve městech převládalo znárodnování a na venkově združstevňování.

Jelikož z těchto převážně živnostenských činností (drobní obchodníci, pekaři, cukráři, krejčí, řezníci atd.) odešla většina kvalifikovaných pracovníků do těžkého průmyslu z důvodu výhodnějších podmínek, které stát vytvářel, vznikla celospolečenská potřeba tyto pracovníky nahradit. Tak vznikla mnohá učňovská zařízení.

Pro oblast združstevněných pekáren byla vybrána poměrně velká budova v Hladkých Životících.

Hladké Životice poskytovaly dobré vlakové spojení se severomoravskými městy, pro kteroužto enklávu bylo zřízeno pekárenské učiliště (v té době autobusová doprava byla minimální). Hladké Životice v padesátých letech byly jako venkovské sídlo a jako vesnice poměrně živé centrum.

Samotné učňovské středisko tuto živost umocnilo. Budova, která byla pro učiliště vybrána, poskytovala po stavební úpravě kapacitně skromné podmínky pro výuku a výchovu pekařského dorostu. V prvním a druhém ročníku byli učni celotýdenně ubytováni a stravováni v budově. Taktéž vyučování a odborný výcvik se uskutečňovaly v téže budově. S obcí byla dobrá spolupráce. Učni i pracovníci se zapojovali do dění obce jak po stránce kulturní, tak po stránce zvelebování obce brigádnickou formou. Taktéž sportovní vyžití bylo dobré.

Tato spolupráce probíhala i se zemědělským družstvem při pomoci na poli, nejvíce v začátku 50. let, kdy družstvo vznikalo. Za tuto výpomoc zemědělci odměňovali učňovské středisko naturáliemi. Učni tuto činnost rádi vykonávali, čímž se vyhnuli nudným úkolům v učilišti.

Oldřich Vojkůvka, učňovský mistr v bývalé pekárně (dnes výrobní lahůdek), v současnosti důchodce v Novém Jičíně

Karel Šmeidler

Jedním z občanů obce, kteří se velmi podíleli na společenském životě naší vesnice, byl pan Šmeidler. Přišel po válce ze Zlínska a hned se zasazoval o založení tělovýchovy a fotbalového oddílu zvlášť. Prošel všemi možnými funkcemi, žádná sportovní, společenská či brigádnická akce se bez jeho účasti neobešla – na životickém stadionu probíhaly i atletické závody (fotbalové hřiště se čtyřproudovým škvárovým oválem) – životičtí fotbalisté hrávali jako jedni z prvních v kožených kopačkách, které jim ušil švec pan Šmeidler.

Byl to věci a zálibě oddaný člověk, který tuto činnost dělal i pro druhé – až do svého skonu.

Hodně by se divil pan Šmeidler senior, že má zdatného nástupce, a to svého syna pana Stanislava

Šmeidlera. Nedělá totéž, co starý pán, ale je to taky záslužná práce, o to významnější, že se na ni může každý podívat. Dává dohromady lidi různých řemesel a spolu pak opravují místní i vzdálenější kapličky, kříže a boží muka. Dokončené opravy jsou už jen završením všeho úsilí, které je třeba vynaložit na to, aby vůbec došlo k nějaké realizaci těchto malých staveb, stojí to mnoho běhání a zajišťování. Trpělivá práce při vyhledávání po archívech, muzeích

a vyptávání se žijících pamětníků dá zabrat. I když pan Šmeidler v naší obci už léta nebydlí (oženil se a šel za svojí paní), každý, kdo uslyší jeho jméno, ví, o kom je řeč. Pro svou rodnou obec udělal a dělá pořád hodně, i když je hodně nemocný. Kdyby bylo více takových lidí, to by to tu vypadalo úplně jinak.

Libuše Billová,

sepsáno na základě výpovědí nejmenovaných občanů

Útržky z kroniky české menšinové školy v německé obci Seitendorf z let 1920 – 1945 věnované školství

Na základě ustanovení ministra školství a národní osvěty ze dne 17. března 1920 byla v Živicích u Fulneku zřízena jednotřídní veřejná škola s českým jazykem vyučovacím. V sobotu dne 1. května 1920 byla tedy v německé obci Seitendorf otevřena česká menšinová škola, do které se i bez všeliké agitace 27 žáků přihlásilo. Správcem školy byl ustanoven p. Antonín Klepík. Pro nedostatečné školní místnosti nemohlo být více dětí přijato. Česká škola umístěna byla prozatím ve staré německé školní budově č. 144 z roku 1905 a české třídě určena 1 světnice co učírna. Učírna je, ale pro nynější počet školních dětí úplně nedostatečnou a velmi tmavou. Dne 10. září 1920 byly vyklizeny vojskem místnosti určené pro českou menšinovou školu, protože místní německé představenstvo nařízení okresní politické správy neuposlechlo. V měsíci listopadu 1920 byla založena veřejná menšinová knihovna, která v české škole byla umístěna. V školním roce 1920/21 bylo vytlučeno zlomyslným způsobem několik okenních tabulí, jednak v školní světnici, jednak v bytě správce školy. Z činu toho a provokace se před okresním soudcem zodpovídala Anežka Fillingerová a syn její František. Odsouzeni byli František na 48 a Anežka na 24 hodin vězení. Na ochranu české školy a menšiny vůbec byla v obci zřízena četnická stanice o 3 mužích.

Školní rok 1921/22. Němci všechny síly napínají by českou školu zničili. Nemohouce jinak české škole škodit, počali členové obecního zastupitelstva učitele znepokojovat. Při každé vhodné příležitosti přišel starosta a německý štváč Jan Schneider nebo jiný člen zastupitelstva do školní budovy, kde surově si počínali a učitelé vyhrožovali. Po učitelově stížnosti byla starostovi okresní politickou správou v Novém Jičíně vyslovena ostrá důtka a napříště zakázáno všem členům obecního zastupitelstva by českou školu navštěvovali a jakékoli rozkazy činili. Němci, ale snažili se dále českou menšinu rozdělit, hlavně podkopáváním důvěry v učitele.

Novým správcem školy se od září 1923 stal Rudolf Sasín.

Školní rok 1926/27 počal změnou ve správě školy. Správcem české menšinové školy se stal František Man. V říjnu 1926 byl ve škole klid, ale ve spolkové činnosti bouře. Napjatá atmosféra spolková propukla

Stará německá škola (čp. 144)

ve všeobecnou nevoli proti vedení českého menšinového Národního spolku. Nemístných slov padlo až hnus poslouchati. Bývalý předseda Michalíček a jeho žena svou nadutostí a hloupostí velmi neoblíbenými se stali. Oni považují učitele svým otrokem a nádeníkem. Učitele, protože se jim neklaní a ruky nelíbá, veřejně tupí. Svým jednáním rozbíjí zdejší českou menšinu a ohrožují trvání zdejší české menšinové školy. Řídící učitel zdejší německé školy, renegát p. Zapletal, ten kde může i nedůstojným způsobem hledí získati některé vlašné české rodiče, aby dali dítě do německé školy.

Dne 27. října 1927 byla při zdejší české škole zřízena česká mateřská škola pro děti od 3 do 6 let. Paní Münsterová ochotně nabídla svůj dům čp. 134 k dispozici k účelům školky, a to proto aby zachránila svůj dům od veřejné dražby, protože je zatížen skoro úplně dluhy.

V školním roce 1928/29 byl školní obvod zdejší školy rozšířen na Stachovice a Kujavy. Dne 23. září 1929 se česká škola stala dvoutřídní. Učebna prozatím byla umístěna v jedné volné místnosti mateřské školy.

Dne 7. března 1930 byly oslaveny 80. narozeniny tatíčka presidenta Masaryka slavnostní akademií a zasadili jsme Masarykovu lípu. Každé dítě přihnulo kořínky s patřičným heslem a přáním. Zemský úřad v Brně 16. června 1930 povolil poradnu matek a kojenců v Hladkých Živicích. Protože učebna nemůže sloužit k tomuto účelu, nemohl být zahájen

Kostel a stará německá škola

její provoz.

Ve školním roce 1930/31 byly znovu podány důrazné žádosti, aby se stavba nové české školy přece jen uskutečnila. Uvedeny byly nejkrajnější důvody a rodiče pohrozili školní stávkou a posíláním dětí do škol v sousedních obcích. Dne 15. května 1931 o 7 hodině večer poprvé u nás ve škole zazářila elektrická světla.

Dne 24. května 1932 bylo najato dělnictvo a počlo se pracovat na stavbě nové české menšinové školy obecné. Dne 12. června 1932 proběhla slavnost kladení základního kamene. Správce školy celý týden po vyučování obráběl kámen a vytesával číslice. Dne 1. července 1932 se nastěhovala česká mateřská školka do domu pana Františka Macháče v české kolonii.

Dne 1. prosince 1932 bylo zahájeno vyučování

v nové budově školní (čp. 188). V neděli 4. června 1933 otevírali jsme slavně zdejší českou školu. Dne 1. července 1933 byla ve staré německé škole čp. 144 otevřena německá mateřská škola a to v prostorech, kde byla dříve první česká třída.

Dne 21. září 1933 byl zahájen provoz poradny matek a kojenců při zdejší škole. Správce školy docílil u okresního hejtmána plnění práv jazykových. Obecní úřad byl označen též českým nápisem. Obecní pečeť je německo-česká. Nápravu sjednáme, aby státní jazyk byl na prvním místě.

Školní rok 1937/38 byl nedokončen pro neblahé události mnichovské zrady, vyvrcholené odchodem všech hraničářů do vnitrozemí.

Po čas okupace byla budova české školy v rukou Němců a soudním výměrem byla i s pozemky přidělena obci Hladké Životice. V místnostech v prvním poschodí byl spolek německé mládeže „Hitlerjugend“, v přízemí kancelář NSDAP a v bytě správce školy se usadil neznámý činovník NSDAP. Při ústupu Němci vnitřní zařízení střelbou a detonacemi zničili a budovu značně poškodili.

Od května do října 1945 byl objekt německé školy čp. 144 využíván jako internační tábor pro podezřelé a nebezpečné Němce. Od 1. prosince 1945 byla v prvním poschodí budovy německé školy čp. 144 umístěna česká mateřská škola.

Zpracoval Kamil Moravec

Použitá literatura:

Školní kronika české menšinové školy v Hladkých Životicích

Náhled do kroniky školy v Hladkých Životicích po roce 1945

Po válce zůstalo v Hladkých Životicích 8 českých rodin tj. 36 osob včetně dětí, ale v červnu r. 1945 je v obci 227 Čechů a asi 800 Němců. V bývalé německé škole byli umístěni nebezpeční Němci.

Nastalo osídlování, doba byla těžká, plná zmatků, vládla nedůvěra jak mezi lidmi, tak i k vedení obce (správní komisi). Na konci r. 1945 žilo v obci 673 obyvatel a byly zde následující živnosti: pekařství, řeznictví, dvě filiálky Budoucnosti, obuvník, tři hostince. Škola byla i s pozemky odebrána Československému státu a byla přidělena obci Hladké Životice. Dříve zde sídlily německé organizace. Při ústupu Němců byla budova včetně nábytku zničena. Dne 11. června 1945 byl ustanoven zák. řídícím učitelem Emil Král, jehož úkolem bylo dát školu do chodu. Do školy bylo zapsáno 19 žáků (8 chlapců, 11 děvčat). Po statcích byl dohledáván bývalý školní majetek a škola byla opravena. Dne 3. září 1945 nastoupilo do vyučování 69 žáků (39 chlapců, 30 děvčat). Do obecní školy byl převeden inventář bývalé německé školy.

Škola byla dvojtřídní – první třída (36 žáků, ročníky

1., 2.), druhá třída 33 žáků (ročníky 3., 4. a 5.). V prvním poschodí byla umístěna mateřská škola.

V dalším roce pokračovala škola jako dvojtřídní, počet žáků se zvýšil na 106. Škola měla problémy finanční, v zimním období bylo přerušeno vyučování v důsledku velkých mrazů. Dalším problémem byla jazyková bariéra, v obci žily menšiny maďarské, cikánské, volyňské.

Od školního roku 1947/48 byla škola trojtřídní. Pozůstatky válečné munice si vybraly své oběti i mezi žáky. Bylo vybudováno školní hřiště, v obci je vybrán shořelý dům k opravě a k vytvoření učitelských bytů. Termín započetí oprav není znám, ale později byly tyto byty učiteli plně využívány.

I v této těžké době se chtějí lidé radovat – pořádá se „Týden dětské radosti“, který vyvrcholil na výletišti. K vidění byly alegorické vozy, kroje, konaly se závody, hry, výlety. Vánoční besídka se nekonala pro nedostatek potravin. Ve škole byly zavedeny zdravotní prohlídky žáků (pouze 24 % žáků bylo zdravých), které se pravidelně opakovaly každý rok.

Ve škole je zaveden školní rozhlas za přispění sdružení rodičů a učitelstva a zaměstnanců ČSD.

V tomto školním roce probíhá Únorová revoluce, vzniká nový školský zákon o zavedení školní docházky do 15 let.

Od školního roku 1948/49 je škola čtyřtřídní. Počty žáků se pohybují nad 110, nejvyšší počet žáků je 153. Škola je většinou čtyřtřídní, několik let pětiletá, ve školním roce 1954/55 dokonce šestiletá s počtem žáků 153.

Po roce 1948 se začíná rozvíjet i mimoškolní činnost (čtenářský a dramatický kroužek), žáci sbírají odpadové suroviny, vytvářejí se doučovací skupiny. Část školy se přemísťuje do bývalé německé školy, kde je umístěna i mateřská škola.

Spádové školy jsou (tehdy tzv. střední školy) Fulnek, Suchdol nad Odrou a Jistebník.

Život školy je stále více ovlivňován politickou situací v zemi. Vyučující i žáci vyhlašují pracovní závazky, vystupují na veřejnosti, pomáhají brigádně v JZD se sběrem brambor, sbíráním mandelinky bramborové, pracují v cukrovce, pomáhají ničit plevele. Již v této době spolupracuje škola se Šlechtitelskou stanicí, děti pracují v mičurinském kroužku. Žáci jsou vedeni k šetření chlebem a ke spořivosti.

Projevuje se ideologický vliv na školství, veškeré politické události jsou vtahovány do života školy, oslavy jsou zaměřovány taktéž politicky (VŘSR, narozeniny K. Gottwalda, V. I. Lenina...). Žákům ani učitelům není dána možnost jiného pohledu, než který nabízí KSČ. Náboženství je vytlačováno ze školy, zpočátku to naráží na odpor rodičů. Ve školním roce 1959/60 vzniká i naší škole pionýrská organizace. Počet členů pionýra narůstá, ateistická výchova sklízí ovoce.

Škola se stále modernizuje, vyučuje se ve dvou budovách, budovy jsou opravovány, nábytek modernizován, ve školním roce 1962/63 jsou suché záchody přebudovány na splachovací.

Od školního roku 1963/64 začíná úbytek žáků ve škole. Rodiny s dětmi se stěhují do měst.

Později se začíná rodit stále méně dětí, v současnosti se pohybuje počet žáků v rozmezí 40-50. Škola je trojtřídní, součástí školy je školní družina s 37 dětmi.

Základní škola (čp. 188) v současnosti

Výuka probíhá v jedné budově – původní české menšinové škole. Škola je bezpečným místem pro rozvoj osobnosti žáků, je moderní, bezstresová, komunikativní. Velmi úzce spolupracuje s MŠ, která je v nové budově v těsné blízkosti školy. Přilehlá zahrada a dvůr slouží všem dětem v obci.

Jména ředitelů po roce 1945: Emil Král, Vojtěch Sklenák, Vlastimil Hrubý, Mgr. Jitka Polášková

Mgr. Jitka Polášková

Ještě ke školám z knihy Manfreda Anderky

První zmínky o škole v Hladkých Živicích pocházejí z roku 1588, ve stejné domě je uváděn bratrský dům, modlitebna Moravských bratří. Tyto budovy stály za kuželnou fojtství v panské zahradě. Podle staré tradice školní výuka probíhala v domě č. 29. První školní budova pocházela z roku 1794¹⁾. V roce 1865 byla zbourána a znovu postavena (čp. 114). Protože i tyto prostory byly časem nedostačující, byla na jiném místě postavena nová školní budova, která byla dokončena r. 1906 (čp. 144)²⁾.

Až do r. 1881 byla škola jednotřídní a od r. 1907 dvoutřídní. Výuka probíhala v německém jazyce a byli zde tři učitelé a jedna učitelka. Počet žáků byl v červnu 1907 70 hochů a 79 dívek.

V r. 1922 - 1923 byla z jedné třídy vytvořena tělocvična a cvičil zde Tělocvičný spolek svazu Němců severní Moravy, založený roku 1923. Po dokončení sálu obecního domu byla tělocvična přemístěna ze školy.

V roce 1923 se pro výuku české menšiny využívala stará budova školy (čp. 114). V l. 1926 - 1927 byla na pozemku jezdecké školy postavena budova české školy (čp. 188).

Po postavení nové české školy v letech 1930 - 1931 zůstala stará škola volná a v roce 1933 byla přestavěna na mateřskou školu.

Anderka Manfred (ed.) (1997): Heimatbuch, Seitendorf bei Fulnek im Kuhländchen, Pfullingen

Poznámky:

¹⁾ Připomínají se i jiná data 1782, v souvislosti se zřízením lokálie. Učitelem byl Josef Fritsch a byl obviňován, že prý si hledí více nálevu kořalky nežli učení. Kdo ví... Roku 1807 stála již nová školní budova postavená Náboženským fondem.

²⁾ Uvádí se i rok 1905.

Od roku 1954 byla zřízena v bývalé pekárně škola, respektive odborné učiliště Mlýnů a pekáren Ostrava, kde se vyučovali svému řemeslu učni z kraje Ostravského a Gottwaldovského.

Životické děti o své škole...

Když mě ráno máma vzbudí,
utíkám si umýt zuby.
Rychle se já oblékám,
školu já mám velmi rád,
škola je můj kamarád.
Ve škole se učíme,
někdy tam i cvičíme.
Škola ta nám poroučí,
ale hodně naučí.

Marcel Voda, 8 let

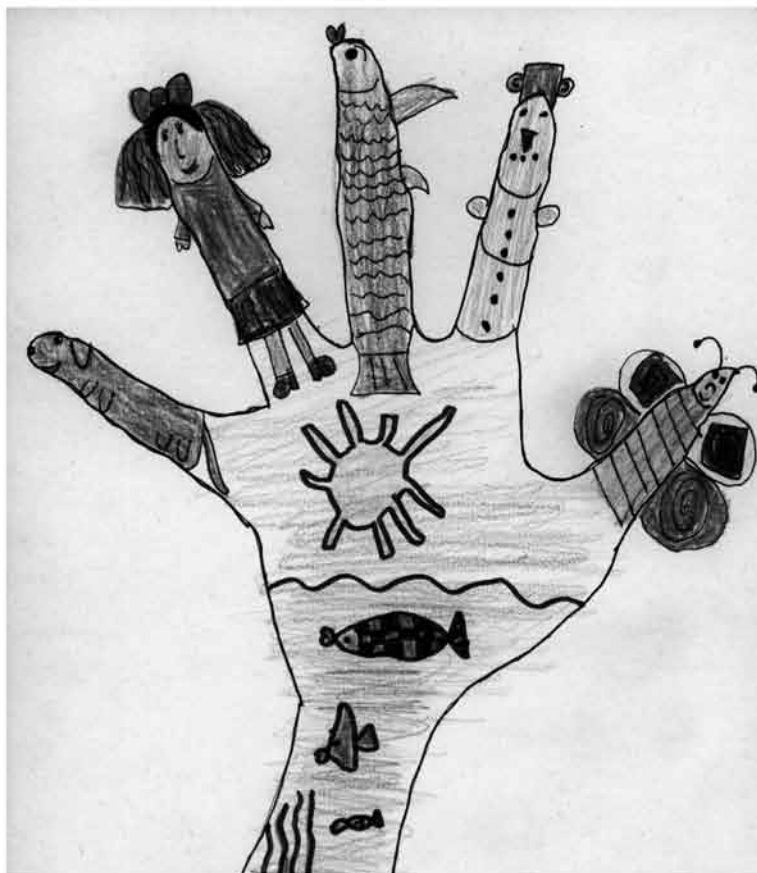
V pondělí jdu na trénink,
protáhnout si tělo,
kéž by se mi učil,
taky takhle chtělo.

Martin Holiš, 8 let

Vše škole je mnoho židlí,
dětem se tam dobře bydlí
i když každou chvíličku,
namáhají hlavičku.

Jako velkou odměnu,
mají školní družinu,
ve které si pohrají,
a pak domů spěchají.

Radim Barvík, 8 let

A kým že budou?

... já budu malířkou, abych dělala radost lidem svými obrázky.....	<i>Martina Fojtíková</i>
... zvěrolékařem, chci zachraňovat nemocná a zraněná zvířátka, nebo chci pracovat v útulku, protože bych pečoval o psy a kočky, které opustili a týrali lidé.....	<i>Martin Holiš</i>
... herečkou, chci rozesmávat děti.....	<i>Zuzana Sýkorová</i>
... pracovat v ZOO, abych zvířata mohl osvobodit z klecí.....	<i>Patrik Matušik</i>
... ochráncem přírody, abych se mohl toulat každý den po kopcích.....	<i>Jakub Černoch</i>
... policistou, protože mám rád dobrodružství.....	<i>Radim Barvík</i>
... tanečnicí, protože je to hezké.....	<i>Nikola Kilnarová</i>
... stolařem, protože chci pracovat se dřevem a vyrábět hezké věci.....	<i>Marcel Voda</i>
... zootechnikem, protože chci být mezi zvířátky.....	<i>Tomáš Ficbauer</i>
... kuchařkou, abych mohla vařit dětem.....	<i>Domínika Čekajská</i>
... malířkou, protože mě to baví.....	<i>Eva Mikundová</i>
... popelářem, chci uklidit svět.....	<i>Martin Fryč</i>
... koňákem, protože si ráda povídám s koňmi.....	<i>Nikola Kilnarová</i>
... budu řidičem kamionu a ne spisovatelem, jak chce Kamil.....	<i>Vladimír Zikmund</i>

A nakonec dvě hádačky ... bez odpovědi

Budí tě ráno, není to kohoutek.
Cinká a cinká, není to zvoneček.
Počítá, počítá, není to žáček.

Velikánský dlouhý krk,
shora na nás dělá kuk.

Vybráno z Dětského samizdatu dětí Základní školy v Hladkých Životících

O zemědělství a nejen o něm

Jako základní atributy zemědělství považujeme pěstování plodin a chov hospodářských zvířat. Tato činnost provází člověka od prehistorických dob jako základní potřeba zabezpečení výživy a udržení rodu.

Vývoj zemědělství v tomto regionu byl poznamenán táhlými problémy národnostními a náboženskými, ale i správními a politickými. Venkov trpěl velmi často mocenskými zájmy držitelů půdy, zhoubnými válkami, epidemiemi, přírodními katastrofami, drancováním a hrubým násilím.¹⁾

Zemědělské usedlosti do dnešních dob udržují charakter lánové vsi. Rozkládají se podél Husího potoka, jejich půdní držba je ucelená a rozprostírá se přímo za zemědělskými objekty.

Směrem od Stachovic po proudu Husího potoka se stává reliéf krajiny postupně méně členitým, až k dolnímu konci vesnice terén přechází v rovinaté území nivních luk podél řeky Odry.

Původně toto území bylo dosti bažinaté a porostlé nepřístupným pralesem.

O existenci člověka doby kamenné svědčí některé nálezy. Z okolí Hladkých Životic je uváděn nález pazourkové dílny. Pozdější pohyb člověka územím umožnilo vytvoření kupecké cesty tzv. Jantarové, která směřovala od Dunaje k Baltskému moři a jejíž hlavní větev vedla od Pustějova přes Hladké Životice směrem na Vražné, Bělotín a dále přes Moravskou bránu na sever.

Za vpádu Tatarů a Kumánů ve 13. století bylo celé území značně vylidněno, a proto přemyslovští králové přistoupili ke kolonizaci celého kraje, a to především Němci. Noví osadníci mýtili lesy, vysušovali bažiny a postupně začali krajinu zemědělsky obhospodařovat. Obživa to nebyla příliš výnosná, protože hlavním důvodem kolonizace území byla potřeba peněz pro neustálé války a královská pokladna byla neustále prázdná. Tak i téměř veškerý zisk spolky kontribuce a daně.

Němečtí osadníci se řídili právem hlubčickým, které bylo na svou dobu velice pokrokové a určovalo osadníkům značnou osobní svobodu oproti stávajícím osadníkům, a hlavně - trvalé dědictví půdy.²⁾

Dá se říct, že šlechta v době 14 a 15. století byla umírněná a poměry pro venkovský lid byly poměrně snesitelné. Rolníci odváděli daně podle velikosti svých usedlostí zpravidla podle svátků svatých, např. o sv. Jiřím, sv. Duchu, sv. Václavu, sv. Michalu, případně před Vánoci.³⁾

Po husitských válkách se začínají poměry i v tomto regionu měnit. Šlechta začíná hospodařit ve vlastní režii, odebírá poddaným půdu a zakládá ve vesnicích panské dvory.⁴⁾ V této době se zavádí tzv. trojpolní hospodaření.

Důsledky stavovského povstání a následně třicetileté války velkou měrou zasáhly život v této oblasti. Majitelé panství, Skrbenští z Hříštně, byli zapojeni do stavovského povstání a za tuto účast jim bylo

Bývalá stodola u Odry (více viz POODŘÍ č. 1/2002, str. 45)

panství zkonfiskováno.

Do historie se významně zapisují páni z Vrbna, ale i o utrpení selského lidu za třicetileté války a po ní, o sociálních a morálních křivdách snesli historikové mnohá svědectví. Některé z obcí následkem nesnesitelného útlaku zcela zanikly nebo značně zpustly.⁵⁾

Utrpěné rány se začaly hojit až ke konci 17. a v průběhu 18. století. Jednak přibývá obyvatel a jednak šlechta může uplatňovat nové, produktivnější způsoby hospodaření.

V úrodných oblastech Poodří, které je českými i německými etnografy a historiky nazývané Kravařsko, začíná šlechta využívat bohatých pastvin podél řeky Odry k chovu ušlechtilého skotu. Nejdříve na panství kunínské, ale později i na statky sousedů se začíná přivážet skot z Tyrol a ze Švýcarska tzv. Pincgavský skot. Křížením s domácím skotem, ale i užitím lepších chovatelských metod a zvyšováním výroby krmiv se červenostrakatý tzv. kravařský skot stal jedním z nejvýkonnějších v habsburském mocnářství.

V roce 1726 vydává kunínská vrchnost směrnicí o hnojení půdy a pěstování vojtěšky, v roce 1761 doporučuje hnojit močůvkou a rozhazováním kompostů.

O vyšší výnosy v zemědělské výrobě měl v 18. století zájem i stát. Růst obyvatel, ztráta úrodných slezských oblastí, snaha zajistit nové zdroje příjmů vedly Marii Terezii k vydání urbarního patentu, kterým se měl zavést pořádek do vlastnictví půdy a také jejího zdanění.⁶⁾

Přesto však hospodářské zaostávání habsburské monarchie a její politické oslabení po prohraných slezských válkách vedly nástupce Marie Terezie Josefa II. k tomu, že vydává toleranční patent a patent o zrušení nevolnictví. Císař tím získal velké sympatie mezi selským lidem. Reformační úsilí Josefa II. mířilo ještě dále, ale narazilo na odpor feudálů a katolické církve, která se nemohla smířit s rušením klášterů a oslabováním svého monopolního duchovního postavení.

Nutno podotknout, že církev získala ze zrušených klášterů velké množství peněz a mohla zřídit náboženský fond na stavbu kostelů a far. Při nich byly zřizovány vesnické školy, kde kromě náboženství získávaly děti základy čtení, psaní a počtů.⁷⁾

Rok 1848 přinesl zrušení poddanství a tím i začátek nové éry vývoje zemědělství. Vyzarování z poddanství bylo však zdoluhavým a obtížným procesem. Na jedné straně vznikaly velké statky se scelenými lány, na druhé straně úzká políčka na kraji katastru nebo v méně úrodné části.

Tento proces se v průběhu kapitalismu ještě více prohluboval, na vesnici docházelo ke stále větší majetkové diferenciaci. Mnoho půdy zůstalo i po zrušení feudálního řádu v rukou šlechty, které byly ponechány nejen tituly, hodnosti, úřady, ale i zámky a dvory.

K Velkému dvoru v této době přibyl ještě Malý (Nový) dvůr a Karlův dvůr u Odry.⁸⁾

Ze středních rolníků a chalupníků se později rekrutovala venkovská chudina, čeledíni, služky a námezdní zemědělní dělníci.

Pamětní kniha Hladkých Životic uvádí, že na těchto dvorech byla velká stáda ovcí a že zde pracovali tzv. deputátníci, kterými byli převážně Češi.

Rolníci postupně poznávali, že v konkurenčním boji se šlechtou a bohatými sedláky mohou obstát jen tehdy, budou-li se sdružovat ve svépomocných spolcích, družstvech a budou-li se vzdělávat. Zásluhou zemědělských spolků vznikla na konci 19. století svépomocná družstva – především mlékařská.⁹⁾

Nově vzniklá republika nespĺnila očekávání středních zemědělců, chalupníků a venkovské chudiny. Uskutečnila se sice pozemková reforma, ale definitivní úprava zákonných předpisů byla provedena až v letech 1922 - 1924. Tehdy se mohlo začít s uskutečněním pozemkové reformy.¹⁰⁾

O půdu byl velký zájem především mezi továrníky, bankéři a advokáty. Důkazem toho je i rozprodání půdy bývalého fulneckého panství. Majitelky, belgické šlechtičny, se rozhodly prodat zbytek svého panství a v roce 1925 postoupily za 1,9 milionů Kč dr. Friedrichu Weisheitovi dva dvory v Hladkých Životicích. Seznam zájemců o získání pozemků do soukromého vlastnictví je zachován v Zemském archivu v Opavě.¹¹⁾

Ve srovnání s lety před 1. světovou válkou se zemědělství obecně dostávalo na vyšší úroveň. Pokrok zaznamenala zemědělská věda, ale i strojírenství,

Der Karlshof mit den zwei alten Schwarzpappeln.
(Siehe Seite 344/345).

Tak vypadal kdysi Karlov s mohutnými topoly

které začalo do zemědělství dodávat nové, dokonalejší stroje. Zvýšila se péče o půdu melioracemi a nejrůznějšími způsoby hnojení. Začal se dovážet chilský ledek a propagovalo se tzv. zelené hnojení. Dřevěné nářadí bylo nahrazováno kovovým, objevovaly se mlátičky, fukary a mechanické čistíčky zrnin.¹²⁾ Vznik záložního spolku tzv. reifeisenky umožnil schopnějším sedlákům investovat do hospodářství a tak dochází k výstavbě zděných nádvorních hnojišť, močůvkových jímek s pumpami, za humny byly budovány kruhové zapuštěné silážní jámy a k pohonu mlátiček bylo využíváno převodového ústrojí tzv. geplu, které bylo roztáčeno koňmi. V roce 1930 byla v obci budována elektrorozvodná síť. V roce 1934 - 35 na podnět Dr. Weisheita byl zřízen vodovod. Voda byla čerpána ze zřídla na čp. 29. Stačila však pouze pro 14 sedláků, ani do školy nebylo dovoleno vodu přivést.¹³⁾

V živočišné výrobě se po 1. světové válce rovněž situace zlepšovala. Stabilizovaly se stavy dobytka, vepřů a koní. Ubylo však ovcí. Odborníci však poukazovali na pozvolný úpadek kravařského skotu.

Hospodářská krize třicátých let postihla nejen průmysl, obchod a živnosti, ale i zemědělství. Drobní kovozezemědělci tvořili větší část obyvatel a v době krize, když ztratili práci v továrnách, jim malé políčko zabezpečilo aspoň základní životní potřeby.¹⁴⁾

Když vypukla v roce 1939 2. světová válka, začali i rolníci na Kravařsku poznávat její krutý dopad. Do války začali odcházet němečtí sedláci a starost o zemědělské usedlosti přebíraly jejich manželky. Velmi poutavě tyto válečné dny popisuje ve své knize Ze země milované do země zaslíbené stachovická rodačka Elfriede Wojaczeková-Steffekeová.¹⁵⁾

Německé úřady těmto rodinám posílaly na pomoc české chlapce a děvčata. Později zde museli pracovat i zajatci. Nikdo se s nimi nemazlil a v lukaveckém lese byl dokonce pro výstrahu pověšen jeden z polských zajatců. Popravě museli nuceně přihlížet ostatní zajatci, čeští pacholci a děvečky.

Několik českých rodin se raději přestěhovalo do vnitrozemí. Byli to však pouze bezzemci, jako železničáři, četníci, učitelé a lidé bez majetku. Pamětní kniha však uvádí, že perzekuce v obci nebyly tak zlé jako jinde. Češi se chovali obezřetně a nezavdávali příčinu.¹⁶⁾

Dne 5. května 1945 mezi 4. a 5. hodinou ranní vnikly do obce první pěší jednotky sovětské armády. Válka skončila. Obyvatelé obce, včetně Němců, se postupně vraceli domů. Dali se do oprav mostů, sháněli zaběhnutý dobytek, zakopávali mršiny zvířat a pochovávali mrtvé. Bilance neradostná - 40 padlých německých a 11 sovětských vojáků. Z původního stavu 1 500 ks hovzího dobytka zůstalo 28 ks. Zničeno bylo pět budov, z toho dvě zemědělské usedlosti, částečně poškozených budov asi šedesát.

V obci byl ustaven první poválečný revoluční Národní výbor tvořený Bedřichem Krčmářem a Arnoštem Michálkem. Oni také zorganizovali z místních Čechů první ozbrojené hlídky, později

Národní stráž. Tato stráž byla za podpory ONV rozšířena na 24 osob. Jejím úkolem bylo hlídkovat v pracovním táboře vytvořeném z místních Němců, dále být nápomocni při konfiskaci majetku. Bylo nutno zachránit ze zanedbané úrody, co se dalo. Němci pracovali na polích jako pomocní dělníci a pracovali řádně, bez komplikací.

Pár týdnů po osvobození začalo osídlování tzv. pohraničí českým obyvatelstvem. Již v květnu 1945 přicházeli na místní národní výbor první zájemci o půdu z blízkého Valašska. Dne 15. července 1945 byly národním správcem rozdány první pověřovací dekrety. Dne 23. října 1945 přijeli první volyňští Češi, vojáci Svobodovy armády, pro které bylo ponecháno k osídlení 15 zemědělských usedlostí. Jejich ženy s rodinami přijely až na jaře 1947.¹⁷⁾

Dne 17. června 1946 byl proveden odsun Němců.¹⁸⁾ Událost, která byla jednou z odpovědí na ochotu spolužití Čechů a Němců v poválečném Československu. Událost, která dávala jedněm nové naděje jejich existence, druhým trvale vyrvala kořeny z míst, kde po staletí žila celá pokolení jejich předků. Osídlování bylo složitou záležitostí a trvalo někde až do začátku 50. let.¹⁹⁾ Na vesnicích, kde osídlenců byla většina tak jako v Hladkých Životicích, se museli rolníci naučit nezvyklým podmínkám hospodaření, vzájemně si pomáhat, zkušenější radit začátečníkům, kterých bylo nemálo.

Pomocí bylo zakládání strojních stanic. Kromě nich byla ještě zakládána na vesnicích strojní družstva. V roce 1946 byly mlékárny v Kuníně, Fulneku a Odrách sloučeny v Kravařské mlékárenské družstvo.²⁰⁾

Složitá situace po válce vyvrcholila lety 1947 a 1948, kdy byly naše země postiženy úmorným suchem. V roce 1948 splnili plánovaný kontingent pouze Jan Horský čp. 66, Rostislav Zeman čp. 79 a Josef Mašek čp. 49. Kronikář se v Pamětní knize zmiňuje, že je v obci „Státní pokusný statek výzkumný“ za vedení správce O. Krále.²¹⁾ Jednalo se o šlechtitelskou stanici, která byla založena již v roce 1947 z popudu akademika Jaroslava Šimona, profesora VŠZ v Brně. Výzkumným cílem bylo řešit některé úkoly spojené s agrotechnikou píce, luskovin, okopanin a některých obilnin. Rovněž byly zaváděny odrůdové zkoušky těchto plodin za podpory a dohledu státních ústavů a institucí.²²⁾

Na základě vyhlášení tzv. Hradeckého programu ze 4. dubna 1947 došlo v podstatě k další pozemkové reformě, o přidělení půdy těm, kdo na ni pracují.

Po Únoru 1948 byly vytvořeny předpoklady pro združstevňování zemědělského majetku. Probíhaly kampaně, že roztržitost půdy bude později brzdou socialistického zemědělství. Celé národní hospodářství bylo z hlediska etap vývoje rozděleno do dílčích údobí, tzv. pětiletěk. Myšlenka združstevňování a společného hospodaření se jen pomalu prosazovala. Poskytnout do společného užívání půdu, stroje a zvířata bylo pro zemědělce velice těžkým rozhodnutím. Při přesvědčovacích kampaních docházelo mnohdy k bezohledným metodám, ba i křivdám a trestům.

Socializace a kolektivizace se stala realitou po přijetí zákona o JZD ze dne 23. 2. 1949.²³⁾

Dne 4. 9. 1950 došlo v Hladkých Životicích k založení JZD tzv. II. typu. Mělo 15 členů, předsedou se stal František Palacký, narozený 14. 12. 1897. Družstvo nemělo dostatečnou důvěru a po příznivém roce 1951 několik členů vystupuje. Na státním statku je budován vodovod a zřízena produkční stanice pro prasnice.

Na podzim 1952 zasáhla náš kraj slintavka a kulhavka. Tato obávaná choroba hovězího dobytka se objevila naposled v letech 1944 a 1945 a přispěla k podstatné likvidaci skotu během války.

Dne 26. 4. 1953 byla na JZD velká porada ohledně HTÚP (hospodářská úprava půdy). K úpravě na protest vlastníků půdy nedošlo, odhlasovali ji jenom drobní držitelé půdy a bezzemci.

V zápise pamětní knihy Hladkých Životic není místní JZD prezentováno zrovna lichotivě.²⁴⁾ Plánované ukazatelé za rok 1954 byly uváděny takto: zrniny splněny na 92 %, brambory 97 %, cukrovka 91 %, maso hovězí 83 %, vepřové 86 %, mléko 82 % a vejce 102 %. Hektarové výnosy nejsou uvedeny, ale i tak tyto údaje ukazují na základní strukturu zemědělské výroby. Dále je zde uvedeno, že následkem prudkých dešťů z 2. na 3. června 1954 došlo k rozvodnění řeky Odry. Vznikly velké škody na obilí a bramborách. Je zde zmínka o nadmutí a nutnosti porážky šesti kusů krav na čp. 41.

V roce 1955 nastoupilo jaro brzy, ale v březnu uhodily mrazy až -16 °C. Znovu se vyčila Odra ze svých břehů. Kronikář uvádí, že obci byl přidělen dar amerického lidu na eliminaci škod. Jednalo se o 270 q kukuřice.

Zajímavé údaje jsou v Kronice Hladké Životic (v listu 1 a 2), kterou psal od roku 1952 ředitel školy Vojtěch Sklenák.

Uvádí, že obec Hladké Životic měla k 19. 5. 1957 1 080 obyvatel. Na počátku roku bylo zahrnuto v JZD 73 ha zemědělské půdy, z toho 53 ha orné. Záhumenky činily 4 ha, z toho orná 1,5 ha. Po říjnové arondaci bylo zaznamenáno v JZD 690 ha zem. půdy, z toho 537 orné, z toho záhumenky činily 33 ha, z toho orná 18,45 ha. Šlechtitelská stanice (dříve Výzkumný statek) hospodařila na 271,97 ha zemědělské půdy, z toho 188,36 ha orné.

Zaměřením, kromě rostlinné výroby a šlechtění trav, je usilováno o zlepšení stáda kravařského skotu.

Stav hospodářského zvířectva ke konci roku 1957

JZD Šlechtitelská stanice soukromníci

Vepř/z toho prasnice	108/7	204/42	1069/116
Drůbež	-	-	3768
Skot/z toho krávy	100/48	130/24	917/435
Koně	6	20	157
Ovce	-	-	41
Kozy	-	-	162

Malý dvůr

Kronikář dále uvádí, že 1. července 1957 došlo ke sročení asi 30 až 35 žen, které neumožnily soupis majetku, který měly provést zvláštní komise v hospodářstvích přecházejících do tzv. nuceného nájmu. Tento zásah měl dohru před soudem s výsledkem potrestání šesti žen a jednoho muže odnětím svobody na 10 až 14 měsíců. Všechny tresty byly nepodmíněné. Díky amnestii po nástupu prezidenta Antonína Novotného si nikdo trest neodpykal. Všichni postižení se stali členy JZD. Jednalo se vesměs o dobré zemědělce...

K roku 1957 ještě uvádí, že byla poměrně tuhá zima, velmi suché léto a mokřý a studený podzim. Mixomatóza zlikvidovala prakticky všechny divoké králíky v obci.²⁵⁾

K 1. říjnu 1958 byla včleněna do JZD veškerá stavení s výměrou nad 0,5 ha s výjimkou p. Gebauera na čp. 58. Ke konci roku 1958 patřilo k JZD vč. záhumenků 914 ha.

Pro slabou pracovní morálku jeho členů však nebylo dosaženo požadovaných výsledků. Šlechtitelská stanice obhospodařuje 271,97 ha zemědělské půdy. V roce 1961 se pracovní jednotka vyšplhala z 14,50 korun v roce 1958 na 20 korun. V kronice je dále uváděno, že mimo jiné plodiny byly osety mák a len na 28 ha. 13. srpna se přehnala silná větrná smršť s průtržní mračen, která způsobila velké škody na ovocných stromech a elektrickém vedení. Dne 5. listopadu 1961 napadlo velké množství sněhu, které způsobilo obdobné škody. Zima na přelomu let 1961 a 1962 byla velice mrazivá s dostatkem sněhu. Rok 1962 byl nazýván také rokem front na maso, mléko a máslo. Jaro bylo mokré a opožděné a kronikář uvádí, že brambory bylo možno sázet až v červnu, který byl velmi studený. Některé porosty vůbec nevzešly. Šestkrát došlo k vylití Odry z břehů. Kronikář se pozastavuje nad tím, že kupodivu nedošlo vzhledem k mokrému roku k polehnutí obilí.

Rok 1963 je rokem „zimy století“ v Evropě. Sněhová kalamita.

Další zajímavá zmínka v obecní kronice je až z roku 1968, kde je uváděn vznik Svazu zahrádkářů a ovocnářů.

V roce 1969 je uvedena pouze jarní povodeň se zátarasy z ledových ker.

Vysoké srážky v červenci a srpnu 1970 neblaze ovlivnily sklizeň obilovin, trav a jetelů.

V roce 1971 je na Šlechtitelské stanici uznán kmenový chov červenostrakatého skotu.

Proběhla nová HTÚP. Po prudké bouři s deštěm byla od blesku zapálena odchovna mladého dobytka na čp. 44. Obětavostí okolních občanů byl dobytek vehnán do silážní jámy, a tak bylo zabráněno velké škodě.

Na podzim proběhly slučovací schůze JZD Hladké Životice, Stachovice, Kujavy a Jílovec a bylo usneseno, že od 1. 1. 1974 utvoří Ekonomický celek NIVA Hladké Životice.

Rok 1974 byl velmi nepříznivý. Suché jaro, nadmíru mokré léto a podzim nedávaly dost šancí zemědělcům. Cukrovku bylo nutno sklízet pomocí patronátních brigád ručně. EC NIVA obhospodařoval 2 694 ha zem. půdy z toho 2 298 ha orné, mělo 548 členů s průměrným věkem 44 let. V pracovním procesu bylo 384 členů.²⁶⁾ Udržoval 1 982 ks skotu z toho 919 dojníc, 3 185 ks vepřového z toho 285 prasníc a 30 ks koní.²⁷⁾

Rok 1975 byl charakterizován suchým jarem a vlhkým zbytkem roku.²⁸⁾

Od roku 1983 je vedena kronika EC NIVA se sídlem v Hladkých Životicích. Obsah jednotlivých zpráv je v souladu se záměry politické kampaně období budování socialismu.

Z velkých investičních akcí, které byly v těchto letech uskutečněny, bylo zbudování močůvkového hospodářství na farmě v Hladkých Životicích, výstavba centrálního polního hnojiště mezi Kujavami a Hladkými Životicemi, výstavba seníku v Kujavách a silážních jam u jednotlivých středisek živočišné výroby. Rovněž byla zbudována velkokapacitní stáj pro hovězí

žír a příslušné zázemí s krmnými věžemi a míchárnou krmiv. V EC NIVA je zavedená tzv. přidružená výroba s využitím volných pracovních kapacit a mnohdy i lepších platebních podmínek pro zabezpečení výsledného zisku družstva. EC provozuje i vlastní investiční činnost s mnohými řemesly pro vlastní potřebu i pro služby ostatním subjektům.²⁹⁾

Celé toto období spadá do sféry plánovitého budování kapacit pro další intenzifikaci zemědělství. V EC NIVA po roce 1989 došlo k vybudování pekárny v Pohořílkách, výroby italských těstovin ve Stachovicích, zbudování jatek v Hladkých Životicích a úprava objektů bývalých kasáren ve Frenštátě pod Radhoštěm na komplex obchodního střediska.

Šlechtitelská stanice vybuďovala s pomocí investiční skupiny EC NIVA nový objekt zahrnující správní část, laboratoře a kapacitu pro posklizňovou úpravu šlechtitelských materiálů. Tento objekt navázal na již dříve vybudovaný vytápěný kójobý skleník.

Ve šlechtění jsou zaváděny nejmodernější dostupné metody při získávání nových šlechtitelských materiálů, které jsou komponentem ke vzniku nových odrůd trav a jetelů. Využívá se především hybridizace mezi druhy i uvnitř druhu a hybridizaci mezi rody. Velmi dobře propracovanou metodou zvláště u jetelů je polyploidizace, tj. zvýšení počtu chromozomů v genetickém základu buňky.³⁰⁾

Po revoluci v roce 1989 došlo na území československého státu k výrazným změnám ve všech oblastech lidského konání.

Byla nastoupena cesta k obnovení tržního hospodářství, majetky se z rukou státu převádějí v rámci privatizace do majetků fyzických osob a v rámci restituce jsou odstraňovány nespravedlnosti předchozích let.

Parlament schválil řadu důležitých zákonů, z nichž mnohé se týkají i zemědělství.

Mezi nejdůležitější zákony patří zákony o úpravě vlastnických vztahů k půdě, zákon o soukromém podnikání, zákony o pozemkových úpravách, o transformaci vzniku zemědělských institucí a jejich pracovní a právní vybavenosti. Zásadou této koncepce bylo v těchto letech odstátnit podnikání vycházející z předpokladu komercializování všeho, za co může převzít odpovědnost podnikatel.

V současné době se vytváří v obci nové zemědělské subjekty, které hospodaří ve zcela nových podmínkách EU. Využívají nabízených podpůrných programů tak, aby své podnikání dali do souladu se svými potřebami, potřebami trhu a to vše s respektováním nejen výrobní funkce zemědělství, ale i ekologické a sociální.

EC NIVA se sídlem v Hladkých Životicích se v porevoluční době zcela zhroutil. O využití objektů a obdělávání půdy bude v budoucnu možno napsat mnoho stránek.

V současné době lze vysledovat pestrou paletu barev využití těchto kapacit. Některé budou muset zákonitě pro nepotřebnost zaniknout, nebo se adaptovat, vyrostou kapacity nové a některé budou svědkem

doby minulé a budou po několik let „strašit“ než budou asanovány.

S větší či menší intenzitou jsou toto doprovodné jevy každé změny, která dává vznik nové orientace lidských počínů. I tyto změny budeme časem hodnotit z hlediska jejich účelnosti a lidského přínosu. Bude požehnáním, když toto všechno bude probíhat v klidných mírových podmínkách.

Ing. Jaromír Heryán

Literatura:

- ¹⁾ Socialistické zemědělství okresu Nový Jičín, Nový Jičín 1987, str. 21
- ²⁾ Dr. A. Turek, Fulnecko, Brno 1940, str. 16-23
- ³⁾ Socialistické zemědělství okresu Nový Jičín, Nový Jičín 1987, str. 23
- ⁴⁾ Tamtéž str. 26
- ⁵⁾ Volně podle A. Turka
- ⁶⁾ Socialistické zemědělství okresu Nový Jičín, Nový Jičín 1987, str. 28 - 29
- ⁷⁾ Tamtéž str. 32
- ⁸⁾ Dr. A. Turek, Fulnecko, Brno 1940 str. 155
- ⁹⁾ Socialistické zemědělství okresu Nový Jičín, Nový Jičín 1987, str. 36
- ¹⁰⁾ Peterek, Heryán, Všude žijí lidé, MěÚ Fulnek 1993, str. 22
- ¹¹⁾ Tamtéž
- ¹²⁾ Tamtéž
- ¹³⁾ Pamětní kniha obce Hladké Životice, str. 11
- ¹⁴⁾ Socialistické zemědělství okresu Nový Jičín, Nový Jičín 1987, str. 42
- ¹⁵⁾ Elfriede Wojaczeková-Steffkeová, Ze země milované do země zaslíbené, Praha 1995
- ¹⁶⁾ Pamětní kniha obce Hladké Životice, str. 15
- ¹⁷⁾ Tamtéž str. 17 - 24
- ¹⁸⁾ Tamtéž str. 26
- ¹⁹⁾ Socialistické zemědělství okresu Nový Jičín, Nový Jičín 1987, str. 50
- ²⁰⁾ Tamtéž str. 52
- ²¹⁾ Pamětní kniha obce Hladké Životice, str. 27 - 28
- ²²⁾ 55 let činnosti Šlechtitelské stanice Hladké Životice, 2002
- ²³⁾ Socialistické zemědělství okresu Nový Jičín, Nový Jičín 1987, str. 56 - 61
- ²⁴⁾ Pamětní kniha obce Hladké Životice, str. 32 - 39
- ²⁵⁾ Kronika obce Hladké Životice (1957 - 1975), list 1 - 6
- ²⁶⁾ Pamětní kniha obce Hladké Životice, str. 102
- ²⁷⁾ Kronika obce Hladké Životice (1957 - 1975), rok 1974
- ²⁸⁾ Tamtéž rok 1975
- ²⁹⁾ Kronika EC NIVA Hladké Životice
- ³⁰⁾ 55 let činnosti Šlechtitelské stanice Hladké Životice, 2002

Poznámka: Zajímavé informace o zemědělském hospodaření v Hladkých Životicích a okolí přináší i příspěvek Ing. Svatopluka Mydlarčíka Kapitoly ze zašlé slávy moravsko-slezského ovčáctví, který byl uveřejněn v časopise *Novojičínsko*, č. 8/1966.

Založení a historie vývoje Šlechtitelské stanice Hladké Životice

Šlechtitelská stanice v Hladkých Životicích byla v r. 1947 založena nejprve jako výzkumná stanice na pozemcích bývalého velkostatku č.p. 11 z Československa vyhnané rodiny Dr. Ing. agr. Friedricha Weisheita. Vznikla z popudu akademika Jaroslava Šimona, profesora VŠZ v Brně, vedoucího katedry rostlinné výroby a ředitele Výzkumných ústavů zemědělských v Brně-Pisárkách.

Od r. 1947 do konce r. 1956 převládaly na stanici výzkumné úkoly agrotechnického a píceinářského charakteru společně s odrůdovým zkušebnictvím. Z výzkumných úkolů agrotechnického a píceinářského charakteru to byl „Výzkum vhodných osevních postupů a výzkum travoplní soustavy“, jehož komplexní řešení mělo řadu dílčích úkolů, které byly koordinovány Výzkumným ústavem travoplní soustavy Pohořelice a Výzkumným ústavem zemědělským Brno-Pisárky, později Výzkumným ústavem rostlinné výroby (VÚRV) Praha-Ruzyně.

První šlechtitelské úkoly (zejména udržovací šlechtění obilovin) byly na stanici zavedeny v r. 1952.

Byly to následující odrůdy:

1. udržovací šlechtění ozimé pšenice Stupické bastard
2. udržovací šlechtění ozimého žita Zenith
3. udržovací šlechtění ovsa Český žlutý
4. udržovací šlechtění lnu Šumperský rekord
5. udržovací šlechtění macešky a zvonku zahradního

Kromě toho se začalo pracovat na novém šlechtění jarního ječmene a ozimé pšenice.

Od r. 1948 do r. 1960 byly na stanici zakládány státní odrůdové pokusy Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) s obilovinami, luštěninami, okopaninami a některými píceinami ve spolupráci s příslušnými hlavními odrůdovými zkušebnami. Po založení stanice ÚKZÚZ v Kujavách byly tyto pokusy i s pokusníkem Františkem Dobešem převedeny do Kujav a v Hladkých Životicích již nebyly zakládány.

Půdní držba šlechtitelské stanice se z původního přidělu velkostatku č.p. 11 zvýšila již před rokem 1960 po státem prováděných HTÚP (hospodářsko-technických úpravách pozemků) převzetím některých honů od menších vlastníků (směrem ke Stachovicím až po hranici katastru Hladkých Životic, také v dnešní CHKO Poodří – na Skřivánčím, apod. a několika honů na suchdolském katastru u hranice katastru Hladkých Životic se Suchdolem nad Odrou). Po rozpadu JZD Niva v Hladkých Životicích počátkem 90. let a následně i po ukončení hospodaření společnosti Žikus jsme postupně pronajímali (a částečně i odkoupili) od vlastníků půdy ornou půdu a zvětšili obdělávanou plochu z původních 260 ha orné v r. 1987

až na 510 ha. V tom je zahrnuto také 30 ha v katastru obce Bílov, kteréžto pozemky jsme převzali v r. 1988 od tehdejších Velkovýkrmů Bílovec se záměrem využít jednak prostorové izolace pro šlechtění a také náročnějších podmínek (výraznější přísušky, horší půdní bonita, tvrdší zimy) k prověření nových šlechtitelských materiálů.

V roce 1997 byla zahájena likvidace chovu hovězího dobytka v zastaralých stájích, jejichž přestavba by byla nad naše tehdejší finanční možnosti a vzhledem k vývoji cen na trhu s mlékem a masem se návratnost investic nejevila jako reálná. Původní stádo kmenového chovu kravařského skotu (uznané v r. 1962) již bylo před více jak 20ti lety zdecimováno působením nových směrů plemenářské práce v intencích tehdejší zemědělské politiky a na stanici bylo mnoho různých kříženek od většiny plemen v České republice chovaných, takže plemenná hodnota stáda jako celku nebyla žádná; jako jednotlivé kusy bylo stádo rozprodáno řadě chovatelů.

Šlechtění vytrvalých pícein bylo zahájeno v r. 1956 příchodem Ing. Světlíka, CSc. z Bartošovic se 6 píceinářskými šlechtitelskými úkoly, a to s novým šlechtěním jetele zvrhlého a udržovacím šlechtěním 5 odrůd Rožnovských trav – jílku jednoletého, kostřavy červené výběžkaté, lipnice úrodné, ovsíku vyvýšeného a trojštětu žlutavého. Tím získala stanice píceinářský charakter, který byl ještě více zvýrazněn v r. 1958 příchodem Ing. Bajera z Nového Jičína – Bochety s udržovacím šlechtěním dalších Rožnovských odrůd – bojínku lučního, lipnice luční a psinečku bílého (dnes označovaný jako psineček veliký).

V zájmu rozvoje nového šlechtění bylo nutné na stanici vybudovat laboratoře. Bylo rozhodnuto pro tento účel přestavět a rozšířit budovy zrušené koželužny na č.p. 95. Stavební práce byly zahájeny koncem r. 1959 a ukončeny v r. 1961. Kromě chemicko-technologických laboratoří byla zřízena i cytologická laboratoř umožňující šlechtění tetraploidních odrůd. Jako vedoucí laboratoří nastoupil v r. 1960 ing. Antonín Fojtík, CSc., který se záhy stal vůdčí osobností životického šlechtění. Za pomoci 3 laborantek ve velmi krátké době zvládl sériové chemické analýzy šlechtitelských materiálů i indukci a detekci polyploidie jílku a jetele lučního. Rovněž zahájil rodovou hybridizaci jílku mnohokvětého s jíllem vytrvalým a s kostřavami (rákosovitou a luční).

V r. 1960 bylo rovněž zahájeno mutační šlechtění a dá se říci, že polyploidní a mutační šlechtění bylo v letech 1966 - 1970 hlavními šlechtitelskými metodami rozvoje nového šlechtění stanice, a to metodami velmi úspěšnými, neboť v tomto období jsme přihlásili do Státních odrůdových pokusů 5 nových šlechtění. Za úspěch jsme považovali i povolení odrůdy jetele

zvrhlého Oderský v r. 1960, jehož šlechtění ing. Světlík zahájil již v r. 1950.

V letech 1974 - 1976 nám byly zapsány do listiny povolených odrůd první tetraploidní odrůdy, a to v r. 1974 jilek jednoletý Jitral a jetel luční Kvarta, v r. 1975 jilek mnohokvětý Lolita a v r. 1976 jilek hybridní Odra. Kromě toho jsme se podíleli na vyšlechtění psinečku tenkého Golf, povoleného rovněž v r. 1976.

Další série odrůd byla povolena v letech 1978 a 1982, a to jetel luční Radegast a jilek vytrvalý Tarpan v r. 1978, na kterých spolupracovala také Ing. Jiřina Teclová z tehdejší Šlechtitelské stanice v Melči. Kostřava červená trávnickového charakteru Ferota a srha říznačka Niva byly povoleny v r. 1982 a v letech 1986 - 1987 jilek jednoletý Jivet v r. 1986 a lipnice luční Slezanka a Krasa v r. 1987.

Vedle intenzivního rozvoje polyploidního šlechtění jilku a jetelů a mutačního šlechtění lipnice luční se začala v 70. letech rychle rozvíjet rodová hybridizace jilků s kostřavami a naše laboratorní prostory a zařízení se staly s ohledem na rychlý rozvoj tohoto náročného šlechtění naprosto nedostatečné. Další rozvoj nebyl možný bez vybudování moderního skleníku s regulací osvětlení a tepla za účelem urychlování generací případně vypěstování jedné generace v zimním období ve skleníku. Výstavba kójeového skleníku se světelnou a tepelnou regulací, vytápěného LTO, a garáží byla zahájena v r. 1972 a ukončena v r. 1974, další skleník LUR byl dokončen v r. 1978. Vzhledem k výraznému zdražení energie a regulaci nákupu paliva (LTO) byly skleníky plně využity pro urychlení šlechtění zimní generací jen po dvě zimy a počátkem 80. let se tento způsob utlumil do ztracena.

Výstavba pokračovala budováním nové budovy s laboratořemi, kancelářemi šlechtitelů, rozborovny a snopkárny. V zadní části nové budovy byly roštové sušárny, čistící linka pro šlechtitelský materiál i pro množitelské předstupně, a sklady osiv. V suterénu byly klimatizované komory, původně zamýšlené jako jarovizační, přeměněny na genovou banku osiv.

Stavba byla zkolaudována a postupně uváděna do provozu na podzim roku 1978. Po několika úpravách a změnách využívání místností slouží budova jako sídlo šlechtění a vedení stanice. Původní, v 60. letech zrekonstruovaná budova koželužny č.p. 95 vzhledem k nevyjasněným restitučním problémům s příbuznými tzv. národního správce Rýce nebyla privatizována, proto také nebyla upravována, a po povodních v červenci r. 1997 byla opuštěna a vrácena pozemkovému fondu.

Změna režimu v roce 1989 umožnila pomocí privatizace rozdělit velké státní podniky s rozsáhlým administrativním aparátem na menší soukromé firmy. Toho využila i naše stanice, která se privatizovala v březnu 1995. Vzhledem k tomu, že trh s osivem jetelů a trav je v České a Slovenské republice poměrně malý a výnosy z prodeje osiv a licenčních poplatků by nestačily pokrýt náklady na další rozvoj šlechtění, začali jsme hledat možnost jak proniknout s našimi

odrůdami na evropský a světový trh. Jako nejvhodnější se nám jevílo spojení s velkou zahraniční semenářskou firmou. Po předcházejících jednáních s více partnery, došlo nakonec k dohodě s Dánskou šlechtitelskou a semenářskou společností DLF Trifolium A/S. Smlouva byla podepsána na podzim 1995 s účinností od nového hospodářského roku. Na základě dohody jsme přes DLF začali přihlašovat naše odrůdy v řadě evropských a amerických zemí a naopak dánské odrůdy jsme přihlašovali do zkoušení v České republice. V současné době je cca 20 našich odrůd zapsáno na listinách evropských států, USA a Kanady. Na druhé straně naše stanice zastupuje již kolem 50 dánských odrůd povolených v České republice, nichž se necelá polovina – převážně trávnickových – také u nás prodává (tato čísla se každoročně mění).

O tom, že naše šlechtitelská práce byla úspěšná svědčí fakt, že od zahájení šlechtění v r. 1956 do r. 2002 bylo na stanici vyšlechtěno více než 40 odrůd, z toho 6 odrůd tetraploidního jetele lučního a řady odrůd trav, z nichž 13 je rovněž tetraploidních. Velmi úspěšná byla i rodová hybridizace jilku mnohokvětého s kostřavami (rákosovitou a luční), zakončená povolením 8 odrůd – hybridů Festulolium.

V oblasti šlechtění a výzkumu na stanici dlouhodobě pracovali a nyní pracují

Ing. Jaroslav Janásek, CSc.		1947 - 1952
Lumír Světlík	†	1947 - 1957
Dipl.tech. Jan Ligocki	†	1951 - 1985
Ing. Vladimír Světlík, CSc.		1956 - 1985,
	vedoucím stanice v let.	1972 - 1985
Ing. Karel Bajer	†	1958 - 1985
Ing. Antonín Fojtík, CSc.	†	1960 - 1997
Ing. Jana Kubánková		v 70. letech
Ing. Jan Orálek	†	1971 - 1993
Ladislav Rošlapil		1972 - dosud
Ing. Igor Indruch, CSc.	†	1977 - 1983
RNDr. Jan Horák	†	1978 - 1995
Ing. Ivan Houdek		1978 - dosud
ing. Miroslav Ministr, CSc.	†	1978 - 1981
ing. Hana Jakešová, CSc.		1979 - 2003
Ing. Vladimír Černoch		1982 - dosud
Ing. Kateřina Stixová (Rozsypalová)		1985 - dosud
Ing. Ladislav Karola		1993 - dosud
Ing. Radomír Čapka		1998 - dosud
Ing. Milan Klimo		1999 - 2002
Ing. Libor Jalůvka		2003 - dosud

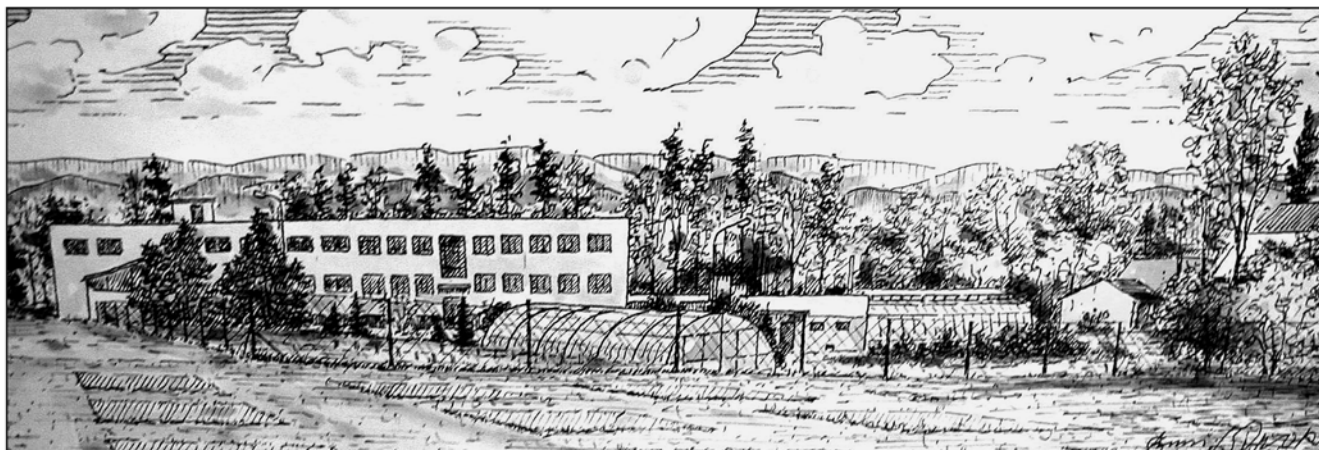
V laboratořích, jejichž náplň se proměňovala, pracovaly po kratší dobu také Ing. Monika Solnická (Volná), Ing. Pavla Kráčmarová (Novosadová) a na částečný úvazek také bývalý výzkumník z Výzkumné stanice travinářské z Rožnova pod Radhoštěm (a ze Zubří) RNDr. Josef Janeček, CSc.

Seznam povolených odrůd

Druh	Název odrůdy	Roky povolení	Místo šlechtění	Autoři odrůdy (pro zkrácení bez titulů a křestních jmen)
jetel zvrhlý	ODERSKÝ	1960-1984	Hladké Životice	Světlík
jetel luční	KVARTA	1974-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Světlík
jílek jednoletý	JITRAL	1974-1987	Hladké Životice	Světlík, Fojtík
jílek mnohokvětý	LOLITA	1975-dosud	Hladké Životice	Světlík, Fojtík
psineček tenký	GOLF	1976-dosud	Hladké Životice	Prof. Fr. Bureš
jílek hybridní	ODRA	1976-dosud	Hladké Životice	Světlík, Fojtík
jetel luční	RADEGAST	1978-dosud	Hl. Životice, Melč	Světlík, Fojtík, Teclová
jílek vytrvalý	TARPAN	1978-dosud	Hl. Životice, Melč	Světlík, Fojtík, Teclová
kostřava červená	FEROTA	1982-dosud	Hladké Životice	Ligocki, Světlík
srha říznačka	NIVA	1982-dosud	Hladké Životice	Světlík, Bajer
jílek jednoletý	JIVET	1986-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Ligocki, Světlík, Bajer
lipnice luční	SLEZANKA	1987-dosud	Hladké Životice	Světlík, Minstr, Bajer, Indruch
lipnice luční	KRASA	1987-dosud	Hladké Životice	Světlík, Bajer, Indruch
rodový hybrid	FELINA	1988-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Horák, Světlík, Orálek, Bajer
rodový hybrid	BEČVA	1989-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Horák, Světlík, Orálek
kostřava rákosovitá	KORA	1989-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Horák, Světlík, Bajer, Houdek
lipnice luční	MORAVANKA	1991-dosud	Hladké Životice	Světlík, Černocho, Fojtík, Bajer, Orálek
rodový hybrid	PERUN	1991-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Horák, Světlík, Houdek, Orálek, Rošlapil
rodový hybrid	HYKOR	1991-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Horák
jílek mnohokvětý	JISKRA	1991-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Světlík, Bajer, Horák, Houdek
jetel luční	VESNA	1992-dosud	Hladké Životice	Orálek, Fojtík, Houdek, Horák, Světlík
jílek vytrvalý	MUSTANG	1992-dosud	Hladké Životice	Světlík, Fojtík, Houdek, Rozsypalová, Rošlapil
jílek mnohokvětý	LUHA	1995-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Horák
jetel luční	BESKYD	1996-dosud	Hladké Životice	Orálek, Houdek, Horák
lipnice luční	BOHEMIA	1996-dosud	Hladké Životice	Černocho, Světlík, Fojtík, Rozsypalová
ovsík vyvýšený	MEDIAN	1996-dosud	Hladké Životice	Rozsypalová, Fojtík, Černocho
jetel luční	DOLINA	1997-dosud	Hladké Životice	Jakešová
jílek mnohokvětý	LUBINA	1997-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Horák †, Černocho, Houdek
rodový hybrid	LOFA	1997-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Horák †
rodový hybrid	KORINA	1997-dosud	Hladké Životice	Fojtík, Horák †
jetel luční	AMOS	1998-dosud	Hladké Životice	Jakešová
jílek vytrvalý	KENTAUR	2002-dosud	Hladké Životice	Fojtík †, Jakešová
jílek vytrvalý	KERTAK	2002-dosud	Hladké Životice	Houdek, Stixová, Světlík
jílek vytrvalý	HANIBAL	2002-dosud	Hladké Životice	Černocho, Fojtík †
rodový hybrid	LESANA	2002-dosud	Hladké Životice	Fojtík †, Karola
kostřava červená	MAKYTA	2002-dosud	Hladké Životice	Houdek
lipnice luční	HETERA	2002-dosud	Hladké Životice	Černocho, Fojtík †
lipnice luční	HARMONIE	2002-dosud	Hladké Životice	Černocho, Fojtík †
kostřava červená	FIDELIO	2004	Hladké Životice	Houdek, Ligocki †
kostřava červená	FANTASIE	2004	Hladké Životice	Houdek
rodový hybrid	PERSEUS	2004	Hladké Životice	Houdek, Fojtík †, Horák †, Orálek †
psineček tenký	POLANA	2004	Hladké Životice	Houdek
psineček tenký	KUZMA	2004	Hladké Životice	Jakešová

Vysvětlivky †- odrůda zapsána po smrti spoluautora

Šlechtitelská stanice na kresbě Emila Přikryla

Další nadějná novošlechtění – již mohou napsat budoucí odrůdy – jsou zkoušeny ve Státních odrůdových pokusech a postupně budou zapsány do Seznamu odrůd ve Státní odrůdové knize. Jedná se nejen o naše tradiční druhy - Festulolia, tetraploidní pícní jílky a jetel luční, ale např. i psárka luční a travníkové odrůdy jílku vytrvalého a lipnice luční.

Další šlechtění se zaměřuje dále na tvorbu mezirodových hybridů (kříženců) mezi jilkou a kostřavami (Festulolií), šlechtění tetraploidních jílků jednoletých a mnohokvětých, diploidního jílku mnohokvětého. Nově se rozeběhlo šlechtění žádaného diploidního jetele lučního (kolekce tetraploidních odrůd je již dostatečně široká, a dobíhají další novošlechtění). Dále je šlechtění zaměřeno na lipnici luční, travníkové odrůdy jílku vytrvalého, psinečku výběžkatého, pracuje se s ovsíkem vyvýšeným, sveřepou, bojínkem lučním. Vzhledem k dostatečné kolekci odrůd tetraploidního jílku vytrvalého, kostřavy červené a psinečku tenkého nepokračujeme v tvorbě nových šlechtitelských materiálů těchto druhů.

Současně se změnami činností, modernizací šlechtitelských metod docházelo ke změnám počtů zaměstnanců. V průběhu 70. a 80. let počty vystoupaly až na 96 zaměstnanců (a desítky brigádníků přes letní období), z čehož více než 50 pracovalo ve šlechtění – zejména početné byly skupiny dělnic ve šlechtění a laborantek. Po roce 1990 nejprve většinou přirozeným úbytkem, ale postupně i propouštěním došlo ke snížení na současných 40 zaměstnanců, z čehož 21 pracuje ve šlechtění.

Zároveň došlo k postupné přeměně naší společnosti z původně ryze šlechtitelské na šlechtitelskou a semenářskou firmu. Tomu odpovídá i narůstající objem prodeje osiv našich a dánských odrůd v České republice i v zahraničí.

V roce 1999 jsme od JZD Niva v likvidaci koupili 4 haly v areálu zkrachovalého družstva (a od vlastníků pozemky), a byla vybudována velká čistička travních a jetelových osiv s dnes již bohužel nedostačující skladovací kapacitou. Čistící linka na předstupu umístěná původně v zadním traktu budovy šlechtění byla převezena na novou čističku a uvolněné místnosti se postupně přebudovávají pro potřeby šlechtění.

Nejbolestnějšími změnami prochází šlechtitelská stanice v minulém roce (2004), protože z rozhodnutí většinového vlastníka DLF Trifolium byl prodán objekt bývalého velkostatku č.p. 11 a drtivá většina zemědělské techniky, a tímto zrušen úsek rostlinné výroby. A to i přesto, že tento úsek byl vždy ziskový, dokázal bez problémů splatit úvěry na techniku pořízenou v roce 1996, a jehož agrotechnika, a s ní ruku v ruce i výnosová úroveň neměla v naší oblasti srovnatelného konkurenta. Důvodem byla neochota k novým investicím do strojů (kombajn, traktor) a hlavně to, že v Dánsku není zvykem, aby semenářská firma měla jakoukoliv půdu. Potřebné pozemky si pronajímá od okolních farmářů, kteří jsou ovšem na naprosto nesrovnatelné úrovni s farmáři v našem okolí.

Většina obdělávané půdy zůstává v našem pronájmu či vlastnictví s tím, že plochy, na kterých nejsou šlechtitelské porosty, bude obdělávat ZEMSPOL (Studénka, Pustějov) jako podnajímatel. Problémem pro nás zůstává jednak nedostatek skladovací kapacity na stroje a ztráta dílen pro údržbu a opravy strojů,

Velký dvůr v současnosti

ale i možné problémy s půdní vyrovnaností a zaplevelením, nebude-li agrotechnika na podnatých plochách na špičkové úrovni jako byla doposud.

Abych doložil úroveň zrušeného agronomického úseku více než 20 let vedeného Ing. Petrem Stixem, uvádím nejlepší výnosy z posledních let existence u vybraných plodin a roků, a přehlednou tabulku:

V roce		na ploše	výnos
2000	pšenice ozimá Nela	17,23 ha	90 q/ha
	mák setý	10 ha	15 q/ha
2001	pšenice ozimá Nela	35 ha	79,4 q/ha
2003	pšenice ozimá Apache	17,13 ha	99,2 q/ha
	ječmen jarní Heris	17,23 ha	76 q/ha
2004	pšenice jarní Saxana	11,97 ha	75,8 q/ha
	pšenice ozimá Rea	15 ha	100,6 q/ha
	soja luštinatá Korada	21,5 ha	28 q/ha v hrubém
	soja luštinatá Vision	13,5 ha	23,7q/ha v hr.
	soja luštinatá Erin	7 ha	27,3q/ha v hr.

Výnosy plodin pěstovaných na větších výměřích na ŠS Hl. Životice (v t/ha, výnosy máku v q/ha)

	Pšenice ozimá	Ječmen ozimý	Cukrovka	Mák setý v q/ha
1996	5,6	4,7	50	6,0
1997	4,4	6,1	43	4,3
1998	6,6	6	63	6,5
1999	6,5	5,1	x	6,0
2000	6,3	6,3	x	6,0
2001	6,9	5,6	x	10,0
2002	6,76	4,14	x	7,3
2003	5,5	oz.ječ. 0	x	7,7
2004	5,25 pš. jarní	5,05 jarní ječ.		
	8,15	7,1	x	15,3
		5,6 jarní ječ.		

Pozn.:

- cukrovka od r. 1999 již nebyla pěstována
- v r. 2002 byly ozimy silně napadeny virovou zakrslostí
- v zimě 2002/2003 vyzimovala většina ozimů, veškerý ozimý ječmen byl zaorán

Ivan Houdek

Zpracováno s využitím brožur vydaných k 25. a 55. výročí založení Šlechtitelské stanice v Hladkých Životicích, sepsaných kolektivy autorů v daných dobách působících na stanici, především Ing. VI. Světlíkem, Csc. a Ing. VI. Černochem

Vždy potřebná železnice v naší obci

Místní nádraží na trati Suchdol nad Odrou – Fulnek

Spojení naší rozlehlé vesnice se světem zajišťuje už přes 150 let železnice. V druhé polovině 19. století a první polovině 20. století, kdy bylo velmi málo automobilů a autobusů obzvláště, bylo spojení železnicí vlastně jediné, které nás dopravovalo, spojovalo po dlouhou dobu do blízkého či vzdáleného okolí.

Zprvu toto zajišťovala železnice na hlavní trati. Tato Severní dráha císaře Ferdinanda se začala budovat v úseku Lipník – Bohumín v roce 1844 (do Lipníku byla přivedena v roce 1842).

Přes komplikace u obce Slavíč i na jiných místech tohoto dlouhého úseku byla část trati až do Bohumína dokončena k 1. květnu 1847. Nejdřív to byla trať jednokolejná, ale do 10 let byla dostavěna i druhá kolej. Celou náročnou stavbu řídil ing. Hummel, vrchní inženýr stavby byl Štěpán Dresler. Železnice dopomohla k rozmachu mnoha míst ležících na trati. Lidé z Hladké Životic (i spádového Pustějova, Kujav) získali spojení s rozvíjející ostravskou aglomerací, plnou pracovních příležitostí v dolech, hutích, strojírenských či jiných továrnách.

Po vybudování nádražní budovy a dalších budov k ní příslušejících se zastávka stala významnější pro širší okolí. Elektrifikace proběhla v letech 1961 - 1962 a z trati byly postupně odstraněny krásné a půvabné parní lokomotivy. V druhé polovině 20. století byla železnice v hojně míře využívána okolními vesnicemi a JZD k dovozu a vývozu různého materiálu či zemědělských výtěžků.

Tato činnost byla v devadesátých letech utlumována a vlivem rozpadu JZD dochází k jejímu úplnému zastavení.

Velký význam pro přepravu cestujících hlavně ze střední a horní části obce měla místní zastávka na lokální trati Suchdol nad Odrou – Fulnek. Sloužila od počátku ponejvíce lidem odjíždějícím za prací, do škol, úřadů na Fulnecko, Novojičínsku, Ostravsku.

Tato trať byla stavěna Severní drahou, v roce 1891, podnikatelskou firmou REICH, potom, kdy zkrachovala železniční stavba z roku 1873 mezi centry Opava - Trenčín. Nová trať Suchdol nad Odrou – Fulnek větší část bývalé projektované trati kopírovala.

Slavnostní jízda vlaku a otevření tratě bylo 15. října 1891 – vše údajně za velké účasti obyvatel z okolních obcí.

Celá trať má délku deset kilometrů a čtyři stanice. Na našem místním nádraží byla i odbočná kolej, na které se od padesátých let až do sedmdesátých let prováděla občasná nakládka a vykládka (většinou zemědělských) produktů. Od začátku provozu se na této trati vystřídalo množství různých vagonů, parních

lokomotiv. Provoz pověstné páry postupně zanikal a ustal v letech 60. - 70. letech minulého století. Pak se střídaly motorové lokomotivy i vlaky, které s různými změnami jezdí dodnes.

Stanislav Šmeidler

Zastávka dnes

Zastávka Hladké Životice leží v km 237,864 mezi stanicemi Studénka – Suchdol n. O. Je přidělena ke stanici Studénka, je neobsazena. Na každém nástupišti zastávky je přístřešek. Zvýšená otevřená nástupiště u kolejí č. 1 a č. 2 mají délku 190 m.

Zrušené stavědlo u zastávky Hl. Životice na trati č. 270 (směr na Suchdol n.O.) v km 237,145, další stojí v km 238,162

Zastávka je osvětlována z veřejné sítě, ovládání osvětlení je automatické fotobuňkou s časovým spínačem.

Nástupiště jsou mezi sebou propojena podchodem, který je pro pohyb osob s omezenou schopností pohybu a orientací vybaven výtahem. Pro informování cestující veřejnosti je zastávka vybavena rozhlasem. Zastávka Hladké Životice nezajišťuje odbavení cestujících. Odbavení cestujících včetně jejich zavazadel se provádí ve vlaku. Podej a vydej cestovních zavazadel je možný pouze u vlaků, které tuto službu poskytují.

Kulturní nemovitá památka „Výpravní budova železniční stanice Hladké Životice“ (č. event. 8-3980, parcela 1341), viz foto dole.

Výpravní budova byla postavena v roce 1910 podle typologického plánu státní dráhy „pro obsazenou zastávku“ z roku 1909.

Budovy zastávky na hlavní trati č. 270

Hladké Životice v archivních fondech a sbírkách v České republice

Název fondu (sbírky): **Spolek pro kontrolu mléka kravařského skotu Hladké Životice**

Uloženo v archivu: Zemský archiv v Opavě

Časový rozsah: 1925 - 1927

Původce fondu (sbírky): Spolek pro kontrolu mléka kravařského skotu v Hladkých Životicích (Milchkontrollverein für das Kuhländer Rind in Seitendorf bei Fulnek)

Název fondu (sbírky): **Místní školní rada Hladké Životice**

Uloženo v archivu: Státní okresní archiv Nový Jičín

Časový rozsah: 1946 - 1949

Přístupnost fondu je třeba konzultovat s příslušným archivem.

Původce fondu (sbírky): Místní školní rada v Hladkých Životicích

Název fondu (sbírky): **Archiv obce Hladké Životice**

Uloženo v archivu: Státní okresní archiv Nový Jičín

Místa vzniku fondu: Hladké Životice

Časový rozsah: 1676 - 1945

Metráž: 0,85 bm (z toho nic není zpracováno)

Fond není přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů.

Původce fondu (sbírky): Obecní úřad v Hladkých Životicích

Název fondu (sbírky): **Místní národní výbor Hladké Životice**

Uloženo v archivu: Státní okresní archiv Nový Jičín

Místa vzniku fondu: Hladké Životice

Časový rozsah: 1945 - 1978

Metráž: 4,46 bm (z toho nic není zpracováno)

Přístupnost fondu je třeba konzultovat s příslušným archivem.

Původce fondu (sbírky): Místní národní výbor v Hladkých Životicích od roku 1945 (Od roku 1979 část Fulneku)

Název fondu (sbírky): **Obecná škola Hladké Životice**

Uloženo v archivu: Státní okresní archiv Nový Jičín

Místa vzniku fondu: Hladké Životice

Časový rozsah: 1926 - 1938

Metráž: 0,04 bm (z toho nic není zpracováno)

Fond není přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů.

Původce fondu (sbírky): Volksschule in Seitendorf bei Fulnek (Obecná škola v Hladkých Životicích)

Název fondu (sbírky): **Národní škola Hladké Životice**

Uloženo v archivu: Státní okresní archiv Nový Jičín

Místa vzniku fondu: Hladké Životice

Časový rozsah: (1931) 1945 - 1953

Metráž: 0,46 bm (z toho nic není zpracováno)

Přístupnost fondu je třeba konzultovat s příslušným archivem.

Původce fondu (sbírky): Obecná škola v Hladkých Životicích (1931) 1945 - 1948, Národní škola v Hladkých Životicích 1949 - 1953

Název fondu (sbírky): **Farní úřad Hladké Životice**

Uloženo v archivu: Státní okresní archiv Nový Jičín

Místa vzniku fondu: Hladké Životice

Časový rozsah: 1785 - 1955

Metráž: 1,50 bm (z toho nic není zpracováno)

Fond není přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů.

Původce fondu (sbírky): Římskokatolický farní úřad v Hladkých Životicích

Název fondu (sbírky): **Český svaz protifašistických bojovníků - základní organizace Hladké Životice**

Uloženo v archivu: Státní okresní archiv Nový Jičín

Místa vzniku fondu: Hladké Životice

Časový rozsah: 1969 - 1989

Metráž: 0,12 bm (z toho nic není zpracováno)

Fond není přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů.

Původce fondu (sbírky): Český svaz protifašistických bojovníků - základní organizace Hladké Životice

Název fondu (sbírky): **Standesamt Hladké Životice**

Uloženo v archivu: Státní okresní archiv Nový Jičín

Místa vzniku fondu: Hladké Životice

Časový rozsah: 1939 - 1944

Metráž: 0,10 bm (z toho nic není zpracováno)

Fond není přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů.

Původce fondu (sbírky): Standesamt Seitendorf bei Fulnek (Matriční úřad Hladké Životice)

Dalším bohatým zdrojem informací, který nesmíme opomenout, je německá kniha Manfreda Anderky (ed.) - Heimatbuch, **Seitendorf bei Fulnek im Kuhländchen**, která byla vydána v Pfullingenu v roce 1997.

Životická fara

O Schielerovi

Tam, kde se stýkají hranice Kujav, Životice a Stachovic je pohřben nějaký Schieler. Byl to voják, který se během války dostal do Kujav a tam také zůstal. V obci však nežil dlouho. Jednoho dne byl nalezen oběšený na švestce, která stála na polní mezi mezi hospodářstvím č. 18 a 22. Vykopali ho i se stromem a pohřbili na hranici tří katastrů.

Jednou šel podél obecní hranice v těch místech nějaký muž a chtěl si zapálit fajfku. Vítr mu však stále znovu zhasínal oheň. Tak přišel až k Schielerově hrobu. Nazlobeně zvolal: „Schielere, vylez a dej mi oheň!“ Ve stejném okamžiku vylétl ze země ohnivý snop jisker. Muž se polekal, vzal nohy ramena a běžel, co mu síly stačily. Stále za sebou něco slyšel a viděl odraz ohně.

Podařilo se doběhnout k životickému kříži na hranici s Kujavami (Fischerův kříž) a tam už nemohl dál. Uvědomil si, že slyší hlas: „Máš štěstí, že si dosáhl tohoto kříže, protože bych ti byl dal oheň.“ A zjevení zmizelo.

Když lidé v pozdních hodinách pracují v blízkosti hranice, tak se ještě dnes říkává, že přijde Schieler, aby je postrašil. „Jen ať na vás nepřijde Schieler!“, říkávají okoloidoucí.

Maria Krischke

Anderka Manfred (ed.) (1997): Heimatbuch, Seitendorf bei Fulnek im Kuhländchen, Pfullingen.

Kresba Jiří Zelený

**ŠLECHTITELSKÁ STANICE
HLADKÉ ŽIVOTICE**

Výrobce osiv trav, jetelů a jejich směsí

Na základě znalostí složení lučních porostů v Poodří nabízíme zemědělcům hospodářcům v Regionu Poodří navrzení a namíchání směsí pro založení nových luk a pastvin nebo pro přisevy prořídilých porostů. Příklady složení směsí vhodných pro použití v přírodně hodnotných stanovištích CHKO:

Druhové složení směsí pro zaplavované louky:

Psárka luční
Bojínek luční
Kostřava luční
Lipnice luční
Lipnice bahenní (úrodná)
Psineček obrovský (bílý)
Jetel zvrhlý

Druhové složení směsí pro nezaplavované terasy:

Ovsík vyvýšený
Trojštět žlutavý
Kostřava červená
Lipnice luční
Jílek vytrvalý
Srha říznačka
Bojínek luční
Kostřava luční

Druhové složení směsí pro nezaplavované pastviny:

Jetel plazivý
Trojštět žlutavý
Kostřava červená
Lipnice luční
Jílek vytrvalý
Bojínek luční
Kostřava luční
(popř. Srha říznačka)

Součástí našeho výrobního programu jsou:

- ✓ Pícní směsí pro louky, pastviny i dočasné jetelovinotravní směsí na ornou půdu
- ✓ Trávníkové směsí pro zahrádkáře i profesionální hřiště nebo krajinné trávníky

Adresa: Hladké Životice 742 47, Telefon: 556 756134 (756130), Fax: 556 756132, e-mail: office@pbhz.cz
Další informace získáte na našich webových stránkách : www.pbhz.cz

O Schielerovi

Tam, kde se stýkají hranice Kujav, Životice a Stachovic je pohřben nějaký Schieler. Byl to voják, který se během války dostal do Kujav a tam také zůstal. V obci však nežil dlouho. Jednoho dne byl nalezen oběšený na švestce, která stála na polní mezi mezi hospodářstvím č. 18 a 22. Vykopali ho i se stromem a pohřbili na hranici tří katastrů.

Jednou šel podél obecní hranice v těch místech nějaký muž a chtěl si zapálit fajfku. Vítr mu však stále znovu zhasínal oheň. Tak přišel až k Schielerově hrobu. Nazlobeně zvolal: „Schielere, vylez a dej mi oheň!“ Ve stejném okamžiku vylétl ze země ohnivý snop jisker. Muž se polekal, vzal nohy ramena a běžel, co mu síly stačily. Stále za sebou něco slyšel a viděl odraz ohně.

Podařilo se doběhnout k životickému kříži na hranici s Kujavami (Fischerův kříž) a tam už nemohl dál. Uvědomil si, že slyší hlas: „Máš štěstí, že si dosáhl tohoto kříže, protože bych ti byl dal oheň.“ A zjevení zmizelo.

Když lidé v pozdních hodinách pracují v blízkosti hranice, tak se ještě dnes říkává, že přijde Schieler, aby je postrašil. „Jen ať na vás nepřijde Schieler!“, říkávají okoloidoucí.

Maria Krischke

Anderka Manfred (ed.) (1997): Heimatbuch, Seitendorf bei Fulnek im Kuhländchen, Pfullingen.

Kresba Jiří Zelený

**ŠLECHTITELSKÁ STANICE
HLADKÉ ŽIVOTICE**

Výrobce osiv trav, jetelů a jejich směsí

Na základě znalostí složení lučních porostů v Poodří nabízíme zemědělcům hospodářcům v Regionu Poodří navrzení a namíchání směsí pro založení nových luk a pastvin nebo pro přisevy prořídilých porostů. Příklady složení směsí vhodných pro použití v přírodně hodnotných stanovištích CHKO:

Druhové složení směsi pro zaplavované louky:

Psárka luční
Bojínek luční
Kostřava luční
Lipnice luční
Lipnice bahenní (úrodná)
Psineček obrovský (bílý)
Jetel zvrhlý

Druhové složení směsi pro nezaplavované terasy:

Ovsík vyvýšený
Trojštět žlutavý
Kostřava červená
Lipnice luční
Jílek vytrvalý
Srha říznačka
Bojínek luční
Kostřava luční

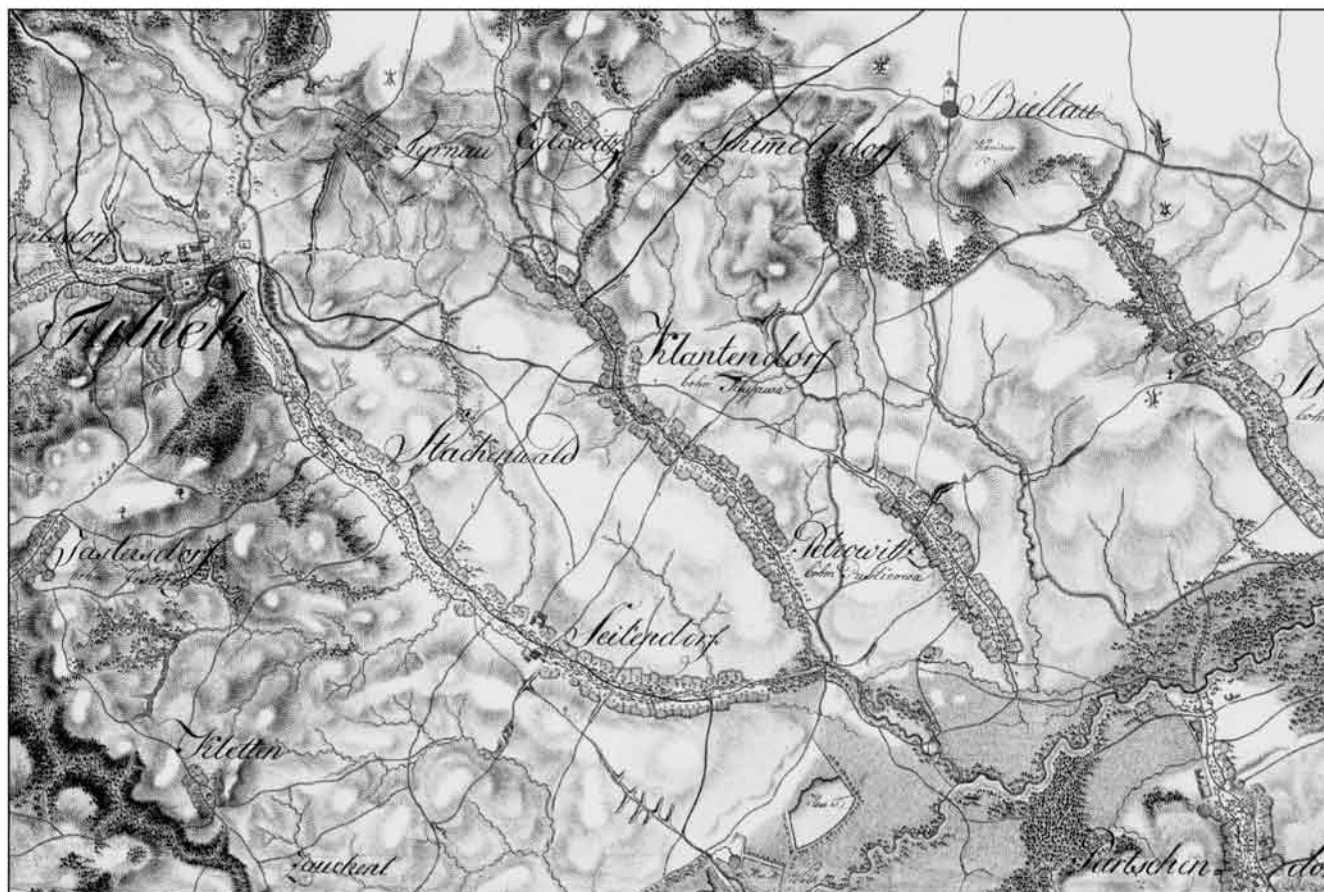
Druhové složení směsi pro nezaplavované pastviny:

Jetel plazivý
Trojštět žlutavý
Kostřava červená
Lipnice luční
Jílek vytrvalý
Bojínek luční
Kostřava luční
(popř. Srha říznačka)

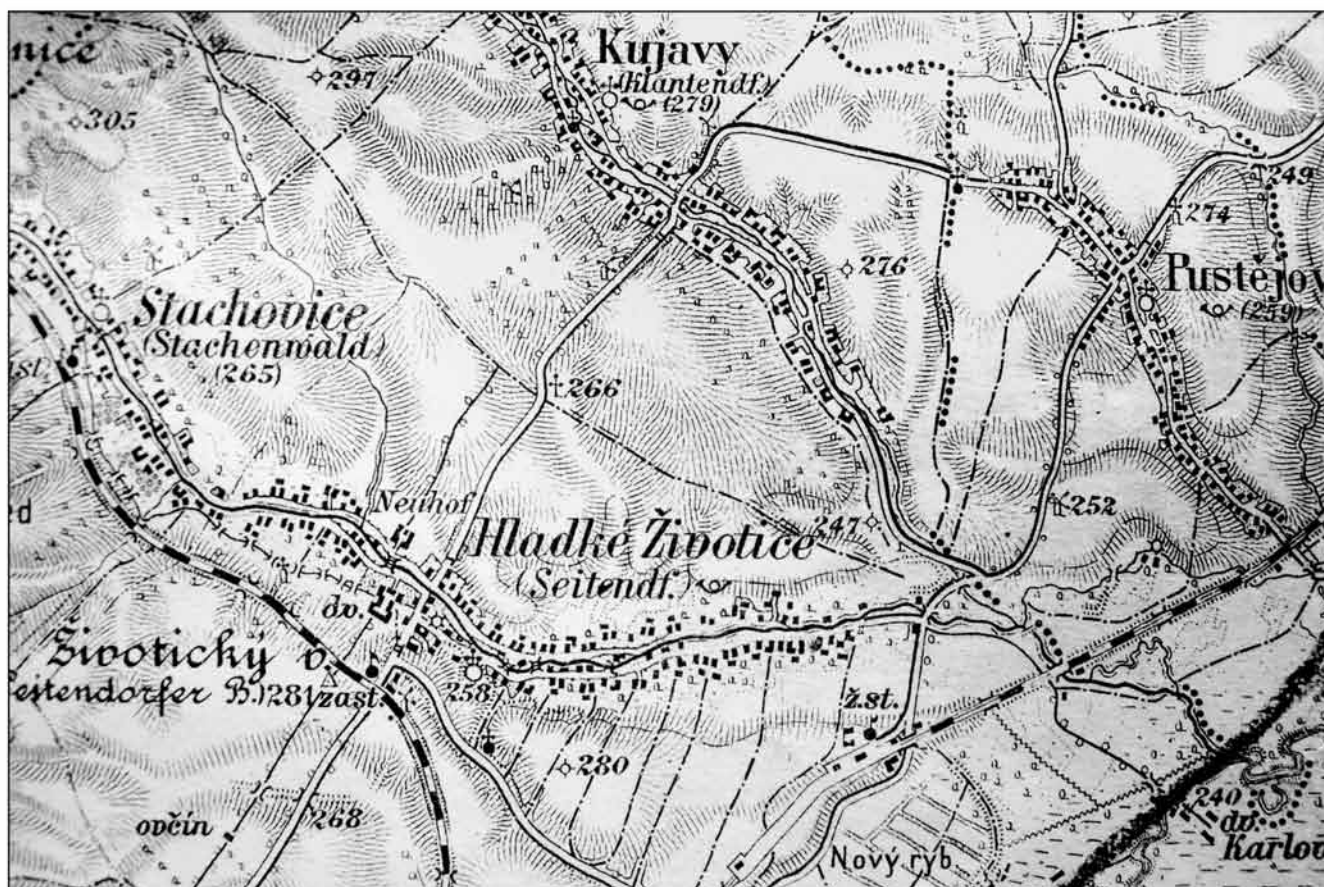
Součástí našeho výrobního programu jsou:

- ✓ Pícní směsi pro louky, pastviny i dočasné jetelovnotravní směsi na ornou půdu
- ✓ Trávníkové směsi pro zahrádkáře i profesionální hřiště nebo krajinné trávníky

Adresa: Hladké Životice 742 47, Telefon: 556 756134 (756130), Fax: 556 756132, e-mail: office@pbhz.cz
Další informace získáte na našich webových stránkách : www.pbhz.cz

Mapa I. vojenského (josefského) mapování (60. léta 18. století), výřez

Hladké Žitovice na mapě Nový Jičín 4160 z roku 1931 (1 : 75 000)

